Wielkopolska Izba Rzemieślnicza
w Poznaniu

Instrukcja obsługi modelu innowacji

pt. „Z PASJĄ W RZEMIOŚLE. Scenariusze zajęć dla doradców zawodowych o rzemieślniczej nauce zawodu”

2022

Innowacja zrealizowana w ramach
projektu POPOJUTRZE 2.0
Program Operacyjny
Wiedza Edukacja Rozwój

1 Wstęp

Celem instrukcji obsługi modelu innowacji jest wsparcie doradców zawodowych i umożliwienie im lepszego przygotowania się do zajęć z zakresu doradztwa zawodowego o rzemieślniczej nauce zawodu.

W ramach przedsięwzięcia zostały opracowane dwa scenariusze, narzędzia umożliwiające w innowacyjny sposób przeprowadzenie lekcji oraz dodatkowe materiały wspomagające rozwój kompetencji nauczycieli, uczniów oraz rodziców. Całość stanowi pakiet materiałów do przeprowadzenia lekcji i samokształcenia.

Scenariusze lekcji dają wskazówki, w jaki sposób najlepiej je przeprowadzić, o jakich zagadnieniach rozmawiać z uczniami, natomiast pozostałe narzędzia stanowią dodatkowe materiały, które w przystępny i ciekawy sposób podają informacje o rzemieślniczej nauce zawodu, zawodach i ludziach reprezentujących rzemiosło. Są to gotowe do użycia prezentacje, gry internetowe i filmy przybliżające naukę i zawody rzemieślnicze.

W pierwszym filmie występuje uczeń i uczennica, którzy przybliżają młodym ludziom sposób realizacji nauki zawodu w rzemiośle, natomiast w drugim filmie bohaterami są utalentowani rzemieślnicy reprezentujący takie zawody, jak: stolarz, cukiernik, krawiec, fryzjer, mechanik pojazdów samochodowych. Pokazują oni na swoim przykładzie, że wykonywanie zawodu rzemieślniczego może dać poczucie spełnienia i zadowolenia z życia. Broszury informacyjne stanowią zbiór najistotniejszych wiadomości w zakresie tego, jak zdobyć zawód, oraz co wyróżnia naukę zawodu w rzemiośle. Stanowią one uzupełnienie lekcji i dają uczniom możliwość powrócenia do najistotniejszych informacji w przyszłości.

Dla większego wsparcia i umożliwienia lepszego przygotowania się do lekcji oraz w trosce o budowanie pozytywnego wizerunku kształcenia zawodowego w rzemieślniczym modelu kształcenia wytworzono dodatkowe materiały – skrypt dla doradców zawodowych do prowadzenia lekcji w zakresie kształcenia branżowego, film instruktażowy dla doradców zawodowych, podcast pt. „Kariera w rzemiośle" oraz dodatkowe materiały aktywizujące uczniów i rozwijające ich kompetencje.

Niniejsza instrukcja stanowi źródło informacji, jakie jest przeznaczenie poszczególnych materiałów, oraz jak krok po kroku korzystać z nich.

2 Instrukcja obsługi pakietu materiałów do przeprowadzenia lekcji pt. „Nauka zawodu w rzemiośle”

I. Na pakiet materiałów składają się:

1) Scenariusz lekcji (załącznik nr 1),
2) Instrukcja do przygotowania gry zawodoznawczej Kahoot (załącznik nr 2),
3) Film pt. „Z fachem w ręku – dzień z życia ucznia branżowej szkoły I stopnia”. Link do filmu: https://www.youtube.com/watch?v=QmBrJY-GPHs
4) Prezentacja o zasadach nauki zawodu w rzemiośle (załącznik nr 3),
5) Ulotka informacyjna o nauce zawodu w rzemiośle – (załącznik nr 4).

II. Informacje techniczne do przeprowadzenia lekcji

1) Grupa odbiorców: Materiały służą do przeprowadzenia 45-minutowej lekcji z uczniami klas siódmych i ósmych szkół podstawowych.
2) Metody dydaktyczne stosowane podczas lekcji: pogadanka, karty pracy, burza mózgu, elementy wykładu, gra interaktywna.
3) Formy organizacji pracy na lekcji: praca w parach, praca indywidualna, praca w grupach.
4) Wymagania techniczne: Sala wyposażona w komputer, rzutnik multimedialny lub tablicę multimedialną z dostępem do Internetu. Dostęp uczniów do smartfona, tabletu lub komputera (jeżeli nie każdy uczeń ma możliwość dostępu do urządzenia można uczniów podzielić na pary). Ważna informacja: Poinformować uczniów o takiej potrzebie z wyprzedzeniem, przed planowanym dniem spotkania.
5) Materiały dodatkowe: Uczeń otrzymuje w formie papierowej lub elektronicznej ulotkę informacyjną o nauce zawodu – (załącznik nr 4), która zawiera najważniejsze informacje o nauce zawodu w rzemiośle.

III. Opis przebiegu lekcji

1) Faza wprowadzająca:
   - Przybliżenie uczniom definicji rzemiosła i wyjaśnienie, czym ono jest z użyciem prezentacji multimedialnej (załącznik nr 3).
   - Rozpoznanie wiedzy wejściowej uczniów.
2) Faza realizacyjna:
   - Głównym celem na tym etapie lekcji jest pogłębienie zainteresowania tematem.
   - Narzędziem do utrzymania uwagi uczniów jest przeprowadzenie internetowej gry zawodoznawczej Kahoot, która przybliża zawody rzemieślnicze. Quiz można przygotować na podstawie instrukcji stanowiącej załącznik nr 2 do niniejszego opracowania. Instrukcja zawiera informacje, jak krok po kroku założyć profil, a następnie przy-

gotować grę. Na ostatniej stronie instrukcji zawarte są przykładowe pytania do zastosowania w grze. Zdjęcia do przygotowania quizu można uzyskać w Wielkopolskiej Izbie Rzemieślniczej w Poznaniu. Prowadzący w czasie lekcji przedstawia zasady gry i podaje uczniom adres strony: https://kahoot.it/ oraz wygenerowany pin. Pin generowany jest poprzez stronę: kahoot.com po wcześniejszym zalogowaniu się na swój profil.

- W dalszej części lekcji nauczyciel przekazuje z użyciem prezentacji multimedialnej wiedzę na temat dualnego systemu kształcenia w rzemiośle, oraz przedstawia możliwości wyboru dalszej ścieżki edukacyjnej po ukończeniu szkoły podstawowej. Szczególny nacisk kładzie na branżową szkołę I stopnia.
- Po tym działaniu nauczyciel płynnie przechodzi do ćwiczenia na karcie pracy - Moja dalsza ścieżka edukacyjno-zawodowa - w ramach tego działania następuje wstępna orientacja w zakresie wyboru zawodu.
- Następnie uczniowie zapoznają się z filmem „Fach w ręku – dzień z życia ucznia branżowej szkoły I stopnia". Umożliwia on przybliżenie uczniom życia bohaterów i pokazanie, iż dokonany przez nich wybór był trafiony.
- Dalej nauczyciel z zastosowaniem prezentacji przedstawia kolejne informacje zgodnie ze scenariuszem i powraca do ćwiczenia z kartami pracy. Działaniem tym ukazuje się uczniom zbieżność ich preferencji zawodowych z ofertą proponowaną przez rzemiosło.

3) Faza podsumowująca:

- Utrwalenie wiedzy uczniów poprzez podsumowanie najważniejszych zagadnień dotyczących nauki zawodu w rzemiośle.
- Przeprowadzenie rozmowy, podczas której uczniowie odpowiadają na krótkie pytania dotyczące materiału przedstawionego na bieżącej lekcji. Nauczyciel zachęca do zastanowienia się, jakie korzyści przynosi nauka zawodu.
- Nauczyciel może wykorzystać i zaprezentować materiały dotyczące nauki zawodu umieszczone na stronie internetowej Wielkopolskiej Izby Rzemieślniczej w Poznaniu www.irpoznan.com.pl

Szczegółowa informacja w zakresie sposobu przeprowadzenia lekcji zawarta jest w scenariuszu zajęć pt. "Nauka zawodu w rzemiośle" – (załącznik nr 1).

IV. Film instruktażowy

Dodatkowym wsparciem ułatwiającym przygotowanie się do przeprowadzenia lekcji jest film instruktażowy, w którym krok po kroku omówiono, w jaki sposób ją zrealizować. Poniżej link do filmu:

https://www.youtube.com/watch?v=5uQAQSABzC8

3 Instrukcja obsługi pakietu materiałów do przeprowadzenia lekcji pt. „Zawody nauczane na poziomie szkoły branżowej I stopnia i w systemie pozaszkolnym”

I. Na pakiet materiałów składają się:

1) Scenariusz lekcji wraz z kartami zadań w dwóch wariantach do poprowadzenia lekcji w formie stacjonarnej i on-line (załącznik nr 5 i 5a),
2) Instrukcja do przygotowania gry zawodoznawczej Quizizz (załącznik nr 6),
3) Film pt. „Rzemieślnicy sukcesu”.
   Link do filmu: https://youtu.be/_LEi_LLWt0s
4) Prezentacja o dualnym modelu kształcenia (załącznik nr 7),
5) Ulotka informacyjna o możliwościach edukacyjnych (załącznik nr 8).

II. Informacje techniczne do przeprowadzenia lekcji

1) Grupa odbiorców: Materiały służą do przeprowadzenia 45-minutowej lekcji z uczniami klas siódmych i ósmych szkół podstawowych.
2) Metody dydaktyczne stosowane podczas lekcji: pogadanka, karty pracy, burza mózgu, elementy wykładu, praca z ulotkami zawodoznawczymi, gra interaktywna.
3) Formy organizacji pracy na lekcji: praca w parach, praca indywidualna, praca w grupach.
4) Wymagania techniczne: Sala wyposażona w komputer, rzutnik multimedialny lub tablicę multimedialną z dostępem do Internetu. Dostęp uczniów do smartfona, tabletu lub komputera (jeżeli nie każdy uczeń ma możliwość dostępu do urządzenia można uczniów podzielić na pary). Ważna informacja: Poinformować uczniów o takiej potrzebie z wyprzedzeniem, przed planowanym dniem spotkania.
5) Materiały dodatkowe: Uczeń podczas zajęć powinien otrzymać dodatkowe materiały w formie papierowej lub elektronicznej stanowiące załącznik nr 8 do opracowania umożliwiające powrót do zaprezentowanych informacji w przyszłości.

III. Opis przebiegu lekcji

1) Faza wprowadzająca:
   - Nauczyciel zaprasza uczniów na wspólną podróż w świat zawodów. W skrócie omawia przebieg lekcji i zachęca do aktywnego udziału uczniów.
   - Nauczyciel z użyciem prezentacji wyjaśnia pojęcie „rzemieślnik”, opisuje czym się zajmuje i w jaki sposób można zostać rzemieślnikiem.
2) Faza realizacyjna:
   - Głównym celem na tym etapie lekcji jest zapoznanie uczniów z jak największą liczbą zawodów rzemieślniczych.
   - Lekcja polega na rozwiązywaniu zagadek i poznawaniu zawodów w ramach burzy

mózgów oraz z użyciem kart pracy z zadaniami do wykonania.

- Do Zadania 1 Skojarzenia (opisanego w scenariuszu zajęć pt. "Z PASJĄ W RZEMIOŚLE. Zawody rzemieślnicze nauczane na poziomie szkoły branżowej I stopnia i w systemie pozaszkolnym.") należy przygotować (wydrukować) ulotki o zawodach rzemieślniczych. Można je pobrać w formie papierowej w biurze Izby lub wydrukować ze strony internetowej Wielkopolskiej Izby Rzemieślniczej w Poznaniu www.irpoznan.com.pl z zakładki Nauka zawodu/ Doradca zawodowy / Scenariusze lekcji o rzemieślniczej nauce zawodu/ Materiały do lekcji „Zawody".

- Do zadania 2 „Escape room" również należy przygotować (wydrukować) ulotki o zawodach rzemieślniczych. Można je pobrać w formie papierowej w biurze Izby lub wydrukować ze strony internetowej Wielkopolskiej Izby Rzemieślniczej w Poznaniu z wyżej wskazanego miejsca.

- Narzędziem do utrzymania uwagi uczniów jest przeprowadzenie internetowej gry zawodoznawczej Quizizz, która przybliża zawody rzemieślnicze. Quiz można przygotować na podstawie instrukcji stanowiącej załącznik nr 6 do niniejszego opracowania.

- Następnie nauczyciel prezentuje slajdy informujące o nauce zawodów rzemieślniczych.

- Po zakończeniu prezentacji uczniowie zapoznają się z filmem „Rzemieślnicy sukcesu". Bohaterami jego są utalentowani rzemieślnicy – stolarz, cukiernik, krawiec, fryzjer, mechanik pojazdów samochodowych, którzy na swoim przykładzie pokazują, że wykonywanie zawodu rzemieślniczego może dać poczucie spełnienia i zadowolenia z życia.

3) Faza podsumowująca:

- Utrwalenie wiedzy uczniów poprzez podsumowanie najważniejszych zagadnień dotyczących zawodów rzemieślniczych i ich nauki.

- Odniesienie zdobytej wiedzy i doświadczeń do własnych opinii i potrzeb, utrwalenie wiedzy, ukształtowanie gotowości do dalszego poszerzania wiedzy, stworzenie okazji do uzyskaniu pozytywnych informacji zwrotnych.

Szczegółowa informacja w zakresie sposobu przeprowadzenia lekcji zawarta jest w scenariuszu zajęć pt. "Z PASJĄ W RZEMIOŚLE. Zawody rzemieślnicze nauczane na poziomie szkoły branżowej I stopnia i w systemie pozaszkolnym." – (załącznik nr 5).

4 Dodatkowe materiały wspomagające rozwój kompetencji nauczycieli, uczniów oraz rodziców

W ramach projektu zostały przygotowane następujące dodatkowe materiały wspomagające rozwój kompetencji nauczycieli, uczniów oraz rodziców w zakresie rzemieślniczej nauki zawodu. Należą do nich:

1. **Skrypt** pt. „ Z pasją w rzemiośle. Skrypt dla doradców zawodowych do prowadzenia lekcji w zakresie kształcenia zawodowego". Opracowanie zawiera szczegółową informację w zakresie nauki zawodów, oraz instruktażu, jak dobrze przeprowadzić lekcje w ramach zaplanowanych scenariuszy. Materiał ma zadanie poszerzyć wiedzę doradców zawodowych o kształceniu branżowym ze szczególnym uwzględnieniem rzemieślniczego modelu kształcenia (załącznik nr 9).

2. **Podcast** „Kariera w rzemiośle" skierowany do rodziców i dzieci, mający na celu budowanie pozytywnego wizerunku kształcenia zawodowego w rzemieślniczym modelu nauki zawodu oraz poinformowanie o możliwościach nauki zawodów rzemieślniczych. Poniżej link do wysłuchania podcastu:

https://www.irpoznan.com.pl/userfiles/files/2022/125_Podcast%20skierowany%20do%20rodzic%C3%B3w.mp3

3. **Dodatkowe materiały aktywizujące uczniów** – pakiet ćwiczeń dedykowanych uczniom mający na celu poszerzenie świadomości dotyczącej swoich potrzeb oraz uczuć, w szczególności wyobrażenia szczęścia, stworzenie sytuacji sprzyjającej uzyskaniu pozytywnych informacji zwrotnych, stworzenie okazji do doświadczenia różnorodnych reakcji i sposobów odbierania tych samych wydarzeń, kształtowanie spostrzegania i różnicowania zachowań, budowanie sieci wsparcia (załącznik nr 10).

5 Podsumowanie

Grant „Z PASJĄ W RZEMIOŚLE. Scenariusze zajęć dla doradców zawodowych o rzemieślniczej nauce zawodu" zrealizowany został w ramach projektu POPOJUTRZE 2.0 – KSZTAŁCENIE (POWR.04.01.00-00-I108/19). POPOJUTRZE to jedyny inkubator w Polsce wybrany przez Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej do wspierania Innowacji Społecznych w obszarze "KSZTAŁCENIE". Dzięki dofinansowaniu projektu ze środków Unii Europejskiej budujemy i testujemy rozwiązania zmieniające polską edukację. W naszym działaniu wdrażamy nowe metody, produkty i rozwiązania wspierające uczniów i pomagające poznać im rzemieślniczy model kształcenia oraz zachęcić do podjęcia nauki.

Mamy nadzieję, że wytworzone materiały, będą przydatne dla wszystkich osób na co dzień zaangażowanych w doradztwo zawodowe. Gorąco zachęcamy do stosowania materiałów i przekazywania opinii na ich temat. Chcemy, aby spełniały Państwa oczekiwania i umożliwiały, jak najlepsze informowanie uczniów o rzemieślniczej nauce zawodu.

Załącznik nr 1

Scenariusz zajęć z zakresu doradztwa zawodowego
pt. *„Nauka zawodu w rzemiośle”*

Cel: Zapoznanie uczniów z informacjami na temat modelu nauki w rzemiośle. Zachęcenie uczniów klasy 7 i 8 do wyboru nauki w rzemieślniczym modelu kształcenia.

Zakładane efekty uczenia się w obszarze wiedzy: uczeń wie, co to jest rzemiosło, podaje, w jaki sposób można rozpocząć naukę zawodu w rzemiośle, wymienia różnice w typach szkół po szkole ponadpodstawowej, charakteryzuje naukę zawodu w branżowej szkole I stopnia, definiuje dualny system kształcenia w rzemiośle, wymienia etapy rozwoju kariery zawodowej w rzemiośle,

Zakładane efekty uczenia się w obszarze umiejętności: uczeń wskazuje, które typy szkół prowadzą nauczanie w rzemiośle, analizuje możliwości kształcenia, wskazuje różnice pomiędzy poszczególnymi szkołami, rozpoznaje zalety i wady poszczególnych dróg kształcenia, wskazuje typy szkół umożliwiające zdobycie praktycznych umiejętności w zawodzie i doświadczenia zawodowego,

Zakładane efekty uczenia się w obszarze kompetencji: uczeń wykorzystuje poznane narzędzia do wyboru szkoły po szkole podstawowej, poszukuje i analizuje informacje z różnych źródeł na temat dalszej edukacji po szkole ponadpodstawowej, rozwiązuje problem wyboru szkoły ponadpodstawowej, rozwija umiejętności pracy w zespole, bierze aktywny udział w zajęciach.

Grupa wiekowa: 7 i 8 klasa szkoły podstawowej (12-15 lat)

Czas trwania zajęć: 45 minut

Liczebność grupy: min. 10 osób

Materiały:

Instrukcja przygotowania gry zawodoznawczej na stronie Kahoot - do zapoznania się dla prowadzącego zajęcia

Prezentacja multimedialna pt. „Nauka zawodu w rzemiośle”

Karta pracy - *Moja dalsza ścieżka edukacyjno-zawodowa (czyste karty lub z nadrukiem tytułowym)*

Film: „*Fach w ręku - dzień z życia ucznia branżowej szkoły I stopnia*”

(link do filmu: www.youtube.com/watch?v=QmBrJY-GPHs)

Dostęp uczniów do smartfona, tabletu lub komputera (jeżeli nie każdy uczeń ma możliwość dostępu do urządzenia można uczniów podzielić na pary). Ważna informacja: Poinformować uczniów o takiej potrzebie z wyprzedzeniem, przed planowanym dniem spotkania.

Sala wyposażona w komputer, rzutnik multimedialny lub tablicę multimedialną z dostępem do Internetu.

Prezentacja zawiera najistotniejsze elementy dotyczące nauki zawodu, uzupełniają ją dodatkowe materiały, a poniższy scenariusz zawiera wskazówki, na co należy zwrócić szczególną uwagę podczas ich prowadzenia. Uczeń podczas zajęć powinien otrzymać dodatkowe materiały w formie papierowej lub elektronicznej. Stanowią one uzupełnienie tematu i będą dawały możliwość powrócenia do najistotniejszych informacji w przyszłości.

Przedstawienie się

Osoba prowadząca wita się i krótko opowiada o temacie lekcji.

Pytania na rozgrzewkę

Następnie prowadzący, aby nawiązać relację i interakcję z uczniami zadaje kilka krótkich pytań na rozgrzewkę. Nie czeka zbyt długo na odpowiedź uczniów. Pytania te mają za zadanie zainteresować uczniów tematyką zajęć, także pozwolić prowadzącemu na wstępną orientację, jaka jest znajomość uczniów w temacie rzemiosła:

Kto wie, kto piecze chleb, z którego mama, czy tata robi Wam kanapki?

A do kogo idzie się, jak zepsuje się samochód?

Czyja mama chodzi czasem do fryzjerki?

Jak myślicie, kto kładł kafelki w łazienkach w Waszej szkole?

Po uzyskaniu odpowiedzi prowadzący podsumowuje: *Wszystkie wymieniane przez Was osoby to rzemieślnicy. W związku z tym, jak myślicie, czy rzemieślnicy są potrzebni w naszym życiu czy nie?*

Quiz o rzemiośle - 5 minut

Prowadzący przedstawia zasady gry na stronie Kahoot. Podaje uczniom adres strony: https://kahoot.it/ oraz wygenerowany pin. Pin generowany jest poprzez stronę: kahoot.com, po wcześniejszym zalogowaniu się na swój profil. Szczegółowe informacje na temat przygotowania i uruchomienia gry znajdują się w instrukcji przygotowania gry zawodoznawczej (dokument w załączeniu).

Uczestnicy gry na swoich urządzeniach widzą klawisze wyboru prawidłowej odpowiedzi. Na ekranie w klasie lub tablicy multimedialnej uczestnicy zabawy widzą pytanie wraz z grafiką.

Teraz na swoich urządzeniach widzicie quiz o rzemiośle. Rozpocznijcie grę i sprawdźcie, czy znacie odpowiedzi na zadane pytania.

Aby wskazać uczniom istotę rzemiosła w życiu codziennym oraz przeprowadzić miękkie przejście od quizu do dalszych zagadnień, prowadzący zadaje krótkie pytania (pytanie) uczniom, nawiązując do wykonanego przed chwilą quizu. Pytania te mają za zadanie zainteresować uczniów dalszą tematyką zajęć, a także pozwolić

prowadzącemu wstępnie zorientować się, jakie opinie uczniów na temat nauki w rzemiośle pojawiają się najczęściej, czy w życiu codziennym uczniowie mają kontakt z usługami rzemieślniczymi, oraz konkretnie z jakimi, a także czy uczniowie wiedzą, jak można zostać rzemieślnikiem.

Jak myślicie, czy rzemiosło jest nam potrzebne?

Czy dzisiaj ktoś z Was korzystał z usług rzemieślnika? Z jakich?

Jak Waszym zdaniem można zostać rzemieślnikiem?

Czym jest rzemiosło?

Po wykonaniu przez uczniów quizu prowadzący przechodzi do dalszej części prezentacji i wyjaśnia czym jest rzemiosło.

Podczas rozwiązywania quizu mieliście okazję poznać kilka haseł i zawodów, które związane są z rzemiosłem. Jednak czym tak dokładnie jest rzemiosło?

Prowadzący wyjaśniam, czym jest rzemiosło oraz zaznacza istotę kwalifikacji zawodowych.

Rzemiosłem jest wykonywanie pracy polegającej na wykonywaniu przedmiotów lub świadczeniu usług przez osoby posiadające odpowiednie umiejętności i wiedzę. Te specjalne umiejętności nazywamy kwalifikacjami zawodowymi.

Schemat szkolnictwa po szkole ponadpodstawowej

Odpowiadając uczniom na pytanie (5 slajd) prowadzący pokazuje na obrazku schemat szkolnictwa po szkole podstawowej, oraz jakie opcje wyboru spośród różnych typów szkół mają uczniowie.

Już niedługo będziecie podejmować decyzję związaną z wyborem szkoły ponadpodstawowej. Dlatego warto przyjrzeć się możliwościom wyboru z różnych typów szkół.

Po szkole podstawowej macie opcje wyboru spośród: Liceum Ogólnokształcącego, Technikum i Branżowej Szkoły I st.

Na rysunku pojawia się także Szkoła Specjalna Przysposabiająca do Pracy jest to szkoła przeznaczona dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym, znacznym oraz z niepełnosprawnościami sprzężonymi.

Jeżeli po szkole ponadpodstawowej wybierzecie dalsze kształcenie to po Liceum Ogólnokształcącym możecie kształcić się w Szkole Policealnej lub na Studiach. Po Technikum również możecie kontynuować naukę w Szkole Policealnej lub na Studiach. Po Branżowej Szkole I st. możecie kontynuować naukę w Liceum Ogólnokształcącym dla dorosłych lub w Branżowej Szkole II st. Po ukończeniu jednej z nich możecie również dalej uczyć się w Szkole Policealnej lub na Studiach. Po ukończeniu każdej szkoły ponadpodstawowej możecie podjąć się nauki na Kwalifikacyjnych Kursach Zawodowych.

Opowiadając uczniom o różnych typach szkół po ukończeniu nauki w szkole ponadpodstawowej prowadzący zaznacza, że po zakończeniu każdej z nich uczeń

może podjąć pracę zawodową. Podkreśla jednak zasadniczą różnicę w przygotowaniu do podjęcia pracy po ukończeniu konkretnych typów szkół.

Jak dobrze się przyjrzycie po ukończeniu każdego typu szkoły możecie podjąć się pracy zawodowej. Jednak niektóre z tych typów szkół szybciej przygotują Was do podjęcia pracy w niektórych zawodach.

Ćwiczenie na karcie pracy - *Moja dalsza ścieżka edukacyjno-zawodowa*

Prowadzący prosi uczniów o zapisanie swoich zainteresowań i oczekiwań, co do dalszej ścieżki edukacyjnej na Karcie pracy - *Moja dalsza ścieżka edukacyjno-zawodowa*, zapowiadając, że będzie to potrzebne na dalszym etapie zajęć. Do tego zadania prowadzący wróci po opowiedzeniu uczniom o tym, co wyróżnia naukę zawodu w rzemiośle.

Co różni szkoły ponadpodstawowe?

Prowadzący wskazuje na tabelkę obrazującą różnice pomiędzy typami szkół w różnym zakresie i wyjaśnia każdą z nich. Tabela zawarta jest w dodatkowych materiałach wydrukowanych lub można wskazać możliwość jej elektronicznego pobrania ze strony internetowej Izby: www.irpoznan.com.pl

Obecnie wybieracie szkołę ponadpodstawową spośród: Liceum Ogólnokształcącego, Technikum i Branżowej Szkoły I st. Sprawdźmy, czym różnią się te trzy typy szkół.

Prowadzący wskazuje różnice w dalszym kształceniu po ukończeniu szkoły ponadpodstawowej.

Pierwszą różnica jest czas trwania nauki w poszczególnych typach szkół. Nauka w Liceum Ogólnokształcącym trwa 4 lata, w Technikum 5 lat zaś, w Branżowej Szkole I st. 3 lata. Po ukończeniu Liceum Ogólnokształcącego lub Technikum otrzymujecie wykształcenie średnie, zaś po ukończeniu Szkoły Branżowej I st. wykształcenie zasadnicze branżowe. Kończąc naukę w pierwszych dwóch typach szkoły możecie podejść do matury. Wiąże się to z tym że podczas nauki w liceum wybieracie klasy z 2-3 przedmiotami rozszerzonymi, zaś w technikum 1-2 przedmiotów rozszerzonych. Jednak po ukończeniu Liceum Ogólnokształcącego nie jesteście przygotowani do wykonywania konkretnego zawodu, ponieważ w tym typie szkoły nie jest prowadzone nauczanie konkretnych kwalifikacji w zawodzie. W wypadku Technikum nauczanie dotyczy od 1 do 2 kwalifikacji, zaś w Szkole Branżowej I st. 1 kwalifikacji. Zdobycie kwalifikacji zawodowej wiąże się z egzaminem, który potwierdza zdobycie przez ucznia danej kwalifikacji zawodowej.

Tak jak wspomnieliśmy na samym początku naszego spotkania kwalifikacje to umiejętności i wiedza pozwalające na wykonywanie pracy polegającej na tworzeniu przedmiotów lub świadczeniu usług.

Prowadzący wskazuje na znaczące różnice, jeżeli chodzi o kształcenie zawodowe między Liceum Ogólnokształcącym, a pozostałymi typami szkół po szkole ponadpodstawowej.

Nauka w liceum nie obejmuje praktyk zawodowych. W technikum zaś praktyki zawodowe obejmują 280 godz., jest to około 8 tygodni w ciągu 5 lat. W szkole branżowej I st. zajęcia praktyczne odbywają się 2-3 dni w tygodniu przez 3 lata. We wszystkich typach szkół uczycie się języka obcego. W liceum ogólnokształcącym m.in. dwóch, w technikum dwóch zaś w szkole branżowej min. jednego.

Nauka zawodu w Branżowej Szkole I st.

Prowadzący opowiada uczniom, jak wygląda nauka w zawodzie oraz wyjaśnia, co wyróżnia Branżową Szkołę I st.

Przyjrzyjmy się bliżej nauce zawodu w Branżowej Szkole I st.

Podczas nauki w tym typie szkoły istotne jest połączenie praktycznej i teoretycznej nauki zawodu. Teoretyczne przygotowanie uzyskuje się poprzez naukę w klasach zawodowych lub wielozawodowych. Przygotowanie praktyczne możecie zdobywać poprzez naukę i nabywanie umiejętności w pracowniach szkolnych, u pracodawcy, w centrach kształcenia zawodowego. Informację, jak można znaleźć zakład do odbycia praktyk zawodowych można uzyskać w Izbie Rzemieślniczej i w poszczególnych Cechach. Podpisując umowę u pracodawcy o praktyczną naukę zawodu, macie możliwość zdobycia niezbędnej wiedzy i umiejętności do wykonywania pracy. Podpisując umowę o pracę w celu przygotowania zawodowego, jesteście nie tylko uczniami, ale i młodocianymi pracownikami, zarabiając swoje pierwsze pieniądze. Wybór tego typu nauki umożliwia Wam naukę w naturalnym środowisku pracy, gdzie spotykacie się z różnymi sytuacjami i zadaniami, a także pracujecie z użyciem najnowszych technologii i co najważniejsze macie najwięcej godzin przeznaczonych na kształcenie praktyczne.

Przykładowy plan zajęć w szkole branżowej I stopnia wygląda w ten sposób, że w wybrane dni w tygodniu, np. trzy dni (w poniedziałek, wtorek i środę) odbywają się zajęcia teoretyczne w szkole, a w pozostałe dni tygodnia realizowana jest praktyczna nauka zawodu u pracodawcy. Te proporcje wyglądają różnie w zależności od roku nauki oraz szkoły. Niektóre szkoły mają kształcenie zorganizowane w systemie tygodniowym – tydzień nauki w szkole, tydzień nauki u pracodawcy.

Jak wygląda nauka zawodu w rzemiośle?

Prowadzący przybliża uczniom tematykę nauki w rzemiośle, wskazując, co jest charakterystyczne w tym trybie kształcenia.

Naukę zawodu w rzemiośle rozpoczynasz od zdobycia doświadczenia i praktycznych umiejętności w zakładzie rzemieślniczym. Swoje wykształcenie uzupełniasz o wiedzę teoretyczną podczas nauki w Branżowej Szkole I st. Po podpisaniu umowy o pracę w celu przygotowania zawodowego otrzymujesz niezbędne doświadczenie i umiejętności do wykonywania konkretnego zawodu. Następnie po trzech latach nauki możesz przystąpić do egzaminu czeladniczego i uzyskać świadectwo czeladnicze w zawodzie, którego się uczyłeś. Izby Rzemieślnicze i Cechy Rzemiosł pomagają w momencie, w których masz pytania i wątpliwości.

Co to znaczy dualny system kształcenia w rzemiośle?

Prowadzący wyjaśnia uczniom, na czym polega dualny system kształcenia w rzemiośle i jakie są jego atrybuty.

Jak sami widzicie dualny system kształcenia w rzemiośle to połączenie nauki teoretycznej związanej z zawodem, która odbywa się w szkole, a także nabywania doświadczenia i umiejętności w praktyce, podczas pracy w zakładach i firmach. Rzemiosło jako jedyne daje możliwość zdobycia zawodu w elastycznych formach i wielu zawodach, także pozaszkolnych. Co ważne – teoria może być realizowana przez szkołę branżową lub w systemie pozaszkolnym, a praktyczna nauka zawodu poprzez firmę rzemieślniczą w ponad 140 zawodach, również takich, które nie są przewidziane do nauczania teoretycznego w szkole branżowej.

Film *Fach w ręku - dzień z życia ucznia branżowej szkoły I stopnia*

Prowadzący pokazuje uczniom film, który przedstawia życie prawdziwych uczniów w 2 i 3 klasie szkoły branżowej I st., którzy są zadowoleni z wybranego zawodu, firmy i szkoły.
(link do filmu: www.youtube.com/watch?v=QmBrJY-GPHs)

Co wyróżnia naukę zawodu w rzemiośle?

Objaśnienie uczniom, co wyróżnia naukę w rzemiośle od pozostałych ścieżek kształcenia.

Przede wszystkim nauka zawodu w rzemiośle pozwala wam na zdobycie konkretnego zawodu i niezbędnego doświadczenia. Pozwala wam także na szybsze usamodzielnienie poprzez wynagrodzenie za pracę. Nauka zawodu w rzemiośle kończy się egzaminem i tytułem czeladnika. Macie także możliwość kontynuowania nauki w szkole branżowej II stopnia, a także zdania matury i pójścia na studia. Możecie także podjąć pracę w rodzinnej firmie lub założyć własną działalność gospodarczą.

Prowadzący wskazuje na duże zapotrzebowanie na pracowników w województwie wielkopolskim.

Obecnie w województwie wielkopolskim jest ogromne zapotrzebowanie na pracowników posiadających konkretny fach.

Ćwiczenie na karcie pracy - *Moja dalsza ścieżka edukacyjno-zawodowa*

Prowadzący wraca do zapisków uczniów na ich indywidualnych kartach pracy, gdzie uczniowie zapisywali swoje zainteresowania i oczekiwania, co do dalszej ścieżki edukacyjnej.

Wróćmy na chwilę do waszych zapisków na karcie pracy dotyczących waszych pomysłów, co do dalszej ścieżki edukacyjno-zawodowej. Sprawdźcie proszę, czy zapisane przez was pomysły można dopasować do oferty, z którą przed chwilą się zapoznaliście.

Zawody, w których prowadzona jest nauka w rzemiośle

Krótka prezentacja zawodów, w których prowadzona jest nauka w rzemiośle na zdjęciach zawodów z różnych branż, które pokazują nazwę branży.

Istnieje wiele zawodów, w których prowadzona jest nauka w rzemiośle.

Jest ich około 140, w których prowadzona jest nauka u pracodawców rzemieślników, w tym 60 zawodów szkolnych.

Rozwój kariery zawodowej w rzemiośle

Prezentujący wskazuje na rysunek obrazujący etapy rozwoju kariery zawodowej w rzemiośle.

Jakie są etapy rozwoju kariery zawodowej w rzemiośle?

Jak wyruszyć w zawodową podróż?

Prowadzący wymienia najważniejsze kroki do rozpoczęcia nauki zawodu w rzemiośle.

Swoją drogę warto zacząć od poznania swoich predyspozycji i talentów, a następnie na ich podstawie wybrać zawód i szkołę branżową I stopnia. Następnie znaleźć firmę, która posiada warunki do realizacji nauki zawodu oraz kadrę z uprawnieniami do szkolenia. Pomoże wam w tym kontakt z Cechem z regionu, Izbą, lub możecie samodzielne poszukać firmy. Wszelkie informacje na ten temat znajdziecie na stronie internetowej Izby www.irpoznan.com.pl. Aby rozpocząć naukę w rzemiośle trzeba także uzyskać zaświadczenie od lekarza medycyny o zdolności do wykonywania zawodu a także podpisać umowę o pracę w celu przygotowania zawodowego za pośrednictwem cechu.

Podsumowanie, a także informacje teleadresowe Wielkopolskiej Izby Rzemieślniczej w Poznaniu

Prowadzący podsumowując zajęcia zachęca uczniów do zastanowienia się, jakie korzyści przynosi nauka w zawodzie. Prosi, aby każdy uczeń (runda odpowiedzi wszystkich uczniów) powiedział jedną zaletę nauki w rzemiośle. Aby zachęcić do odpowiedzi może odliczyć czas, np. 5, 10 sekund na odpowiedź. Alternatywą dla tego ćwiczenia jest podanie przez prowadzącego listy zalet i innych wad proponowanego nauczania. "Czy zgadzacie się, że..." TAK: Uczniowie, którzy zgadzają się z tym, co mówi nauczyciel wstają/podnoszą rękę.

NIE: Uczniowie, którzy nie zgadzają się z tym, co mówi nauczyciel siedzą/nie podnoszą ręki/kładą się na ławce.

Przykładowe pytania do zastosowania:

Czy zgadzacie się, że podczas nauki w Branżowej Szkle I st. jest najwięcej zajęć praktycznych?

Czy zgadzacie się, że dualny system kształcenia w rzemiośle to połączenie nauki teoretycznej i praktycznej ?

Czy zgadzacie się, że z rzemiosłem mamy do czynienia w życiu codziennym?

Czy to prawda, że Branżowa Szkoła I st. trwa 3 lata?

Czy zgadzacie się/to prawda, że …..

Załącznik nr 2

PO²JUTRZE 2.0
CENTRUM INKUBOWANIA INNOWACJI SPOŁECZYCH W OBSZARZE KSZTAŁCENIA

WIR
Wielkopolska Izba Rzemieślnicza w Poznaniu

Instrukcja przygotowania gry zawodoznawczej

Na przykładzie bezpłatnej wersji programu

Grant o tytule "Z PASJĄ W RZEMIOŚLE.
Scenariusze zajęć dla doradców zawodowych o rzemieślniczej nauce zawodu„
W ramach projektu POPOJUTRZE 2.0 - KSZTAŁCENIE
Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój

Fundusze Europejskie Wiedza Edukacja Rozwój
Rzeczpospolita Polska
SENSE consulting
Unia Europejska Europejski Fundusz Społeczny

Kahoot jest popularnym bezpłatnym narzędziem online do tworzenia interaktywnych quizów.
Gotowe interaktywne quizy, ankiety i testy – dydaktyk może z powodzeniem wykorzystać na swoich lekcjach. **Nauczyciel**, by wykorzystać to narzędzie podczas zajęć stacjonarnych **potrzebuje komputera i rzutnika lub tablicy multimedialnej** – na której wyświetli pytania i odpowiedzi, **uczniowie** zaś **potrzebują smartfonów lub komputerów podłączonych do sieci.**
Narzędzie Kahoot wymaga założenia konta użytkownika – zarejestrowania się w serwisie za pomocą adresu e-mail.
Instrukcja pokaże proces przygotowania gry na przykładzie bezpłatnej wersji programu.

Tworzenie konta

Tworzenie konta zaczynamy od rejestracji na stronie: **https://kahoot.com/ (1)**

Strona wyświetla się w j. angielskim. Można zmienić język wyświetlania na j. polski klikając na rozwijaną listę **(2).**

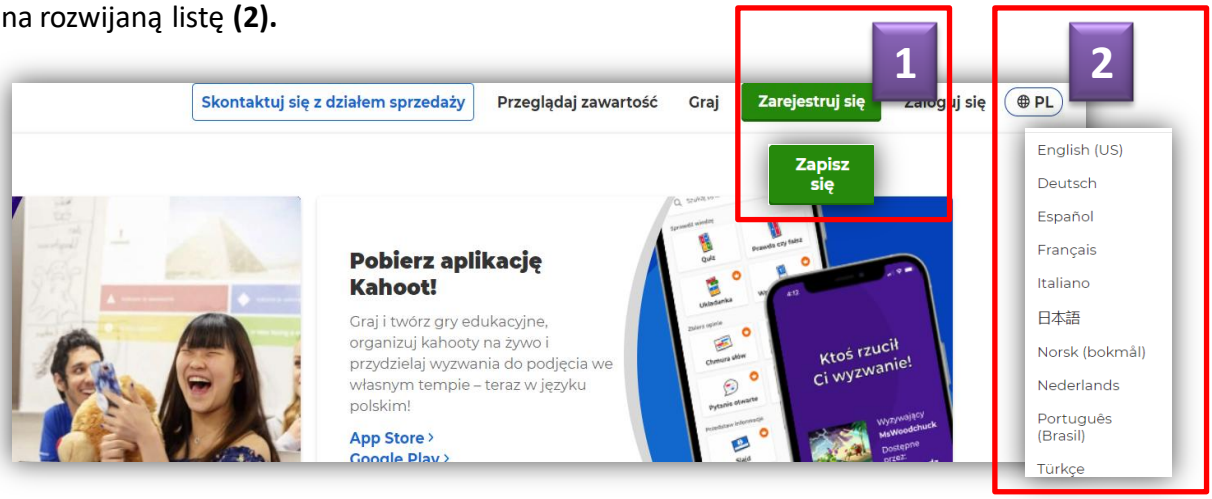

Wybieramy typ konta **(3) nauczyciel,** miejsce pracy **(4) szkoła** oraz wersję bezpłatną **(5).**
Program loguje nas na naszą stronę.

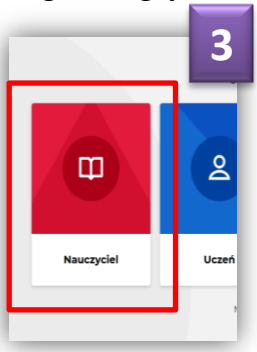

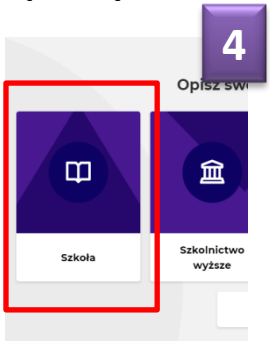

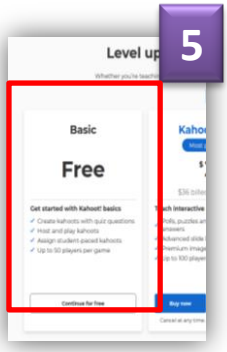

Rejestracja przy pomocy posiadanego adresu poczty
Wpisujemy nazwę użytkownika lub e-mail oraz hasło (**1**)
Na pocztę otrzymujemy mail powitalny (**2**)

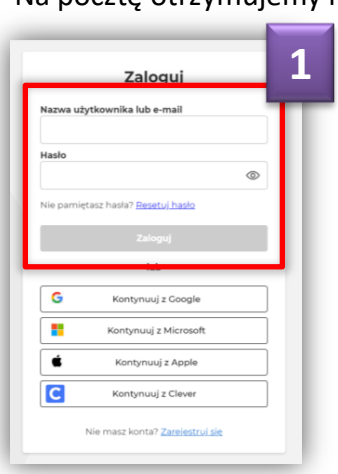

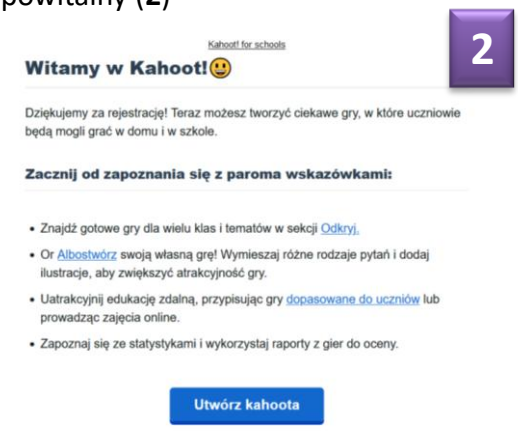

Program loguje nas na naszą stronę, na której możemy rozpocząć pracę **(3).**

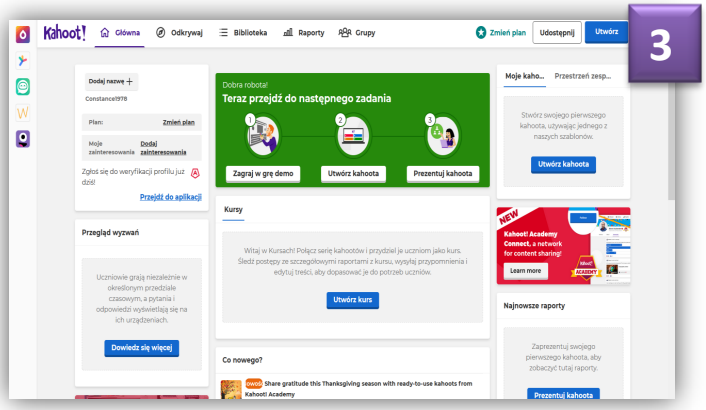

Logowanie na konto (**4**)
Wpisujemy nazwę użytkownika lub e-mail oraz hasło (**5**)
Logujemy się poprzez np. google lub inny serwer, z którego rejestrowaliśmy konto na kahoot (**6**)

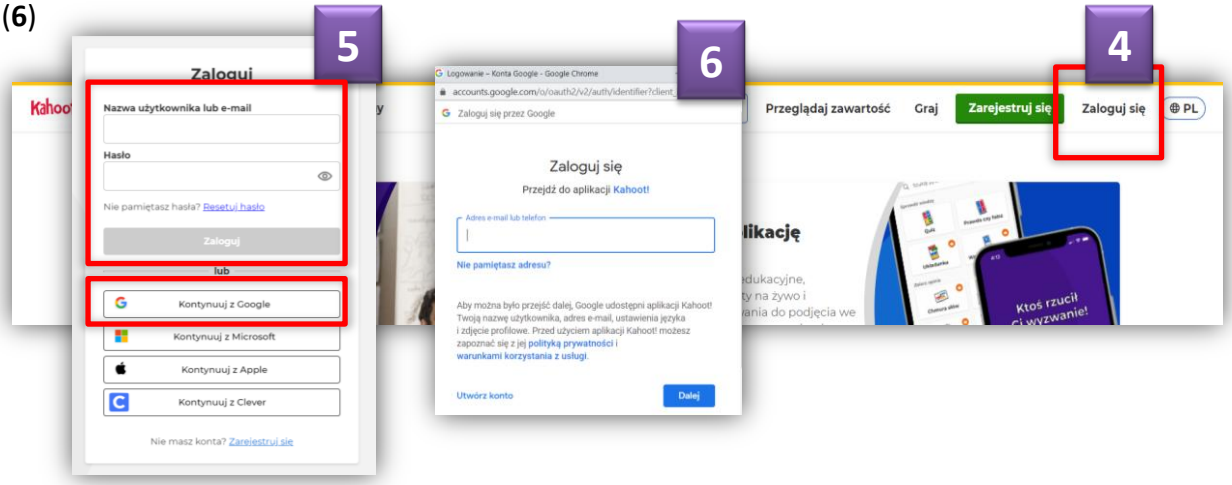

Tworzenie gry

Klikamy „utwórz” **(1)** i wybieramy rodzaj gry, którą chcemy stworzyć **(2).**
PRZYKŁAD – „ucz się za pomocą slajdów” (3).

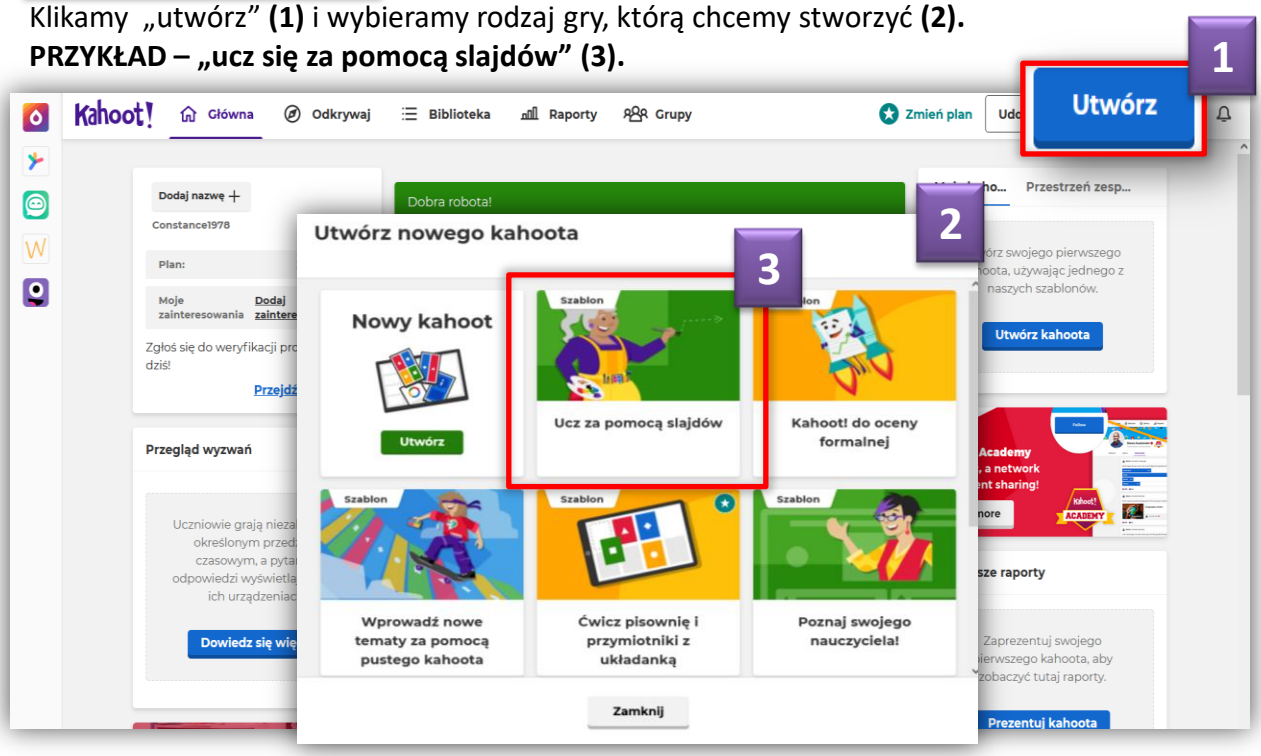

Wpisujemy swoje pytanie (**4**) Wstawiamy zdjęcie, które ma być dodatkową podpowiedzią (**5**).
Po dodaniu zdjęcia wpisujemy odpowiedzi w polach (**6**).

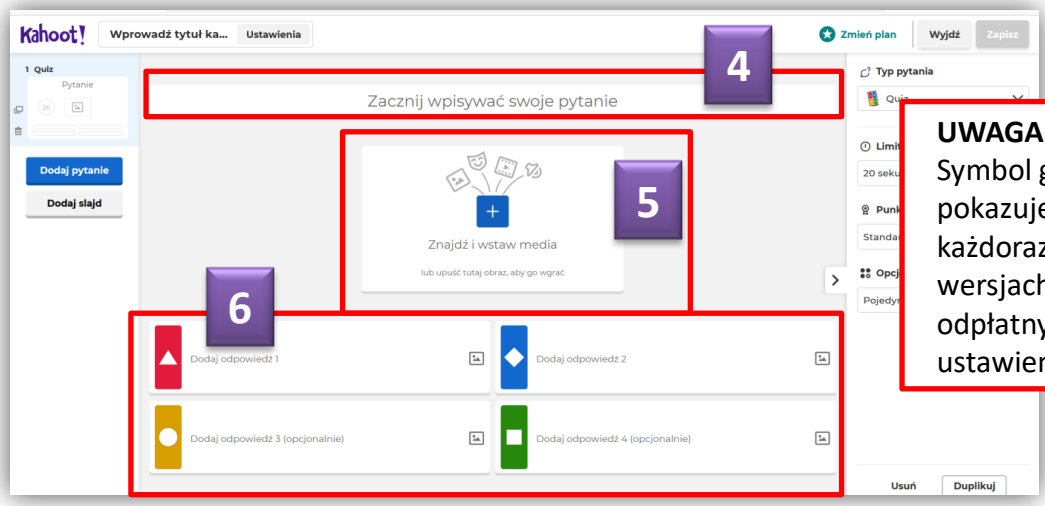

UWAGA!
Symbol gwiazdki pokazuje się każdorazowo przy wersjach/opcjach odpłatnych (zdjęcia, ustawienia).

Zdjęcia możemy wybrać z galerii Kahoot (**1**), po wybraniu i kliknięciu, zdjęcie wstawia się automatycznie (**UWAGA: w większości zdjęcia odpłatne**). Możemy także wstawić swoje zdjęcie z komputera „Prześlij obraz” (**2**).
Pokazuje się okno z plikami naszego komputera, pobieramy zdjęcie (**3**) i wstawiamy przyciskiem „otwórz” (**4**).

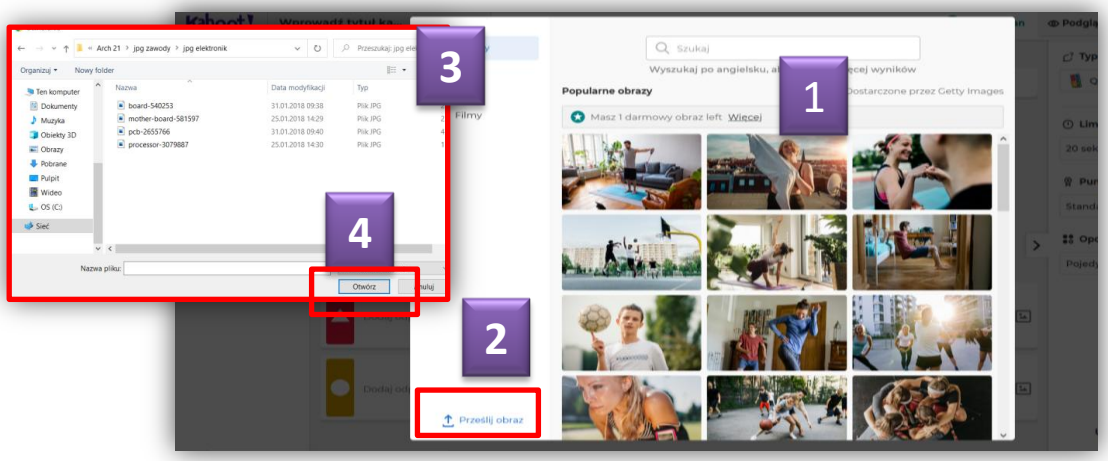

Po dodaniu zdjęcia zaznaczamy prawidłową odpowiedź, klikając w punkt oznaczony kółkiem (**5**).

Dodatkowe opcje, jako możliwość uatrakcyjnienia gry występują po prawej stronie ekranu. Można za ich pomocą: określić limit czasu odpowiedzi na dane pytanie (**6**), dodać punkty za odpowiedź (**7**) ustalić ilość prawidłowych odpowiedzi (**8**).

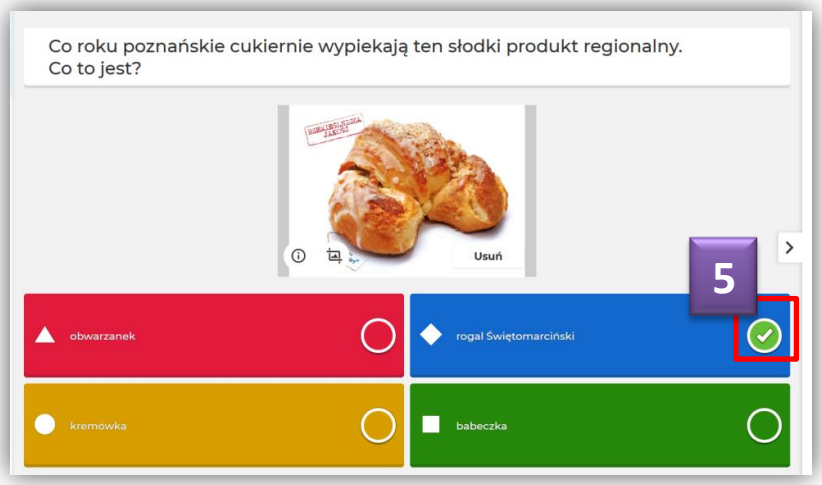

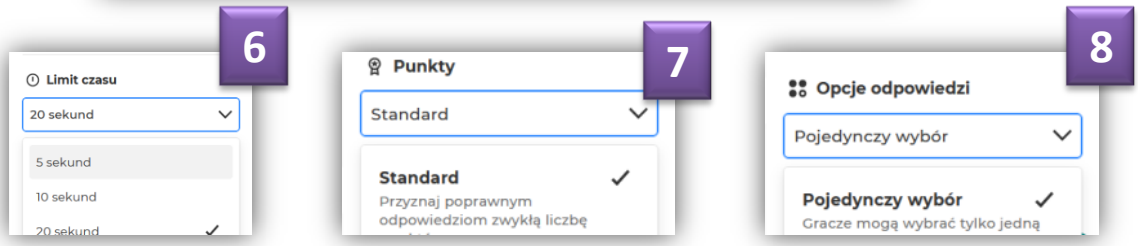

W każdej chwili możemy poprzez Ustawienia (**1**) dodać tytuł naszej gry (**2**), wstawić opis (**dobry opis pomoże znaleźć użytkownikom naszą grę**) (**3**) obraz startowy naszej gry (**4**)

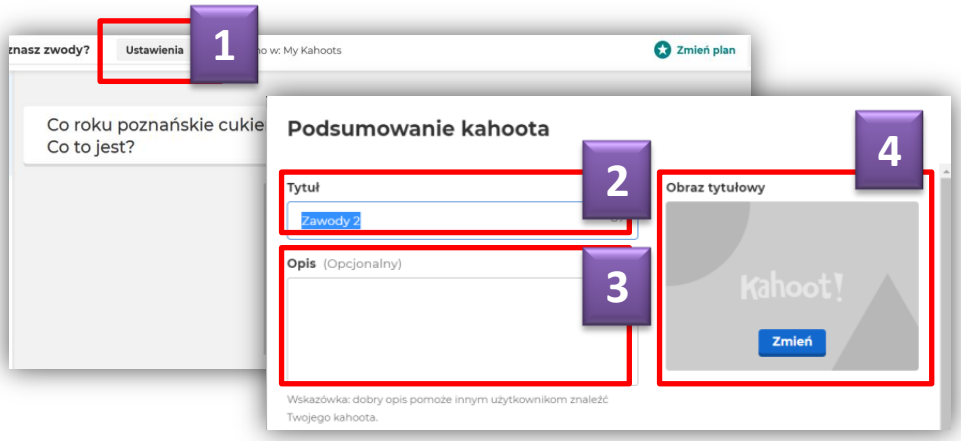

Tworzymy kolejne pytanie (**4**). Kahoot daje możliwość wyboru różnych opcji gry (**5**).

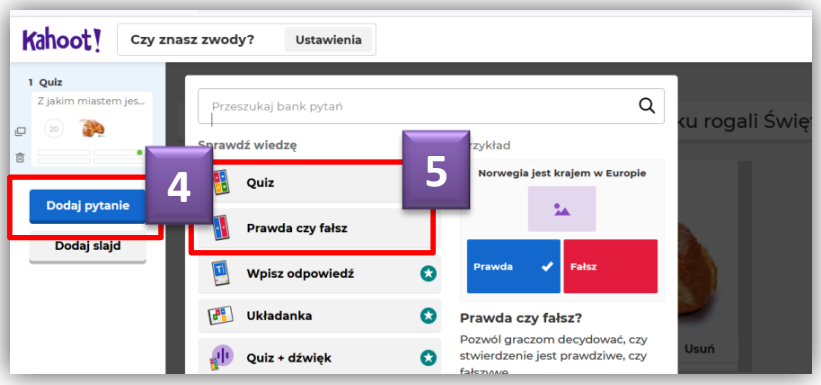

Wpisujemy swoje pytanie (**6**).
Wstawiamy zdjęcie, które ma być dodatkową podpowiedzią (**7**).
W polach wyboru zaznaczamy prawidłową odpowiedź klikając w punkt oznaczony kółkiem (**8**). Po wykonaniu czynności, zapisujemy grę (**9**).

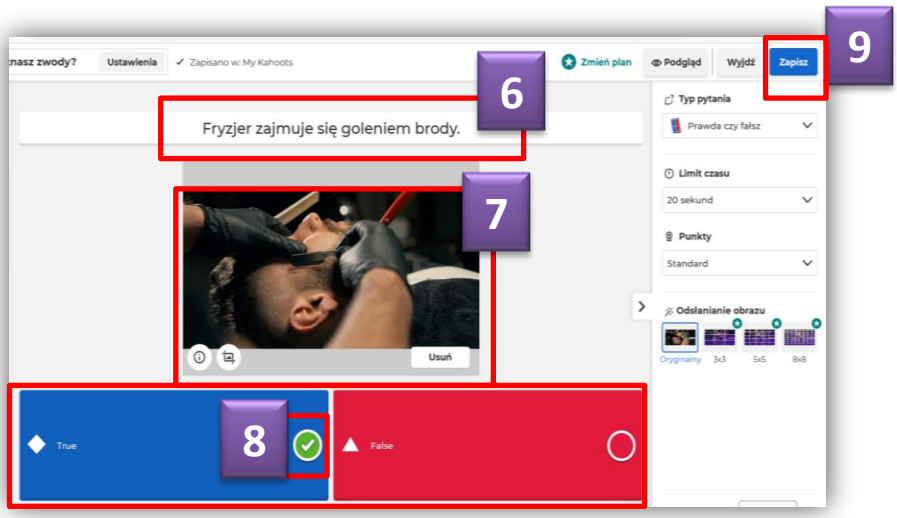

Możliwości przetestowania naszej gry:

Po zapisaniu gry wyskakuje okno, które pozwala na jej przetestowanie. Wybieramy jedną z opcji (**1**).

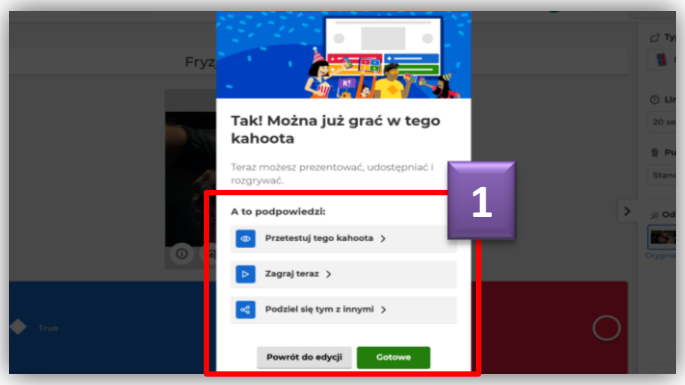

Test gry polega na przygotowaniu w 3 krokach pinu gry. (**UWAGA w dalszej części instrukcji opis zasady przeprowadzania gotowej gry**).

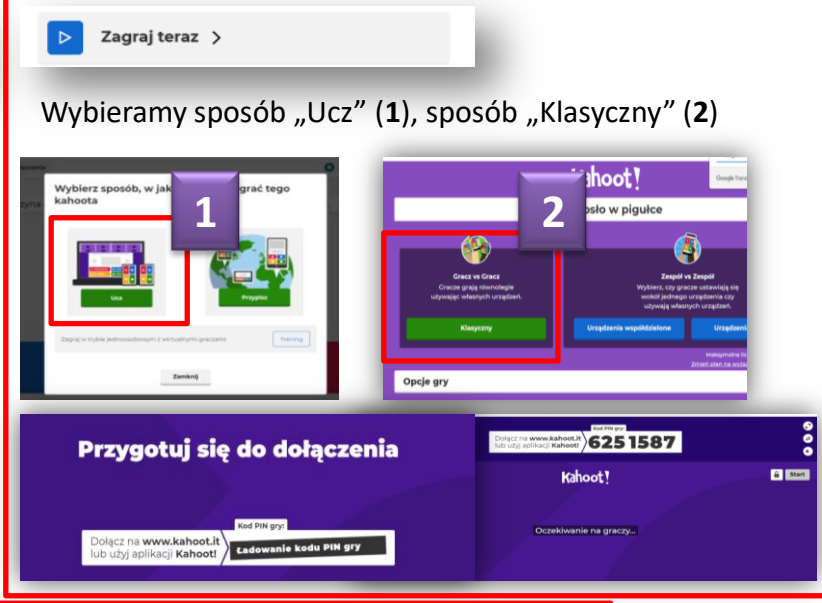

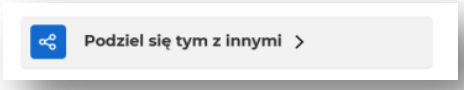

Możemy wybrać sposób udostępnienia gry, poprzez wpisanie nicka uczestnika (**1**), dodanie do Facebook, Tweeter (**2**). Możemy także wpisać mail osoby, którą poprosimy o przetestowanie naszej gry (**3**).
Zaproszenie do testów kończymy klikając „udostępnij” (**4**).

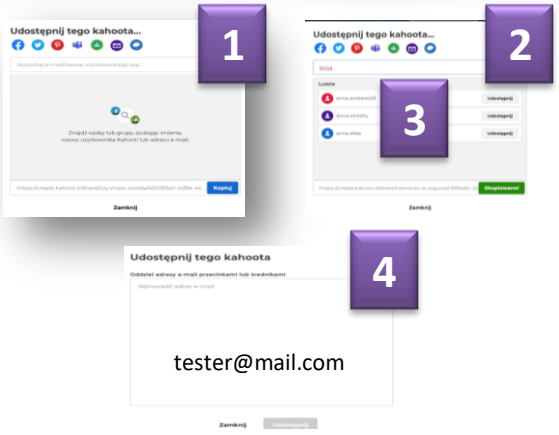

Zaczynamy grę z uczestnikami

Wielkopolska Izba Rzemieślnicza w Poznaniu

Każdorazowe rozpoczęcie gry polega na podaniu graczom numeru **pin**.
W związku z tym prowadzący zajęcia **musi** zalogować się na swojego Kahoot i otworzyć grę (**1**).
Następnie osoba prowadząca zajęcia klika w przycisk „Graj” (**2**) i w wyskakującym oknie wybiera dostępne opcje (**3**).

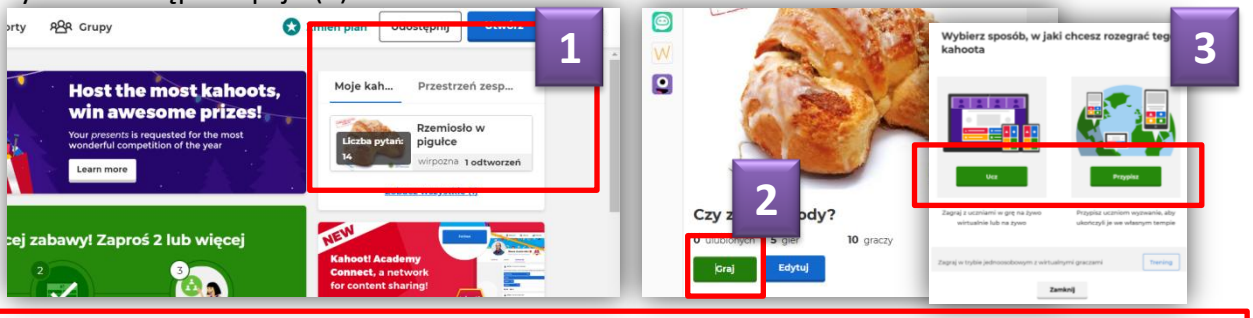

W przeciwieństwie do prezentacji kahoot na żywo, przypisywanie kahoot pozwala na doświadczenie „w tempie ucznia”: pytania i odpowiedzi są wyświetlane na urządzeniu uczących się i mogą oni ukończyć kahoot we własnym tempie

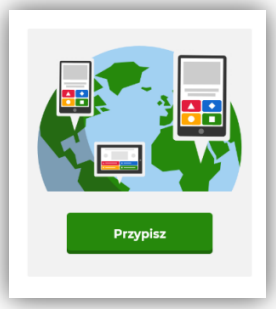

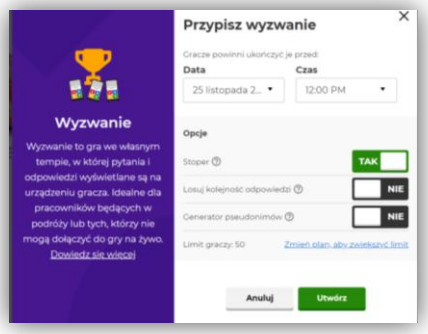

Opcja „Ucz”, to gra „na żywo” którą prowadzący włącza na lekcji.

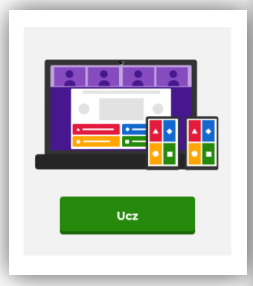

Prowadzący wybiera jedną z trzech opcji:

1. Gra równoległa (**1**)
2. Kilku graczy korzysta z jednego urządzenia (**2**)
3. Gracze grają na swoich urządzeniach osobistych (**3**).

Program każdorazowo wybiera nr **pin** (**1**), który prowadzący podaje uczestnikom gry (**2**) **(UWAGA – podano przykładowy nr pin**).

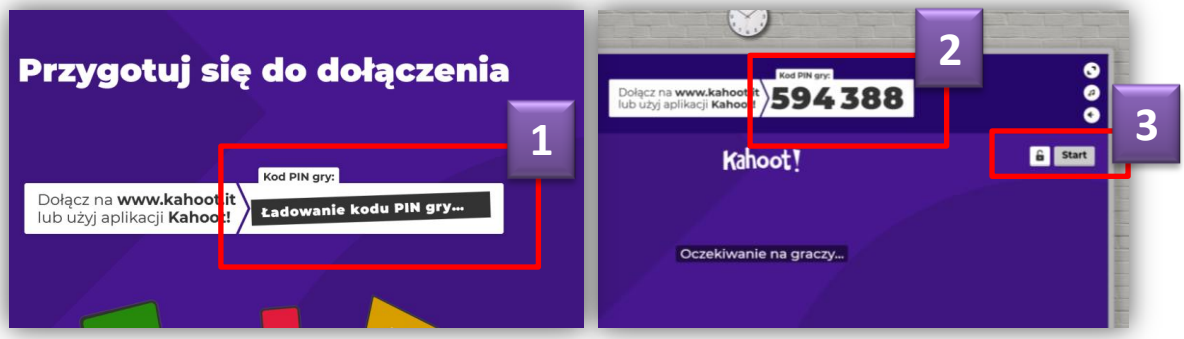

UWAGA!
Po dołączeniu uczestników, administrator (prowadzący grę) MUSI ją uruchomić poprzez wciśnięcie przycisku START (3).

Gracz wchodzi na stronę **https://kahoot.it/** wprowadza pin i rozpoczyna grę.

Uczestnicy gry na swoich urządzeniach widzą jedynie klawisze wyboru prawidłowej odpowiedzi (**4**) (**5**), na tablicy widzą całe pytanie wraz z grafiką (**6**).

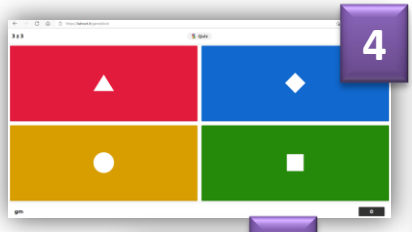

Przykładowe pytania do gry zawodoznawczej o rzemiośle

Z czym kojarzy się Tobie rzemiosło?
tradycja i nowoczesność
praca rąk i produkt
fachowość w wykonywaniu usług
pokoleniowość

Co roku poznańskie cukiernie wypiekają ten słodki produkt regionalny. Co to jest?
obwarzanek
rogal Świętomarciński
kremówka
babeczka

Kto wykorzystuje to narzędzie (strug) w swojej pracy?
tapicer
stolarz
malarz-tapeciarz
drukarz

Czy kaletnik produkuje futra?
tak
nie

Czy wulkanizator zajmuje się wymianą opon?
tak
nie

Czym zajmuje się witrażownik?
ozdobnym łączeniem kolorowego szkła
uszczelnianiem okien
barwieniem szkła
montowaniem okien

Czy fryzjer zajmuje się strzyżeniem brody?
tak
nie

Kto oprawia książki?
drukarz
introligator
zecer
tapicer

Kto dla Ciebie wykona słodkie przysmaki?
kucharz
cukiernik
piekarz
karmelarz

Jaki to zawód?
mechanik pojazdów samochodowych
operator obrabiarek skrawających
blacharz samochodowy
elektromechanik pojazdów samochodowych

Elektryk to fachowiec zajmujący się:
montażem i naprawą oraz przeglądami instalacji elektrycznych
montażem płyt gipsowo kartonowych
naprawą instalacji sanitarnych
naprawą zamków

Do jakich wypieków dodaje się drożdży:
strucli makowej, ciastek ponczowych
babki drożdżowej, strucli makowej
ciastek francuskich, biszkoptu
ciastek ponczowych, pączków

Maszyna do szycia, to urządzenie, którego w swojej pracy używa tapicer.
tak
nie

Zapraszamy do kontaktu

www.irpoznan.com.pl
www.facebook.com/irpoznan/
tel.: 61 853 78 05
oswiata@irpoznan.com.pl

www.popojutrze2.pl

Fundusze Europejskie Wiedza Edukacja Rozwój
Rzeczpospolita Polska
SENSE consulting
Unia Europejska Europejski Fundusz Społeczny

Załącznik nr 3

PO²JUTRZE 2.0
CENTRUM INKUBOWANIA INNOWACJI SPOŁECZYCH W OBSZARZE KSZTAŁCENIA

WIR
Wielkopolska Izba Rzemieślnicza w Poznaniu

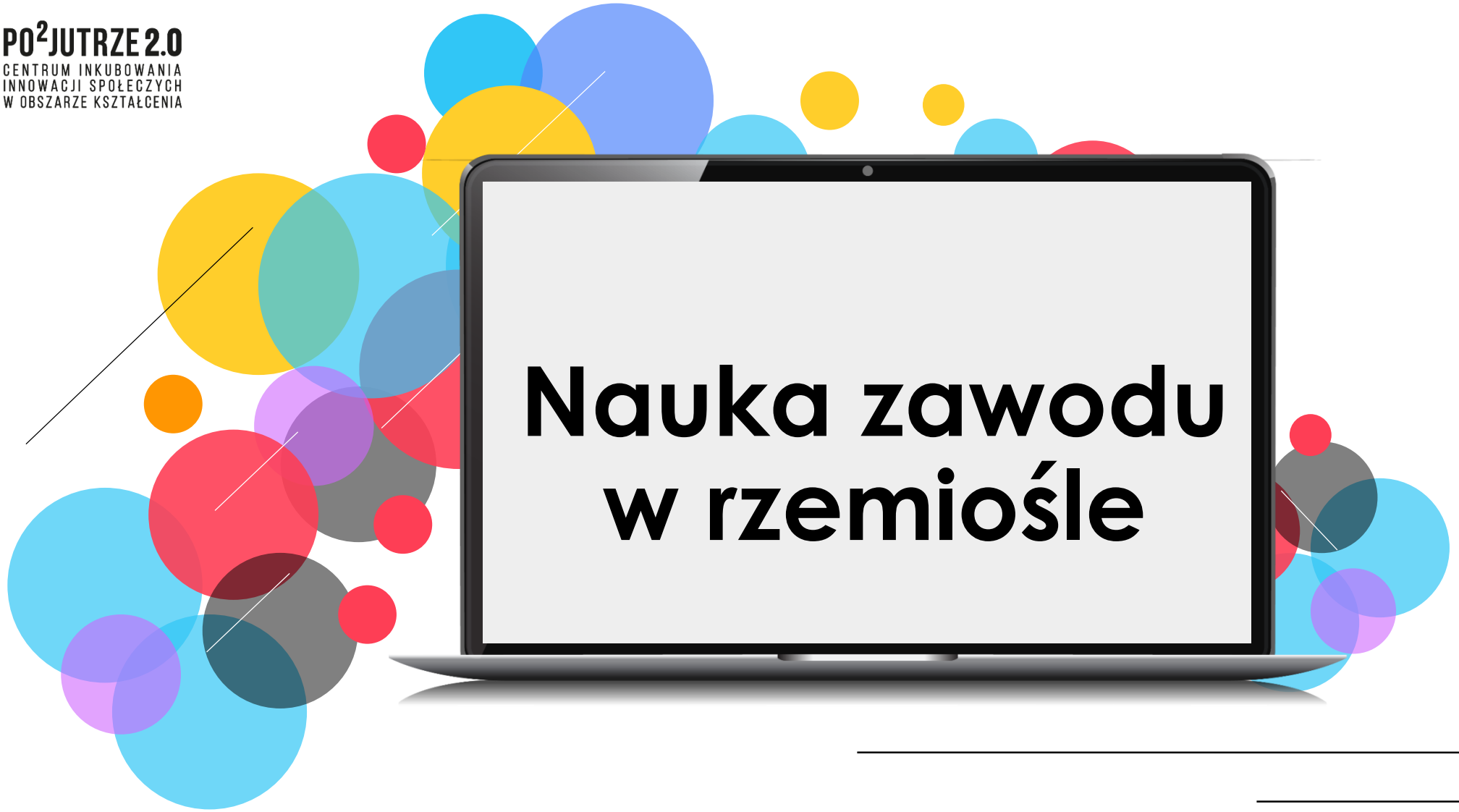

Nauka zawodu w rzemiośle

Fundusze Europejskie Wiedza Edukacja Rozwój

Rzeczpospolita Polska

SENSE consulting

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Czym jest rzemiosło?

- Tradycja i nowoczesność?
- Fachowość w wykonywaniu usług?
- Praca rąk i produkt?

Czym jest rzemiosło?

Rzemiosłem jest wykonywanie pracy polegającej na wykonywaniu przedmiotów lub świadczeniu usług przez osoby posiadające kwalifikacje zawodowe.

Co różni szkoły ponadpodstawowe?

LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE 4 lata	BRANŻOWA SZKOŁA I STOPNIA 3 lata	TECHNIKUM 5 lat
wykształcenie średnie	wykształcenie branżowe ✓	wykształcenie średnie branżowe
matura	brak matury	matura
brak egzaminów potwierdzających kwalifikacje w zawodzie	**egzamin potwierdzający kwalifikacje w zawodzie** (1 kwalifikacja zawodowa) ✓	**egzaminy potwierdzające kwalifikacje w zawodzie** (1-2 kwalifikacje zawodowe)
brak zawodu	**zawód** ✓	**zawód**
brak praktyk zawodowych	**zajęcia praktyczne –** 2 – 3 dni w tygodniu przez 3 lata ✓	**praktyki zawodowe –** min. 280 godzin/ok. 8 tygodni w ciągu 5 lat
2-3 przedmioty rozszerzone	brak przedmiotów rozszerzonych	1-2 przedmioty rozszerzone
min. 2 języki obce	min. 1 język obcy ✓	2 języki obce
kontynuacja nauki: **studia wyższe, szkoła policealna, KKZ**	kontynuacja nauki: **branżowa szkoła II stopnia, KKZ, LO dla dorosłych** ✓	kontynuacja nauki: **studia wyższe, szkoła policealna, KKZ**

Źródło: Centrum Doradztwa Zawodowego dla Młodzieży w Poznaniu: https://www.cdzdm.pl/PL-H441/o-szkolach-ponadpodstawowych.html

NAUKA ZAWODU W BRANŻOWEJ SZKOLE I STOPNIA

Teoretyczna nauka

- Realizacja nauki w klasach zawodowych
- Realizacja nauki w klasach wielozawodowych (szkoła + turnusy dokształcające)

Praktyczna nauka

- Pracownie szkolne
- Pracodawcy
- Centra kształcenia zawodowego

Pracodawcy:

- Umowa o pracę w celu przygotowania zawodowego
  - Młodociany pracownik ↔ Uczeń
- Umowa o praktyczną naukę zawodu
  - Uczeń

JAK WYGLĄDA NAUKA ZAWODU W RZEMIOŚLE?

PRACA
praktyczna nauka zawodu w rzemieślniczej firmie

SZKOŁA
teoretyczna nauka w branżowej szkole I stopnia (3 lata)

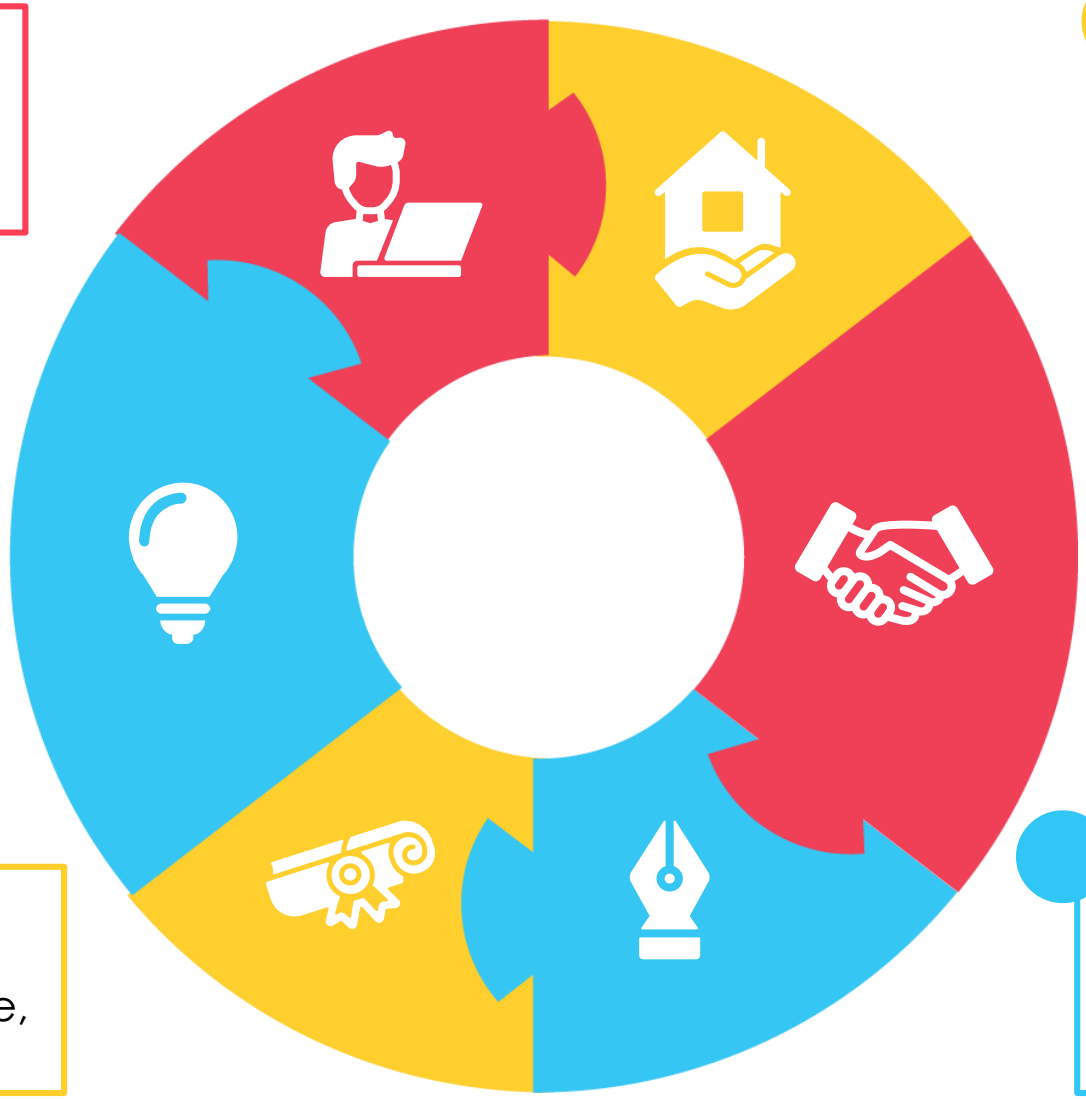

IZBY RZEMIEŚLNICZE I CECHY RZEMIOSŁ
pomagają – masz pytanie, wątpliwości – zadzwoń i zapytaj

UMOWA
zarabiasz swoje pierwsze pieniądze (umowa o pracę w celu przygotowania zawodowego)

TYTUŁ
dostajesz świadectwo czeladnicze w zawodzie, którego się uczyłeś

EGZAMIN CZELADNICZY
Przedstawiasz, czego się nauczyłeś w szkole i w firmie rzemieślniczej

Zawody, w których prowadzona jest nauka w rzemiośle

140 !!!

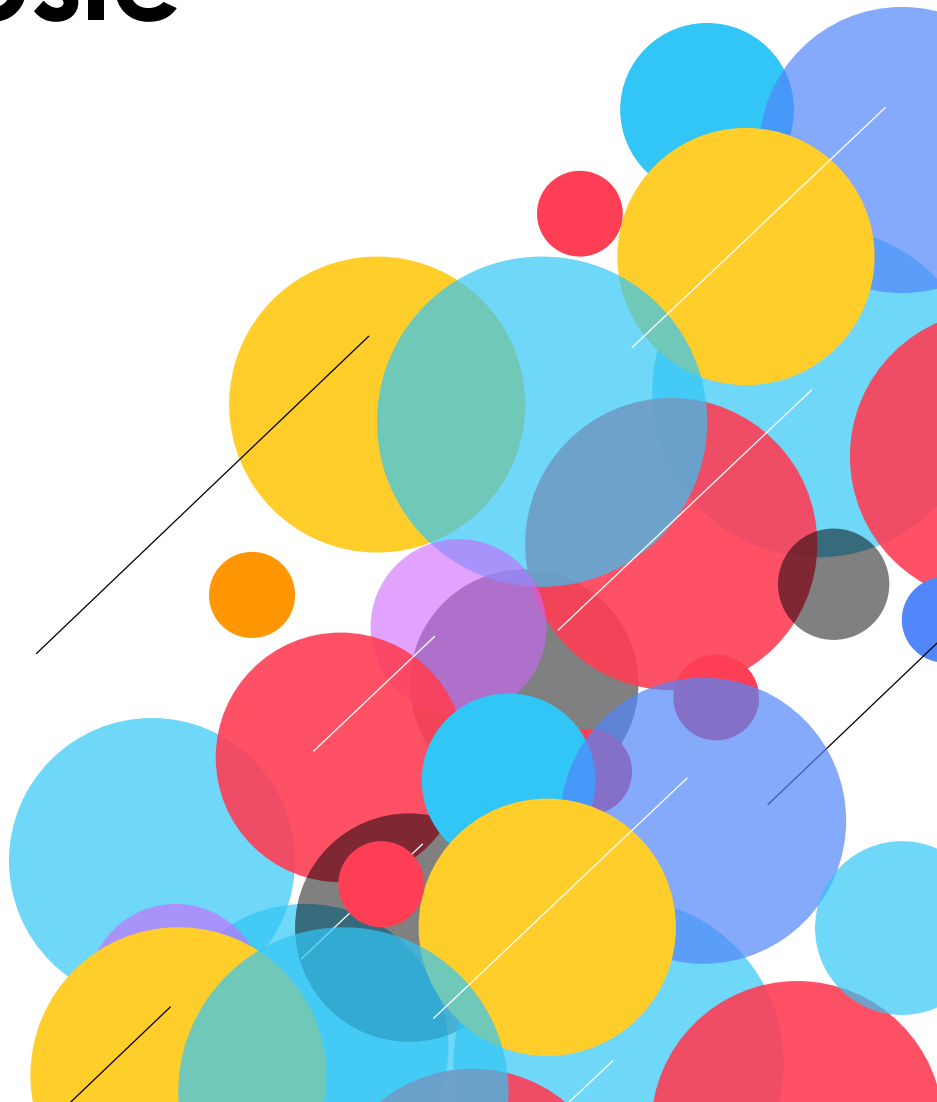

Branża spożywcza

cukiernik

piekarz

kucharz

Branża usług osobistych

fryzjer

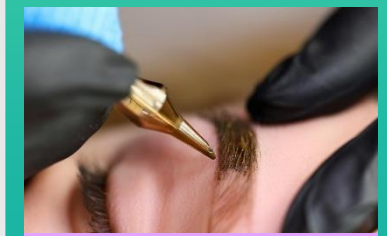

kosmetyczka

fotograf

Branża budowlana

dekarz

murarz

malarz-tapeciarz

Branża drzewna

stolarz

monter stolarki budowalnej

tapicer

Branża motoryzacyjna

mechanik pojazdów samochodowych

lakiernik

blacharz samochodowy

Branża mechaniczna

ślusarz

operator obrabiarek skrawających

kowal

Branża elektro-energetyczna

elektryk

elektronik

elektromechanik

Branża artystyczna

złotnik-jubiler

witrażownik

pozłotnik

Rozwój kariery zawodowej w rzemiośle

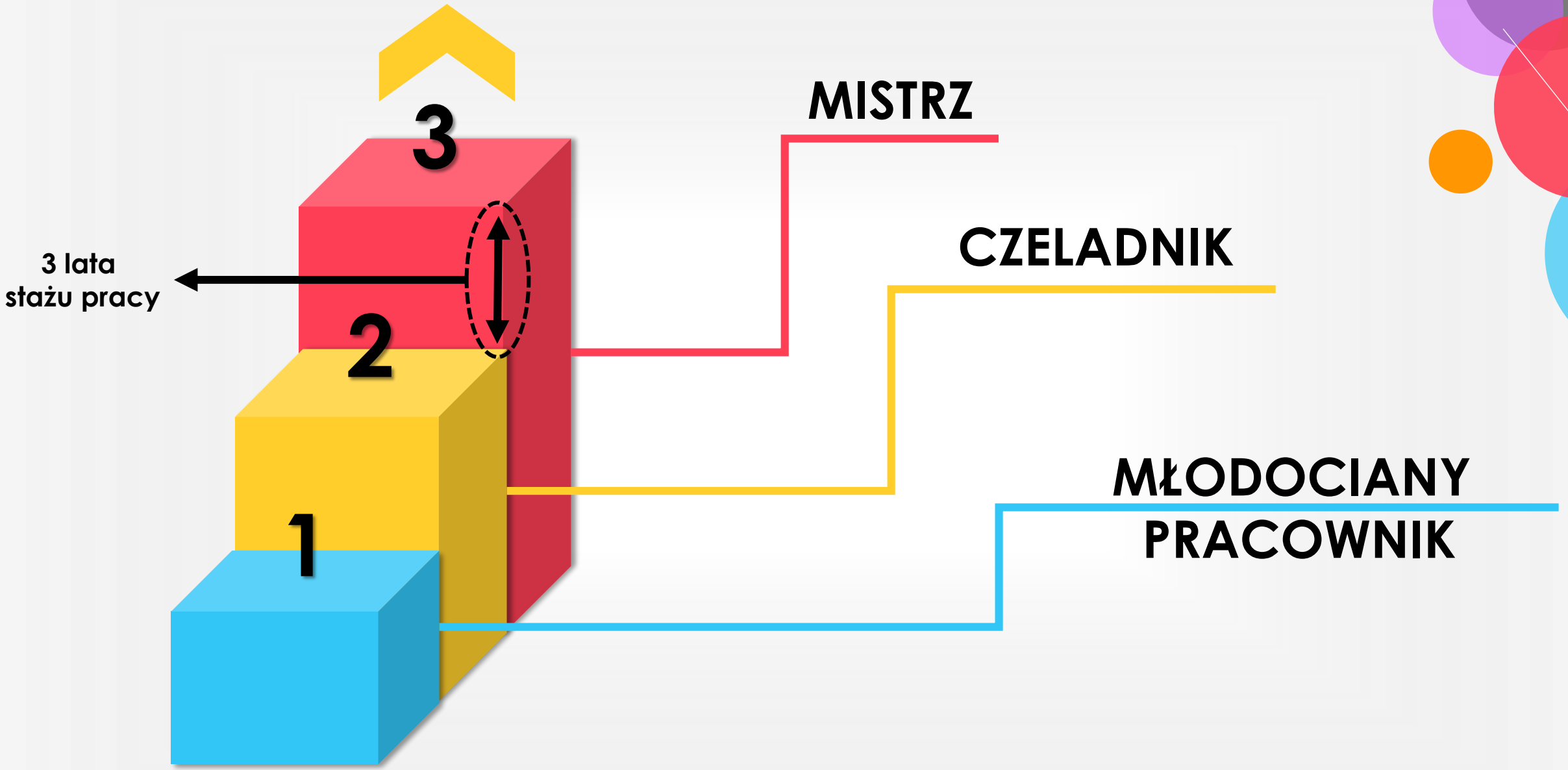

JAK WYRUSZYĆ W ZAWODOWĄ PODRÓŻ?

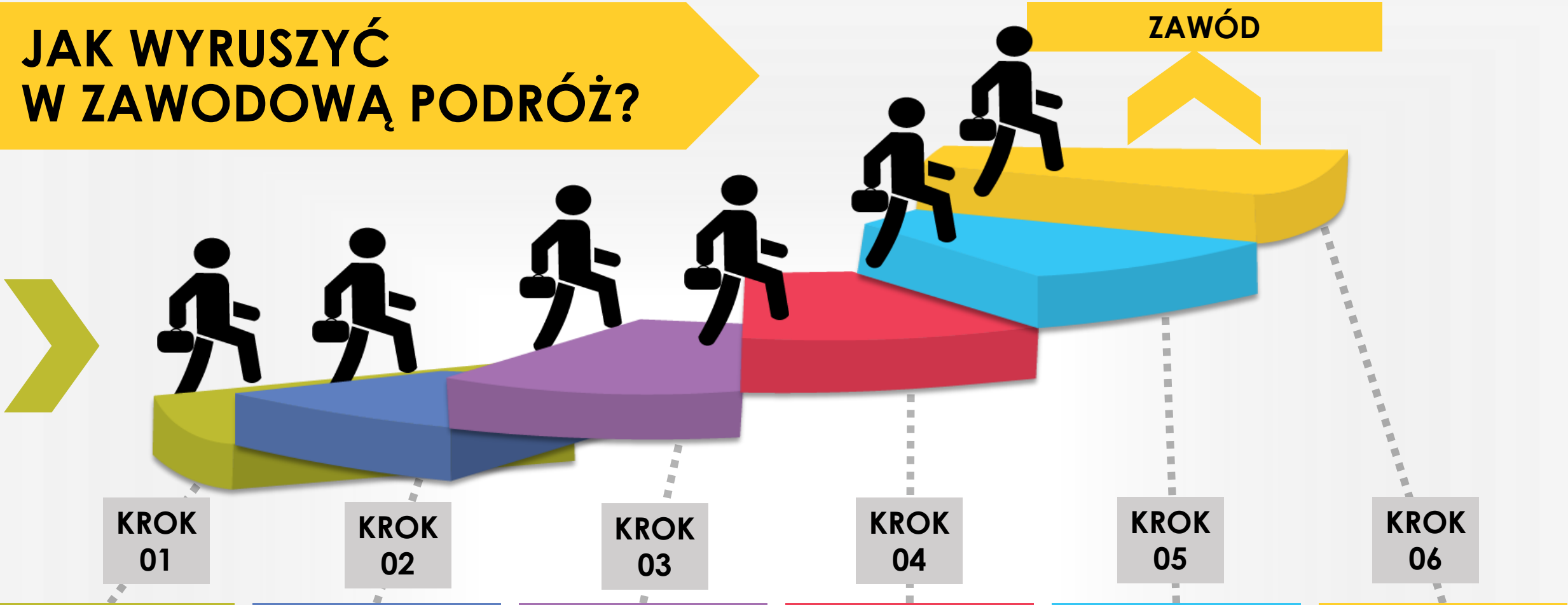

KROK 01

Wybierz zawód, który Cię interesuje

KROK 02

Wybierz szkołę, która uczy Twojego zawodu

KROK 03

Poszukaj pracodawcy – pomogą w tym Cechy lub Izba Rzemieślnicza, szukaj ich w pobliżu miejsca zamieszkania

KROK 04

Uzyskaj zdolność do wykonywania zawodu. Podpisz umowę o pracę w celu przygotowania zawodowego

KROK 05

Ucz się pilnie i za 3 lata przyjdź na egzamin czeladniczy

KROK 06

Uzyskaj świadectwo czeladnicze, a potem zdobywaj świat – zatrudnij się w firmie lub załóż własną

Zapraszamy do kontaktu!

Wielkopolska Izba Rzemieślnicza w Poznaniu i cechy rzemiosł

tel.: 61 853 78 05

oswiata@irpoznan.com.pl

www.irpoznan.com.pl

www.facebook.com/irpoznan/

www.popojutrze2.pl

Załącznik nr 4

Rozwój kariery zawodowej w rzemiośle

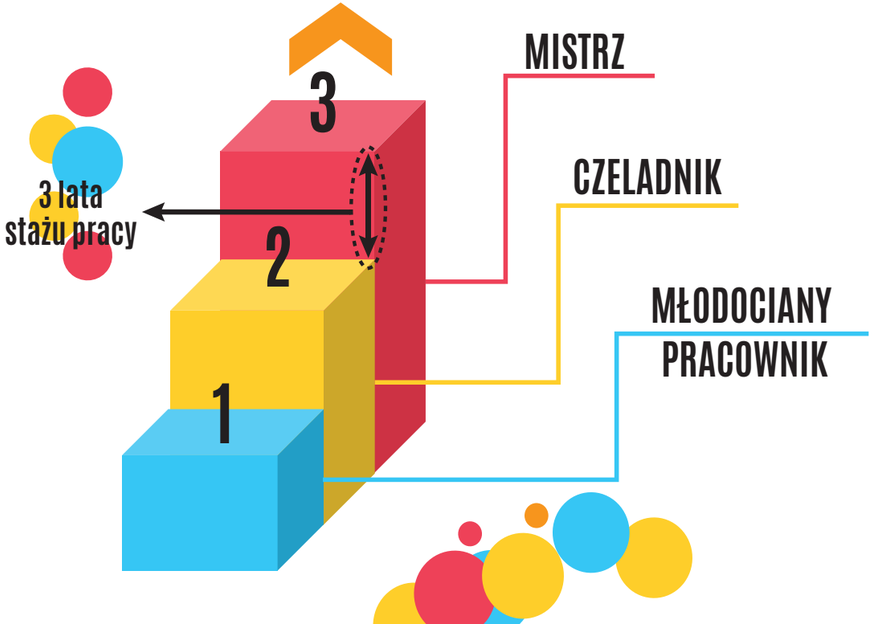

Zapraszamy do kontaktu!

Wielkopolska Izba Rzemieślnicza w Poznaniu i cechy rzemiosł

tel.: 61 853 78 05

oswiata@irpoznan.com.pl

www.irpoznan.com.pl

www.facebook.com/irpoznan/

www.popojutrze2.pl

Fundusze Europejskie Wiedza Edukacja Rozwój

Rzeczpospolita Polska

SENSE consulting

Unia Europejska Europejski Fundusz Społeczny

Kończysz szkołę i nie wiesz, co dalej?
Zdobądź zawód, który otwiera wiele możliwości!

WIR

Wielkopolska Izba Rzemieślnicza w Poznaniu

Jak zdobyć zawód?

KROK 1
Wybierz zawód, który Cię interesuje

KROK 2
Wybierz szkołę, która uczy Twojego zawodu

KROK 3
Poszukaj pracodawcy - pomogą w tym Cechy lub Izba Rzemieślnicza

KROK 4
Uzyskaj zgodę lekarza do podjęcia nauki i pracy w wybranym zawodzie

KROK 5
Podpisz umowę o pracę w celu przygotowania zawodowego i ucz się zawodu przez 3 lata

KROK 6
Przyjdź na egzamin, uzyskaj świadectwo czeladnicze, podejmij pracę lub załóż własną firmę

Co wyróżnia naukę zawodów w rzemiośle?

PRACA
praktyczna nauka zawodu w rzemieślniczej firmie 2 - 3 dni w tygodniu

SZKOŁA
teoretyczna nauka w branżowej szkole I stopnia (3 lata)

ZATRUDNIENIE
w zawodach dobrze wynagradzanych i poszukiwanych na rynku pracy

KSZTAŁCENIE OSÓB MŁODOCIANYCH
- w wieku pomiędzy 15 a 18 rokiem życia

IZBY RZEMIEŚLNICZE I CECHY RZEMIOSŁ
pomagają kształcić się w zawodzie

UMOWA O PRACĘ
zarabiasz pierwsze pieniądze

ELASTYCZNA REALIZACJA KSZTAŁCENIA TEORETYCZNEGO
w branżowej szkole I stopnia lub w formach pozaszkolnych

DUALNY SYSTEM NAUKI
(łączenie teorii z praktyką)

EGZAMIN CZELADNICZY
i
ŚWIADECTWO CZELADNICZE

MOŻLIWOŚĆ KONTYNUOWANIA NAUKI
w szkole branżowej II stopnia, zdania matury i pójścia na studia

Załącznik nr 5

Scenariusz lekcji na temat: **Z PASJĄ W RZEMIOŚLE. Zawody rzemieślnicze nauczane na poziomie szkoły branżowej I stopnia i w systemie pozaszkolnym.**

Cele zajęć:

- Poszerzenie wiedzy uczniów o zawodach rzemieślniczych
- Poszerzenie wiedzy o nauce dualnej, o ścieżkach nauki zawodu
- Rozpoznanie różnic w nauczaniu zawodów szkolnych i pozaszkolnych
- Kształtowanie pozytywnego stosunku do kształcenia w zawodach w szkole branżowej I stopnia i w systemie pozaszkolnym
- Kształtowanie wiedzy uczniów o swoich potrzebach, preferencjach edukacyjnych i zawodowych.

Zakładane efekty uczenia się w obszarze wiedzy: uczeń wie, co to jest rzemiosło, podaje, w jaki sposób można rozpocząć naukę zawodu w rzemiośle, definiuje dualny system kształcenia w rzemiośle, wymienia etapy rozwoju kariery zawodowej w rzemiośle, wymienia co najmniej 10 zawodów rzemieślniczych
Zakładane efekty uczenia się w obszarze umiejętności: uczeń potrafi dostrzec obecność konkretnych wytworów rzemieślników, uczeń potrafi wymienić przykładowe zawody rzemieślnicze nauczane w branżowej szkole I stopnia oraz w systemie pozaszkolnym, uczeń potrafi wskazać kolejne kroki, jakie trzeba zrealizować, aby zdobyć wybrany zawód
Zakładane efekty uczenia się w obszarze kompetencji: uczeń wykorzystuje poznane narzędzia do wyboru szkoły po szkole podstawowej, poszukuje i analizuje informacje z różnych źródeł na temat dalszej edukacji po szkole ponadpodstawowej, rozwiązuje problem wyboru szkoły ponadpodstawowej, uczeń wykorzystuje wiedzę o procedurze zdobywania uprawnień zawodowych do planowania ścieżki rozwoju kariery, rozwija umiejętności pracy w zespole, bierze aktywny udział w zajęciach.

Grupa wiekowa: 7 i 8 klasa szkoły podstawowej (12-15 lat)
Czas trwania zajęć: 45 minut
Liczebność grupy: min. 10 osób

Forma pracy: escape room w wersji zajęć bezpośrednich, metody aktywne, poszerzanie wiedzy

Organizacja pracy: praca w małych grupach (w parach, do pięciu osób), praca indywidualna

Materiały: karty pracy, instrukcja przygotowania gry zawodoznawczej na stronie quizizz - do zapoznania się dla prowadzącego zajęcia, prezentacja multimedialna „Zawody rzemieślnicze nauczane na poziomie szkoły branżowej I stopnia i w systemie pozaszkolnym”, quiz, film „Rzemieślnicy sukcesu”, ulotki informacyjne, dostęp do internetu, ekran i rzutnik lub ekran samodzielny, dostęp uczniów do smartfona, tabletu lub komputera (jeżeli nie każdy uczeń ma

możliwość dostępu do urządzenia można uczniów podzielić na pary). Ważna informacja: Poinformować uczniów o takiej potrzebie z wyprzedzeniem, przed planowanym dniem spotkania.

Sposób zorganizowania przestrzeni: miejsce do pracy dla każdego ucznia, dla małych grup, w taki sposób, by uczestnicy sobie nawzajem nie przeszkadzali; miejsce do dyskusji w grupie.

Wstęp

Po powitaniu uczniów i wykonaniu wszystkich niezbędnych czynności rozpoczynających lekcję, nauczyciel przedstawia temat prowadzonej lekcji. Zaprasza uczniów na wspólną podróż w świat zawodów. W skrócie omawia przebieg lekcji i zachęca do aktywnego udziału uczniów.

Nauczyciel otwiera prezentację, która będzie wsparciem w przebiegu zajęć.

Nauczyciel wyjaśnia pojęcie „rzemieślnik", opisuje czym się rzemieślnik zajmuje, i w jaki sposób można zostać rzemieślnikiem.

Wyjaśnienie:

Rzemiosłem jest wykonywanie pracy polegającej na tworzeniu przedmiotów lub świadczeniu usług przez osoby posiadające kwalifikacje zawodowe. Rzemiosłem jest także zawodowe wykonywanie działalności gospodarczej przez różne rodzaje spółek z wykorzystaniem zawodowych kwalifikacji wszystkich wspólników i ich pracy własnej.

Po przedstawieniu definicji rzemiosła, nauczyciel omawia zasady pierwszego zadania, w którym uczniowie będą brali aktywny udział.

Zadanie 1

Skojarzenia

Cele: poszerzenie świadomości uczniów dotyczącej obecności efektów pracy rzemieślników w ich otoczeniu, zwrócenie uwagi na potrzebę wytworzenia tych produktów, stworzenie sytuacji sprzyjającej uzyskaniu pozytywnych doświadczeń związanych z pracą rzemieślników.

Materiały do pracy: ulotki o zawodach rzemieślniczych z opisami

Sposób zorganizowania przestrzeni: miejsce do pracy dla każdego ucznia, w taki sposób, by uczestnicy sobie nawzajem nie przeszkadzali; miejsce do dyskusji w grupie, w kręgu.

Przebieg zajęć:

- Nauczyciel prosi uczniów, by rozejrzeli się po sali, w której przebywają i znaleźli ślady pracy pięciu rzemieślników.
- Nauczyciel udostępnia uczniom ulotki z opisami zawodów, z których mogą skorzystać.
- Nauczyciel wyświetla uczniom propozycję zawodów rzemieślniczych, którzy wykonali prace możliwe do zaobserwowania w sali.
- Nauczyciel prosi uczniów o uzupełnienie tej propozycji.
- Nauczyciel prosi o odnalezienie wśród ulotek tych, które zawierają opisy wskazanych zawodów.

Omówienie:

Nauczyciel zaprasza jak najwięcej osób do wypowiedzenia się, by zdobyć jak największą liczbę wymienionych zawodów, z którymi mogą zapoznać się wszyscy uczestniczący w zajęciach.

Przydatne pytania:

- Co wam pomogło, a co wam przeszkadzało w realizacji zadania?
- Czy coś was zaskoczyło, zdziwiło, zaciekawiło, zaniepokoiło w tym ćwiczeniu?
- W jaki sposób ta wiedza, doświadczenia i/lub przeżycia mogą się wam przydać w codziennym życiu?

Zadanie 2

Escape room

Cele: poszerzenie wiedzy uczniów o charakterystyce zawodów rzemieślniczych, stworzenie sytuacji sprzyjającej uzyskaniu pozytywnych doświadczeń związanych z pracą rzemieślników, kształtowanie pozytywnego wizerunku kształcenia w branżowej szkole I stopnia.

Materiały do zajęć: Uczniowie otrzymują od nauczyciela karty z zadaniami (Załącznik nr 1), ulotki informacyjne z opisami zawodów.

Sposób zorganizowania przestrzeni: miejsce do pracy dla każdego ucznia, w taki sposób, by uczestnicy sobie nawzajem nie przeszkadzali; miejsce do dyskusji w grupie. Tablica widoczna dla wszystkich uczniów.

Przebieg zajęć:

- Nauczyciel dzieli uczniów na dwuosobowe zespoły, mogą to być pary siedzące razem przy stoliku.
- Nauczyciel przedstawia uczniom sytuację gry:

Zostajecie wrzuceni do labiryntu ścieżek edukacyjnych, dróg rozwoju kariery i wielu skrzyżowań, na których trzeba podejmować decyzje. Oto zadanie, którego wykonanie pozwoli Wam uwolnić się od niewiedzy i zmniejszyć rozterki decyzji. Opuścicie labirynt z większą wiedzą o sobie i o zawodach. Wiele zespołów rusza w tym samym kierunku, w tym samym celu. To gra na czas.

Każdy zespół otrzyma ode mnie karty z zadaniami. Kiedy znajdziecie rozwiązanie, przekażcie je mnie.

- Nauczyciel rozdaje zespołom karty pracy.
- Nauczyciel po otrzymaniu każdego rozwiązania, które jest nazwą zawodu, przyczepia do tablicy ulotkę informacyjną dotyczącą tego właśnie zawodu.

W ramach uzupełnienia informacji na temat zawodów nauczanych w Polsce można również uczniom udostępnić po lekcji link do informatora ORE z opisami wszystkich zawodów nauczanych w szkołach branżowych I stopnia oraz technikach: https://www.ore.edu.pl/2021/05/informator-o-zawodach-szkolnictwa-branzowego-2/

Klucze / rozwiązania dla nauczyciela:

Grupa 1: złotnik jubiler
Grupa 2: blacharz samochodowy
Grupa 3: elektromechanik
Grupa 4: lakiernik samochodowy
Grupa 5: kominiarz
Grupa 6: kamieniarz
Grupa 7: drukarz

Grupa 8: dekarz
Grupa 9: cukiernik
Grupa 10: elektryk
Grupa 11: tapicer
Grupa 12: stolarz
Grupa 13: fotograf
Grupa 14: elektronik

Organizacja zajęć:

- Uczniowie pracują w zespołach równocześnie. Rywalizują z czasem i pomiędzy zespołami.
- Po zakończonym zadaniu zespołu, nauczyciel zawiesza ulotkę z opisem zawodu, który rozpoznali uczniowie w miejscu widocznym dla wszystkich. W ten sposób umożliwia zapoznanie się z zawodem i wskazuje postępy każdej z grup (im więcej kart, tym więcej zadań wykonanych).
- Pod koniec zadania udostępnionych jest 14 opisów zawodów.

Zadanie 3

Quiz na stronie Quizizz

Cele: poszerzenie wiedzy uczniów o charakterystyce zawodów rzemieślniczych, stworzenie sytuacji sprzyjającej uzyskaniu pozytywnych doświadczeń związanych z pracą rzemieślników, kształtowanie pozytywnego wizerunku kształcenia w branżowej szkole I stopnia.

Materiały do pracy: przygotowany quiz, rzutnik albo ekran, smartfony uczniów, dostęp do internetu.

Sposób zorganizowania przestrzeni: miejsce do pracy dla każdego ucznia, w taki sposób, by uczestnicy sobie nawzajem nie przeszkadzali; miejsce do dyskusji w grupie.

Rzutnik, ekran, na którym wyświetlony jest quiz.

Przebieg zajęć:

Prowadzący przedstawia zasady gry na stronie Quizizz. Podaje uczniom adres strony: **joinmyquiz.com** oraz wygenerowany pin. Pin generowany jest poprzez stronę: quizizz.com, po wcześniejszym zalogowaniu się na profil.

Szczegółowe informacje na temat przygotowania gry i jej prowadzenia zawarte są w „Instrukcji przygotowania gry zawodoznawczej Quizizz" (dokument w załączeniu). Można też skorzystać z gotowej gry, która jest dostępna po zalogowaniu się na stronę www.quizizz.com, podając login: scenariuszgra@gmail.com, hasło: scenariuszwir.

Uczestnicy gry na swoich urządzeniach widzą pytanie i klawisze wyboru prawidłowej odpowiedzi.

Omówienie:

Nauczyciel zaprasza jak najwięcej osób do wypowiedzenia się. Aby wskazać uczniom istotę rzemiosła w życiu codziennym oraz przeprowadzić miękkie przejście od quizu do dalszych zagadnień, prowadzący zadaje krótkie pytania (pytanie) uczniom, nawiązując do wykonanego przed chwilą quizu. Pytania te mają za zadanie zainteresować uczniów dalszą tematyką zajęć.

Przydatne pytania:

- Czy coś was zaskoczyło, zdziwiło, zaciekawiło, zaniepokoiło w tym ćwiczeniu?
- W jaki sposób ta wiedza, doświadczenia i/lub przeżycia mogą się wam przydać w codziennym życiu?

Prezentacja

Nauczyciel prezentuje slajdy informujące o nauce zawodów rzemieślniczych.

Film

Nauczyciel włącza film: „Rzemieślnicy sukcesu”
Link do filmu: https://www.youtube.com/watch?v=YsUkBV8zox0

Zakończenie

Cele: odniesienie zdobytej wiedzy i doświadczeń do własnych opinii i potrzeb, utrwalenie wiedzy, ukształtowanie gotowości do dalszego poszerzania wiedzy, stworzenie okazji do uzyskaniu pozytywnych informacji zwrotnych.

Materiały do pracy: ulotki informacyjne o zawodach rzemieślniczych

Sposób zorganizowania przestrzeni: miejsce do pracy dla każdego ucznia, w taki sposób, by uczestnicy sobie nawzajem nie przeszkadzali; miejsce do dyskusji w grupie.

Przebieg zajęć:

- Nauczyciel rozdaje uczniom ulotki informacyjne o zawodach rzemieślniczych
- Nauczyciel prosi uczniów, by podzielili się z innymi uczestnikami swoimi doświadczeniami i spostrzeżeniami.

Pomocne pytania:

- Który zawód mnie zaskoczył?
- O którym chcę się dowiedzieć więcej?
- W którym z nich, mam wrażenie, dobrze bym się czuł?
- Co zrobić by ten zawód zdobyć?

Scenariusz lekcji na temat:

Z PASJĄ W RZEMIOŚLE. Zawody rzemieślnicze nauczane na poziomie szkoły branżowej I stopnia i w systemie pozaszkolnym.

ZAŁĄCZNIK NR1

KARTY PRACY DO ZADANIA 2

Grupa 1

Odczytajcie zaszyfrowane hasło:

A	B	C	D	E	Ę	F	G	H	I	J	K	L	Ł
M	N	O	Ó	P	R	S	T	U	W	Y	Z		

Zapisz odpowiedź: ……

Grupa 2

Odczytajcie zaszyfrowane hasło:

A	B	C	D	E	Ę	F	G	H	I	J	K	L	Ł
M	N	O	Ó	P	R	S	T	U	W	Y	Z		

Zapisz odpowiedź: ……

Grupa 3

Odczytajcie zaszyfrowane hasło:

A	B	C	D	E	Ę	F	G	H	I	J	K	L	Ł
M	N	O	Ó	P	R	S	T	U	W	Y	Z		

Zapisz odpowiedź: ……

Grupa 4

Odczytajcie zaszyfrowane hasło:

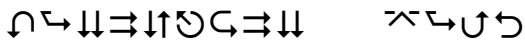

A	B	C	D	E	Ę	F	G	H	I	J	K	L	Ł
M	N	O	Ó	P	R	S	T	U	W	Y	Z		

Zapisz odpowiedź: ……

Grupa 5

Odczytajcie zaszyfrowane hasło:

Szyfr został opracowany przez greckiego historyka Polibiusza. Litery szyfrujemy zgodnie z poniższą szachownicą, najpierw numer kolumny, potem wiersza np.:

	1	2	3	4	5
1	A	B	C	D	E
2	F	G	H	I/J	K
3	L	M	N	O	P
4	Q	R	S	T	U
5	V	W	X	Y	Z

PRZYKŁAD

Tekst do szyfrowania: ALA MA KOTA
Tekst zaszyfrowany: 11 13 11 23 11 52 43 44 11

52 43 23 42 33 42 11 24 55

Zapisz odpowiedź: .....

Grupa 6

Odczytajcie zaszyfrowane hasło:

Szyfr został opracowany przez greckiego historyka Polibiusza. Litery szyfrujemy zgodnie z poniższą szachownicą, najpierw numer kolumny, potem wiersza np.:

	1	2	3	4	5
1	A	B	C	D	E
2	F	G	H	I/J	K
3	L	M	N	O	P
4	Q	R	S	T	U
5	V	W	X	Y	Z

PRZYKŁAD

Tekst do szyfrowania: ALA MA KOTA
Tekst zaszyfrowany: 11 13 11 23 11 52 43 44 11

52 11 23 42 51 33 42 11 24 55

Zapisz odpowiedź: .....

Grupa 7

Odczytajcie zaszyfrowane hasło:

Szyfr został opracowany przez greckiego historyka Polibiusza. Litery szyfrujemy zgodnie z poniższą szachownicą, najpierw numer kolumny, potem wiersza np.:

	1	2	3	4	5
1	A	B	C	D	E
2	F	G	H	I/J	K
3	L	M	N	O	P
4	Q	R	S	T	U
5	V	W	X	Y	Z

PRZYKŁAD

Tekst do szyfrowania: ALA MA KOTA
Tekst zaszyfrowany: 11 13 11 23 11 52 43 44 11

41 24 54 52 11 24 55

Zapisz odpowiedź: ……

Grupa 8

Odczytajcie zaszyfrowane hasło:

Szyfr został opracowany przez greckiego historyka Polibiusza. Litery szyfrujemy zgodnie z poniższą szachownicą, najpierw numer kolumny, potem wiersza np.:

	1	2	3	4	5
1	A	B	C	D	E
2	F	G	H	I/J	K
3	L	M	N	O	P
4	Q	R	S	T	U
5	V	W	X	Y	Z

PRZYKŁAD

Tekst do szyfrowania: ALA MA KOTA
Tekst zaszyfrowany: 11 13 11 23 11 52 43 44 11

41 51 52 11 24 55

Zapisz odpowiedź: ……

Grupa 9

Odczytajcie zaszyfrowane hasło:

Wiadomość szyfrujemy na podstawie podanych ułamków, a między nie wstawiamy jakiekolwiek znaki matematyczne.

$$\frac{ABCDE}{1}\quad\frac{FGHIJ}{2}\quad\frac{KLMNO}{3}\quad\frac{PQRST}{4}\quad\frac{UVWXYZ}{5}$$

PRZYKŁAD

Tekst do szyfrowania: JAKA PIĘKNA POGODA

Tekst zaszyfrowany:

$$\frac{5}{2}+\frac{1}{1}-\frac{1}{3}-\frac{1}{1}*\frac{1}{4}-\frac{4}{2}-\frac{5}{1}-\frac{1}{3}-\frac{4}{3}*\frac{1}{1}+\frac{1}{4}+\frac{5}{3}+\frac{2}{2}-\frac{5}{3}-\frac{4}{1}+\frac{1}{1}$$

KLUCZ: KOT = 1/3 +5/3+5/4

3/1+1/5+1/3+4/2+5/1+3/4+4/3+4/2+1/3

Zapisz odpowiedź: ……

Grupa 10

Odczytajcie zaszyfrowane hasło:

Wiadomość szyfrujemy na podstawie podanych ułamków, a między nie wstawiamy jakiekolwiek znaki matematyczne.

$$\frac{ABCDE}{1}\quad\frac{FGHIJ}{2}\quad\frac{KLMNO}{3}\quad\frac{PQRST}{4}\quad\frac{UVWXYZ}{5}$$

PRZYKŁAD

Tekst do szyfrowania: JAKA PIĘKNA POGODA

Tekst zaszyfrowany:

$$\frac{5}{2}+\frac{1}{1}-\frac{1}{3}-\frac{1}{1}*\frac{1}{4}-\frac{4}{2}-\frac{5}{1}-\frac{1}{3}-\frac{4}{3}*\frac{1}{1}+\frac{1}{4}+\frac{5}{3}+\frac{2}{2}-\frac{5}{3}-\frac{4}{1}+\frac{1}{1}$$

KLUCZ: KOT = 1/3 +5/3+5/4

5/1+2/3+5/1+1/3+5/4+3/4+5/5+1/3

Zapisz odpowiedź: ……

Grupa 11

Odczytajcie zaszyfrowane hasło:

Wiadomość szyfrujemy na podstawie podanych ułamków, a między nie wstawiamy jakiekolwiek znaki matematyczne.

$$\frac{ABCDE}{1}\quad\frac{FGHIJ}{2}\quad\frac{KLMNO}{3}\quad\frac{PQRST}{4}\quad\frac{UVWXYZ}{5}$$

PRZYKŁAD

Tekst do szyfrowania: JAKA PIĘKNA POGODA

Tekst zaszyfrowany:

$$\frac{5}{2}+\frac{1}{1}-\frac{1}{3}-\frac{1}{1}*\frac{1}{4}-\frac{4}{2}-\frac{5}{1}-\frac{1}{3}-\frac{4}{3}*\frac{1}{1}+\frac{1}{4}+\frac{5}{3}+\frac{2}{2}-\frac{5}{3}-\frac{4}{1}+\frac{1}{1}$$

KLUCZ: KOT = 1/3 +5/3+5/4

5/4+1/1+1/4+4/2+3/1+5/1+3/4

Zapisz odpowiedź: ……

Grupa 12

Odczytajcie zaszyfrowane hasło :

Wiadomość szyfrujemy na podstawie podanych ułamków, a między nie wstawiamy jakiekolwiek znaki matematyczne.

$$\frac{ABCDE}{1}\quad\frac{FGHIJ}{2}\quad\frac{KLMNO}{3}\quad\frac{PQRST}{4}\quad\frac{UVWXYZ}{5}$$

PRZYKŁAD

Tekst do szyfrowania: JAKA PIĘKNA POGODA

Tekst zaszyfrowany:

$$\frac{5}{2}+\frac{1}{1}-\frac{1}{3}-\frac{1}{1}*\frac{1}{4}-\frac{4}{2}-\frac{5}{1}-\frac{1}{3}-\frac{4}{3}*\frac{1}{1}+\frac{1}{4}+\frac{5}{3}+\frac{2}{2}-\frac{5}{3}-\frac{4}{1}+\frac{1}{1}$$

KLUCZ: KOT = 1/3 +5/3+5/4

4/4+5/4+5/3+2/3+1/1+3/4+6/5

Zapisz odpowiedź: ……

Grupa 13

Odczytajcie zaszyfrowane hasło:

Wiadomość szyfrujemy na podstawie podanych ułamków, a między nie wstawiamy jakiekolwiek znaki matematyczne.

$$\underset{1}{\underline{ABCDE}} \quad \underset{2}{\underline{FGHIJ}} \quad \underset{3}{\underline{KLMNO}} \quad \underset{4}{\underline{PQRST}} \quad \underset{5}{\underline{UVWXYZ}}$$

PRZYKŁAD

Tekst do szyfrowania: JAKA PIĘKNA POGODA

Tekst zaszyfrowany:

$$\frac{5}{2}+\frac{1}{1}-\frac{1}{3}-\frac{1}{1}*\frac{1}{4}-\frac{4}{2}-\frac{5}{1}-\frac{1}{3}-\frac{4}{3}*\frac{1}{1}+\frac{1}{4}+\frac{5}{3}+\frac{2}{2}-\frac{5}{3}-\frac{4}{1}+\frac{1}{1}$$

KLUCZ: KOT = 1/3 +5/3+5/4

1/2+5/3+5/4+5/3+2/2+3/4+1/1+1/2

Zapisz odpowiedź: ……

Grupa 14

Odczytajcie zaszyfrowane hasło :

Szyfr został opracowany przez greckiego historyka Polibiusza. Litery szyfrujemy zgodnie z poniższą szachownicą, najpierw numer kolumny, potem wiersza np.:

	1	2	3	4	5
1	A	B	C	D	E
2	F	G	H	I/J	K
3	L	M	N	O	P
4	Q	R	S	T	U
5	V	W	X	Y	Z

PRZYKŁAD

Tekst do szyfrowania: ALA MA KOTA

Tekst zaszyfrowany: 11 13 11 23 11 52 43 44 11

51 13 51 52 44 24 43 33 42 52

Zapisz odpowiedź: ……

Załącznik nr 5a

Scenariusz lekcji na temat: **Z PASJĄ W RZEMIOŚLE. Zawody rzemieślnicze nauczane na poziomie szkoły branżowej I stopnia i w systemie pozaszkolnym.**
(lekcja online)

Cele zajęć:

- Poszerzenie wiedzy uczniów o zawodach rzemieślniczych
- Poszerzenie wiedzy o nauce dualnej, o ścieżkach nauki zawodu
- Rozpoznanie różnic w nauczaniu zawodów szkolnych i pozaszkolnych
- Kształtowanie pozytywnego stosunku do kształcenia w zawodach w szkole branżowej I stopnia i w systemie pozaszkolnym
- Kształtowanie wiedzy uczniów o swoich potrzebach, preferencjach edukacyjnych i zawodowych.

Zakładane efekty uczenia się w obszarze wiedzy: uczeń wie, co to jest rzemiosło, podaje, w jaki sposób można rozpocząć naukę zawodu w rzemiośle, definiuje dualny system kształcenia w rzemiośle, wymienia etapy rozwoju kariery zawodowej w rzemiośle, wymienia co najmniej 10 zawodów rzemieślniczych
Zakładane efekty uczenia się w obszarze umiejętności: uczeń potrafi dostrzec obecność konkretnych wytworów rzemieślników, uczeń potrafi wymienić przykładowe zawody rzemieślnicze nauczane w branżowej szkole I stopnia oraz w systemie pozaszkolnym, uczeń potrafi wskazać kolejne kroki, jakie trzeba zrealizować, aby zdobyć wybrany zawód
Zakładane efekty uczenia się w obszarze kompetencji: uczeń wykorzystuje poznane narzędzia do wyboru szkoły po szkole podstawowej, poszukuje i analizuje informacje z różnych źródeł na temat dalszej edukacji po szkole ponadpodstawowej, rozwiązuje problem wyboru szkoły ponadpodstawowej, uczeń wykorzystuje wiedzę o procedurze zdobywania uprawnień zawodowych do planowania ścieżki rozwoju kariery, rozwija umiejętności pracy w zespole, bierze aktywny udział w zajęciach.

Grupa wiekowa: 7 i 8 klasa szkoły podstawowej (12-15 lat)
Czas trwania zajęć: 45 minut
Liczebność grupy: min. 10 osób

Forma pracy: escape room w wersji zajęć bezpośrednich online, metody aktywne, poszerzanie wiedzy

Organizacja pracy: praca w małych grupach (w parach, do pięciu osób), praca indywidualna

Materiały: karty pracy udostępniane uczniom jako załączniki, instrukcja przygotowania gry zawodoznawczej na stronie quizizz - do zapoznania się dla prowadzącego zajęcia, prezentacja multimedialna „Zawody rzemieślnicze nauczane na poziomie szkoły branżowej I stopnia i w systemie pozaszkolnym”, quiz, film „Ludzie, którzy odnieśli sukces w rzemiośle”, linki do ulotek

informacyjnych, dostęp do internetu. Dostęp uczniów do smartfona, tabletu lub komputera. Ważna informacja: Poinformować uczniów o takiej potrzebie z wyprzedzeniem, przed planowanym dniem spotkania.

Sposób zorganizowania przestrzeni: każdy uczeń pracuje na swoim stanowisku, uczestniczy w spotkaniu online na wybranej platformie.

Wstęp

Po powitaniu uczniów i wykonaniu wszystkich niezbędnych czynności rozpoczynających lekcję, nauczyciel przedstawia temat prowadzonej lekcji. Zaprasza uczniów na wspólną podróż w świat zawodów. W skrócie omawia przebieg lekcji i zachęca do aktywnego udziału uczniów.

Nauczyciel otwiera prezentację, która będzie wsparciem w przebiegu zajęć i udostępnia ją uczniom.

Nauczyciel wyjaśnia pojęcie „rzemieślnik", opisuje czym się rzemieślnik zajmuje, i w jaki sposób można zostać rzemieślnikiem.

Wyjaśnienie:

Rzemiosłem jest wykonywanie pracy polegającej na tworzeniu przedmiotów lub świadczeniu usług przez osoby posiadające kwalifikacje zawodowe. Rzemiosłem jest także zawodowe wykonywanie działalności gospodarczej przez różne rodzaje spółek z wykorzystaniem zawodowych kwalifikacji wszystkich wspólników i ich pracy własnej.

Po przedstawieniu definicji rzemiosła, nauczyciel omawia zasady pierwszego zadania, w którym uczniowie będą brali aktywny udział.

Zadanie 1

Skojarzenia

Cele: poszerzenie świadomości uczniów dotyczącej obecności efektów pracy rzemieślników w ich otoczeniu, zwrócenie uwagi na potrzebę wytworzenia tych produktów, stworzenie sytuacji sprzyjającej uzyskaniu pozytywnych doświadczeń związanych z pracą rzemieślników.

Materiały do pracy: linki do ulotek o zawodach rzemieślniczych z opisami

Sposób zorganizowania przestrzeni: każdy uczeń pracuje na swoim stanowisku, uczestniczy w spotkaniu online na wybranej platformie, uczestniczy aktywnie w sposób opracowany na danej platformie.

Przebieg zajęć:

- Nauczyciel prosi uczniów, by rozejrzeli się w otoczeniu, w którym w tej chwili przebywają i znaleźli ślady pracy pięciu rzemieślników.
- Nauczyciel udostępnia uczniom ulotki (linki) z opisami zawodów, z których mogą skorzystać.
- Nauczyciel wyświetla uczniom propozycję zawodów rzemieślniczych, którzy wykonali prace możliwe do zaobserwowania w pomieszczeniach.
- Nauczyciel prosi uczniów o uzupełnienie tej propozycji.
- Nauczyciel prosi o odnalezienie wśród udostępnionych ulotek tych, które zawierają opisy wskazanych zawodów.

Omówienie:

Nauczyciel zaprasza jak najwięcej osób do wypowiedzenia się, by zdobyć jak największą liczbę wymienionych zawodów, z którymi mogą zapoznać się wszyscy uczestniczący w zajęciach.

Przydatne pytania:

- Co wam pomogło, a co wam przeszkadzało w realizacji zadania?
- Czy coś was zaskoczyło, zdziwiło, zaciekawiło, zaniepokoiło w tym ćwiczeniu?
- W jaki sposób ta wiedza, doświadczenia i/lub przeżycia mogą się wam przydać w codziennym życiu?

Zadanie 2

Escape room

Cele: poszerzenie wiedzy uczniów o charakterystyce zawodów rzemieślniczych, stworzenie sytuacji sprzyjającej uzyskaniu pozytywnych doświadczeń związanych z pracą rzemieślników, kształtowanie pozytywnego wizerunku kształcenia w branżowej szkole I stopnia.

Materiały do zajęć: Uczniowie otrzymują od nauczyciela udostępnione karty z zadaniami (Załącznik nr 1), linki do ulotek informacyjnych z opisami zawodów. Uczniowie otrzymują inne zadania, przy czym zadań jest 14, zatem zadania mogą się powtarzać w większych grupach.

Sposób zorganizowania przestrzeni: każdy uczeń pracuje na swoim stanowisku, uczestniczy w spotkaniu online na wybranej platformie, uczestniczy aktywnie w sposób opracowany na danej platformie.

Przebieg zajęć:

- Nauczyciel udostępnia indywidualnie uczniom karty z zadaniami. Uczniowie otrzymują inne zadania, przy czym zadań jest 14, zatem zadania mogą się powtarzać w większych grupach.
- Nauczyciel przedstawia uczniom sytuację gry:

Zostajecie wrzuceni do labiryntu ścieżek edukacyjnych, dróg rozwoju kariery i wielu skrzyżowań, na których trzeba podejmować decyzje. Oto zadanie, którego wykonanie pozwoli Wam uwolnić się od niewiedzy i zmniejszyć rozterki decyzji. Opuścicie labirynt z większą wiedzą o sobie i o zawodach. Ruszacie w tym samym kierunku, w tym samym celu. To gra na czas. Kiedy znajdziecie rozwiązanie, przekażcie je mnie.

- Uczniowie pracują indywidualnie online, równocześnie. Rywalizują z czasem i pomiędzy sobą. Odsyłają rozwiązane zadania nauczycielowi.
- Nauczyciel po otrzymaniu każdego rozwiązania, które jest nazwą zawodu, udostępnia na ekranie ulotkę informacyjną dotyczącą tego właśnie zawodu.
- Po zakończonym zadaniu całego zespołu klasowego, nauczyciel udostępnia ekran z listą zawodów, które zostały rozpoznane przez kolejnych uczniów. W ten sposób umożliwia zapoznanie się z zawodami.
- Nauczyciel pyta uczniów, opis którego zawodu chcieliby zobaczyć ponownie.
- Nauczyciel udostępnia wskazane przez uczniów opisy zawodów, albo ponownie wszystkie z nich.

W ramach uzupełnienia informacji na temat zawodów nauczanych w Polsce można również uczniom udostępnić po lekcji link do informatora ORE z opisami wszystkich zawodów nauczanych w szkołach branżowych I stopnia oraz technikach: https://www.ore.edu.pl/2021/05/informator-o-zawodach-szkolnictwa-branzowego-2/

Klucze / rozwiązania dla nauczyciela:

Grupa 1: złotnik jubiler
Grupa 2: blacharz samochodowy
Grupa 3: elektromechanik
Grupa 4: lakiernik samochodowy
Grupa 5: kominiarz
Grupa 6: kamieniarz
Grupa 7: drukarz
Grupa 8: dekarz
Grupa 9: cukiernik
Grupa 10: elektryk
Grupa 11: tapicer
Grupa 12: stolarz
Grupa 13: fotograf
Grupa 14: elektronik

Zadanie 3

Quiz na stronie Quizizz

Cele: poszerzenie wiedzy uczniów o charakterystyce zawodów rzemieślniczych, stworzenie sytuacji sprzyjającej uzyskaniu pozytywnych doświadczeń związanych z pracą rzemieślników, kształtowanie pozytywnego wizerunku kształcenia w branżowej szkole I stopnia.

Materiały do pracy: przygotowany quiz, udostępniony ekran, dostęp do internetu dla każdego uczestnika.

Sposób zorganizowania przestrzeni: każdy uczeń pracuje na swoim stanowisku, uczestniczy w spotkaniu online na wybranej platformie, uczestniczy aktywnie w sposób opracowany na danej platformie.

Przebieg zajęć:

Prowadzący przedstawia zasady gry na stronie Quizizz. Udostępnia uczniom adres strony: **joinmyquiz.com** oraz wygenerowany pin. Pin generowany jest poprzez stronę: quizizz.com, po wcześniejszym zalogowaniu się na profil.

Szczegółowe informacje na temat przygotowania gry i jej prowadzenia zawarte są w „Instrukcji przygotowania gry zawodoznawczej Quizizz" (dokument w załączeniu). Można też skorzystać z gotowej gry, która jest dostępna po zalogowaniu się na stronę www.quizizz.com, podając login: scenariuszgra@gmail.com, hasło: scenariuszwir.

Uczestnicy gry na swoich urządzeniach widzą pytanie i klawisze wyboru prawidłowej odpowiedzi.

Omówienie:

Nauczyciel zaprasza jak najwięcej osób do wypowiedzenia się. Aby wskazać uczniom istotę rzemiosła w życiu codziennym oraz przeprowadzić miękkie przejście od quizu do dalszych zagadnień, prowadzący zadaje krótkie pytania (pytanie) uczniom, nawiązując do wykonanego przed chwilą quizu. Pytania te mają za zadanie zainteresować uczniów dalszą tematyką zajęć.

Przydatne pytania:

- Czy coś was zaskoczyło, zdziwiło, zaciekawiło, zaniepokoiło w tym ćwiczeniu?
- W jaki sposób ta wiedza, doświadczenia i/lub przeżycia mogą się wam przydać w codziennym życiu?

Prezentacja

Nauczyciel udostępnia slajdy informujące o nauce zawodów rzemieślniczych.

Film

Nauczyciel udostępnia film: „Rzemieślnicy sukcesu”.
Albo nauczyciel udostępnia link do filmu i daje uczniom czas na jego obejrzenie.
Poniżej link do filmu:
https://www.youtube.com/watch?v=YsUkBV8zox0

Zakończenie

Cele: odniesienie zdobytej wiedzy i doświadczeń do własnych opinii i potrzeb, utrwalenie wiedzy, ukształtowanie gotowości do dalszego poszerzania wiedzy, stworzenie okazji do uzyskaniu pozytywnych informacji zwrotnych.

Materiały do pracy: linki do ulotek informacyjnych o zawodach rzemieślniczych

Sposób zorganizowania przestrzeni: : każdy uczeń pracuje na swoim stanowisku, uczestniczy w spotkaniu online na wybranej platformie, uczestniczy aktywnie w sposób opracowany na danej platformie.

Przebieg zajęć:

- Nauczyciel udostępnia uczniom ulotki informacyjne o zawodach rzemieślniczych: udostępnia ze swojego ekranu i/lub udostępnia linki do ulotek.
- Nauczyciel prosi uczniów, by podzielili się z innymi uczestnikami swoimi doświadczeniami i spostrzeżeniami.

Pomocne pytania:

- Który zawód mnie zaskoczył?
- O którym chcę się dowiedzieć więcej?
- W którym z nich, mam wrażenie, dobrze bym się czuł?
- Co zrobić by ten zawód zdobyć?

Scenariusz lekcji na temat:

Z PASJĄ W RZEMIOŚLE. Zawody rzemieślnicze nauczane na poziomie szkoły branżowej I stopnia i w systemie pozaszkolnym.

ZAŁĄCZNIK NR1

KARTY PRACY DO ZADANIA 2

Grupa 1

Odczytajcie zaszyfrowane hasło:

⇦🡅⮌⌃⮎⇉⇊ ⇈⌥⇄⇉⇖⇅⮊

A	B	C	D	E	Ę	F	G	H	I	J	K	L	Ł
⮎	⇄	⮎	⇆	⇅	➥	⇆	⇅	⇇	⇉	⇈	⇊	⇖	🡅
M	N	O	Ó	P	R	S	T	U	W	Y	Z		
⮌	⮎	⮌	↑	⮌	⮊	⌃	⌃	⌥	⌴	⇧	⇦		

Zapisz odpowiedź: …….

Scenariusz lekcji na temat:

Z PASJĄ W RZEMIOŚLE. Zawody rzemieślnicze nauczane na poziomie szkoły branżowej I stopnia i w systemie pozaszkolnym.

ZAŁĄCZNIK NR1

KARTY PRACY DO ZADANIA 2

Grupa 2

Odczytajcie zaszyfrowane hasło:

A	B	C	D	E	Ę	F	G	H	I	J	K	L	Ł
M	N	O	Ó	P	R	S	T	U	W	Y	Z		

Zapisz odpowiedź: ……

Scenariusz lekcji na temat:

Z PASJĄ W RZEMIOŚLE. Zawody rzemieślnicze nauczane na poziomie szkoły branżowej I stopnia i w systemie pozaszkolnym.

ZAŁĄCZNIK NR1

KARTY PRACY DO ZADANIA 2

Grupa 3

Odczytajcie zaszyfrowane hasło:

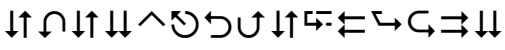

A	B	C	D	E	Ę	F	G	H	I	J	K	L	Ł
M	N	O	Ó	P	R	S	T	U	W	Y	Z		

Zapisz odpowiedź: ……

Scenariusz lekcji na temat:

Z PASJĄ W RZEMIOŚLE. Zawody rzemieślnicze nauczane na poziomie szkoły branżowej I stopnia i w systemie pozaszkolnym.

ZAŁĄCZNIK NR1

KARTY PRACY DO ZADANIA 2

Grupa 4

Odczytajcie zaszyfrowane hasło:

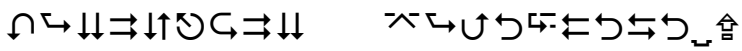

A	B	C	D	E	Ę	F	G	H	I	J	K	L	Ł
M	N	O	Ó	P	R	S	T	U	W	Y	Z		

Zapisz odpowiedź: ……

Scenariusz lekcji na temat:

Z PASJĄ W RZEMIOŚLE. Zawody rzemieślnicze nauczane na poziomie szkoły branżowej I stopnia i w systemie pozaszkolnym.

ZAŁĄCZNIK NR1

KARTY PRACY DO ZADANIA 2

Grupa 5

Odczytajcie zaszyfrowane hasło:

Szyfr został opracowany przez greckiego historyka Polibiusza. Litery szyfrujemy zgodnie z poniższą szachownicą, najpierw numer kolumny, potem wiersza np.:

	1	2	3	4	5
1	A	B	C	D	E
2	F	G	H	I/J	K
3	L	M	N	O	P
4	Q	R	S	T	U
5	V	W	X	Y	Z

PRZYKŁAD

Tekst do szyfrowania: ALA MA KOTA
Tekst zaszyfrowany: 11 13 11 23 11 52 43 44 11

52 43 23 42 33 42 11 24 55

Zapisz odpowiedź: ……

Scenariusz lekcji na temat:

Z PASJĄ W RZEMIOŚLE. Zawody rzemieślnicze nauczane na poziomie szkoły branżowej I stopnia i w systemie pozaszkolnym.

ZAŁĄCZNIK NR1

KARTY PRACY DO ZADANIA 2

Grupa 6

Odczytajcie zaszyfrowane hasło:

Szyfr został opracowany przez greckiego historyka Polibiusza. Litery szyfrujemy zgodnie z poniższą szachownicą, najpierw numer kolumny, potem wiersza np.:

	1	2	3	4	5
1	A	B	C	D	E
2	F	G	H	I/J	K
3	L	M	N	O	P
4	Q	R	S	T	U
5	V	W	X	Y	Z

PRZYKŁAD

Tekst do szyfrowania: ALA MA KOTA
Tekst zaszyfrowany: 11 13 11 23 11 52 43 44 11

52 11 23 42 51 33 42 11 24 55

Zapisz odpowiedź: ……

Scenariusz lekcji na temat:

Z PASJĄ W RZEMIOŚLE. Zawody rzemieślnicze nauczane na poziomie szkoły branżowej I stopnia i w systemie pozaszkolnym.

ZAŁĄCZNIK NR1

KARTY PRACY DO ZADANIA 2

Grupa 7

Odczytajcie zaszyfrowane hasło:

Szyfr został opracowany przez greckiego historyka Polibiusza. Litery szyfrujemy zgodnie z poniższą szachownicą, najpierw numer kolumny, potem wiersza np.:

	1	2	3	4	5
1	A	B	C	D	E
2	F	G	H	I/J	K
3	L	M	N	O	P
4	Q	R	S	T	U
5	V	W	X	Y	Z

PRZYKŁAD

Tekst do szyfrowania: ALA MA KOTA
Tekst zaszyfrowany: 11 13 11 23 11 52 43 44 11

41 24 54 52 11 24 55

Zapisz odpowiedź: ……

Scenariusz lekcji na temat:

Z PASJĄ W RZEMIOŚLE. Zawody rzemieślnicze nauczane na poziomie szkoły branżowej I stopnia i w systemie pozaszkolnym.

ZAŁĄCZNIK NR1

KARTY PRACY DO ZADANIA 2

Grupa 8

Odczytajcie zaszyfrowane hasło:

Szyfr został opracowany przez greckiego historyka Polibiusza. Litery szyfrujemy zgodnie z poniższą szachownicą, najpierw numer kolumny, potem wiersza np.:

	1	2	3	4	5
1	A	B	C	D	E
2	F	G	H	I/J	K
3	L	M	N	O	P
4	Q	R	S	T	U
5	V	W	X	Y	Z

PRZYKŁAD

Tekst do szyfrowania: ALA MA KOTA
Tekst zaszyfrowany: 11 13 11 23 11 52 43 44 11

41 51 52 11 24 55

Zapisz odpowiedź: ……

Scenariusz lekcji na temat:

Z PASJĄ W RZEMIOŚLE. Zawody rzemieślnicze nauczane na poziomie szkoły branżowej I stopnia i w systemie pozaszkolnym.

ZAŁĄCZNIK NR1

KARTY PRACY DO ZADANIA 2

Grupa 9

Odczytajcie zaszyfrowane hasło:

Wiadomość szyfrujemy na podstawie podanych ułamków, a między nie wstawiamy jakiekolwiek znaki matematyczne.

$$\underset{1}{\underline{ABCDE}} \quad \underset{2}{\underline{FGHIJ}} \quad \underset{3}{\underline{KLMNO}} \quad \underset{4}{\underline{PQRST}} \quad \underset{5}{\underline{UVWXYZ}}$$

PRZYKŁAD

Tekst do szyfrowania: JAKA PIĘKNA POGODA

Tekst zaszyfrowany:

$$\frac{5}{2}+\frac{1}{1}-\frac{1}{3}-\frac{1}{1}*\frac{1}{4}-\frac{4}{2}-\frac{5}{1}-\frac{1}{3}-\frac{4}{3}*\frac{1}{1}+\frac{1}{4}+\frac{5}{3}+\frac{2}{2}-\frac{5}{3}-\frac{4}{1}+\frac{1}{1}$$

KLUCZ: KOT = 1/3 +5/3+5/4

3/1+1/5+1/3+4/2+5/1+3/4+4/3+4/2+1/3

Zapisz odpowiedź: ……

Scenariusz lekcji na temat:

Z PASJĄ W RZEMIOŚLE. Zawody rzemieślnicze nauczane na poziomie szkoły branżowej I stopnia i w systemie pozaszkolnym.

ZAŁĄCZNIK NR1

KARTY PRACY DO ZADANIA 2

Grupa 10

Odczytajcie zaszyfrowane hasło:

Wiadomość szyfrujemy na podstawie podanych ułamków, a między nie wstawiamy jakiekolwiek znaki matematyczne.

$$\frac{ABCDE}{1} \quad \frac{FGHIJ}{2} \quad \frac{KLMNO}{3} \quad \frac{PQRST}{4} \quad \frac{UVWXYZ}{5}$$

PRZYKŁAD

Tekst do szyfrowania: JAKA PIĘKNA POGODA

Tekst zaszyfrowany:

$$\frac{5}{2}+\frac{1}{1}-\frac{1}{3}-\frac{1}{1}*\frac{1}{4}-\frac{4}{2}-\frac{5}{1}-\frac{1}{3}-\frac{4}{3}*\frac{1}{1}+\frac{1}{4}+\frac{5}{3}+\frac{2}{2}-\frac{5}{3}-\frac{4}{1}+\frac{1}{1}$$

KLUCZ: KOT = 1/3 +5/3+5/4

5/1+2/3+5/1+1/3+5/4+3/4+5/5+1/3

Zapisz odpowiedź: ……

Scenariusz lekcji na temat:

Z PASJĄ W RZEMIOŚLE. Zawody rzemieślnicze nauczane na poziomie szkoły branżowej I stopnia i w systemie pozaszkolnym.

ZAŁĄCZNIK NR1

KARTY PRACY DO ZADANIA 2

Grupa 11

Odczytajcie zaszyfrowane hasło:

Wiadomość szyfrujemy na podstawie podanych ułamków, a między nie wstawiamy jakiekolwiek znaki matematyczne.

$$\underset{1}{\underline{ABCDE}} \quad \underset{2}{\underline{FGHIJ}} \quad \underset{3}{\underline{KLMNO}} \quad \underset{4}{\underline{PQRST}} \quad \underset{5}{\underline{UVWXYZ}}$$

PRZYKŁAD

Tekst do szyfrowania: JAKA PIĘKNA POGODA

Tekst zaszyfrowany:

$$\frac{5}{2}+\frac{1}{1}-\frac{1}{3}-\frac{1}{1}*\frac{1}{4}-\frac{4}{2}-\frac{5}{1}-\frac{1}{3}-\frac{4}{3}*\frac{1}{1}+\frac{1}{4}+\frac{5}{3}+\frac{2}{2}-\frac{5}{3}-\frac{4}{1}+\frac{1}{1}$$

KLUCZ: KOT = 1/3 +5/3+5/4

5/4+1/1+1/4+4/2+3/1+5/1+3/4

Zapisz odpowiedź: ……

Scenariusz lekcji na temat:

Z PASJĄ W RZEMIOŚLE. Zawody rzemieślnicze nauczane na poziomie szkoły branżowej I stopnia i w systemie pozaszkolnym.

ZAŁĄCZNIK NR1

KARTY PRACY DO ZADANIA 2

Grupa 12

Odczytajcie zaszyfrowane hasło :

Wiadomość szyfrujemy na podstawie podanych ułamków, a między nie wstawiamy jakiekolwiek znaki matematyczne.

$$\underset{1}{\underline{ABCDE}} \quad \underset{2}{\underline{FGHIJ}} \quad \underset{3}{\underline{KLMNO}} \quad \underset{4}{\underline{PQRST}} \quad \underset{5}{\underline{UVWXYZ}}$$

PRZYKŁAD

Tekst do szyfrowania: JAKA PIĘKNA POGODA

Tekst zaszyfrowany:

$$\frac{5}{2}+\frac{1}{1}-\frac{1}{3}-\frac{1}{1}*\frac{1}{4}-\frac{4}{2}-\frac{5}{1}-\frac{1}{3}-\frac{4}{3}*\frac{1}{1}+\frac{1}{4}+\frac{5}{3}+\frac{2}{2}-\frac{5}{3}-\frac{4}{1}+\frac{1}{1}$$

KLUCZ: KOT = 1/3 +5/3+5/4

4/4+5/4+5/3+2/3+1/1+3/4+6/5

Zapisz odpowiedź: ……

Scenariusz lekcji na temat:

Z PASJĄ W RZEMIOŚLE. Zawody rzemieślnicze nauczane na poziomie szkoły branżowej I stopnia i w systemie pozaszkolnym.

ZAŁĄCZNIK NR1

KARTY PRACY DO ZADANIA 2

Grupa 13

Odczytajcie zaszyfrowane hasło:

Wiadomość szyfrujemy na podstawie podanych ułamków, a między nie wstawiamy jakiekolwiek znaki matematyczne.

$$\underset{1}{\underline{ABCDE}} \quad \underset{2}{\underline{FGHIJ}} \quad \underset{3}{\underline{KLMNO}} \quad \underset{4}{\underline{PQRST}} \quad \underset{5}{\underline{UVWXYZ}}$$

PRZYKŁAD

Tekst do szyfrowania: JAKA PIĘKNA POGODA

Tekst zaszyfrowany:

$$\frac{5}{2}+\frac{1}{1}-\frac{1}{3}-\frac{1}{1}*\frac{1}{4}-\frac{4}{2}-\frac{5}{1}-\frac{1}{3}-\frac{4}{3}*\frac{1}{1}+\frac{1}{4}+\frac{5}{3}+\frac{2}{2}-\frac{5}{3}-\frac{4}{1}+\frac{1}{1}$$

KLUCZ: KOT = 1/3 +5/3+5/4

1/2+5/3+5/4+5/3+2/2+3/4+1/1+1/2

Zapisz odpowiedź: ……

Scenariusz lekcji na temat:

Z PASJĄ W RZEMIOŚLE. Zawody rzemieślnicze nauczane na poziomie szkoły branżowej I stopnia i w systemie pozaszkolnym.

ZAŁĄCZNIK NR1

KARTY PRACY DO ZADANIA 2

Grupa 14

Odczytajcie zaszyfrowane hasło :

Szyfr został opracowany przez greckiego historyka Polibiusza. Litery szyfrujemy zgodnie z poniższą szachownicą, najpierw numer kolumny, potem wiersza np.:

	1	2	3	4	5
1	A	B	C	D	E
2	F	G	H	I/J	K
3	L	M	N	O	P
4	Q	R	S	T	U
5	V	W	X	Y	Z

PRZYKŁAD

Tekst do szyfrowania: ALA MA KOTA
Tekst zaszyfrowany: 11 13 11 23 11 52 43 44 11

51 13 51 52 44 24 43 33 42 52

Zapisz odpowiedź: ……

Załącznik nr 6

PO²JUTRZE 2.0
CENTRUM INKUBOWANIA INNOWACJI SPOŁECZYCH W OBSZARZE KSZTAŁCENIA

WIR
Wielkopolska Izba Rzemieślnicza w Poznaniu

Instrukcja przygotowania gry zawodoznawczej

Na przykładzie bezpłatnej wersji programu

**Grant o tytule "Z PASJĄ W RZEMIOŚLE.
Scenariusze zajęć dla doradców zawodowych o rzemieślniczej nauce zawodu„
W ramach projektu POPOJUTRZE 2.0 - KSZTAŁCENIE
Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój**

Quizizz to w pełni darmowa aplikacja umożliwiająca tworzenie i przeprowadzanie quizów. Narzędzie jest intuicyjne i niezwykle proste w obsłudze. Pozwala m.in. na przeprowadzanie testów czy sprawdzianów w atrakcyjnej formie oraz na odrabianie prac domowych i odsyłanie ich do nauczyciela. Interesujący interfejs oraz motywujące grafiki dodatkowo podnoszą atrakcyjność aplikacji.
Narzędzie Quizizz wymaga założenia konta użytkownika – zarejestrowania się w serwisie za pomocą adresu e-mail.
Instrukcja pokaże proces przygotowania gry na przykładzie bezpłatnej wersji programu.

Tworzenie konta

Tworzenie konta zaczynamy od rejestracji na stronie: **https://quizizz.com/**
Strona wyświetla się w j. angielskim.
Aby zarejestrować się wejdź na stronę www kom wybrać ikonę **SIGNED UP** /1/.

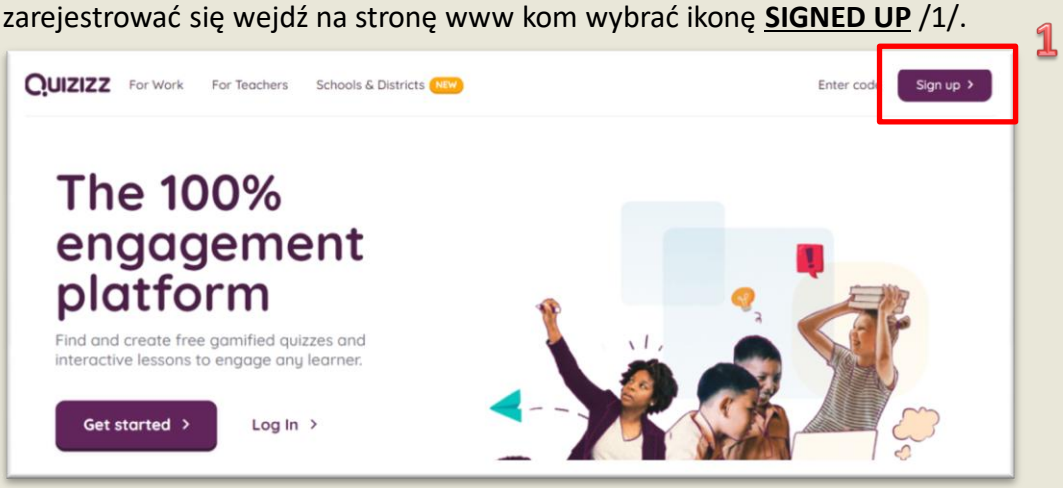

Można zarejestrować się za pomocą konta Google bądź adresu email. Istnieje możliwość rejestracji jako nauczyciel, student, rodzic podajemy imię nazwisko oraz tworzymy hasło.
Klikamy przycisk **ZALOGUJ SIĘ** /2/

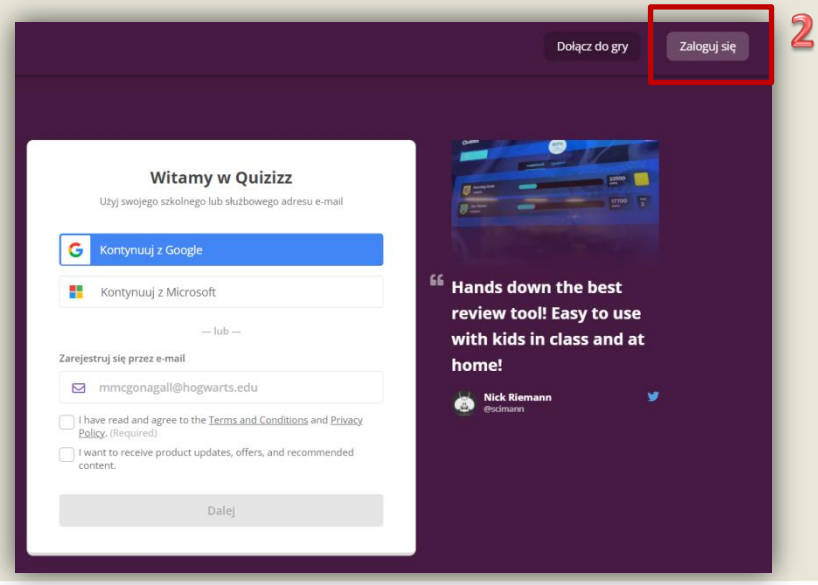

Pokazuje się nowe okno, w którym zaznaczamy sposób korzystania z Quizizz.

W następnym kroku zaznaczamy opcję – „Jestem”.

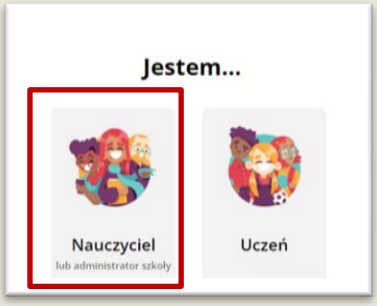

Ostatni punkt tworzenia konta to podanie danych do rejestracji – tu musimy uzupełnić nasze dane i hasło.

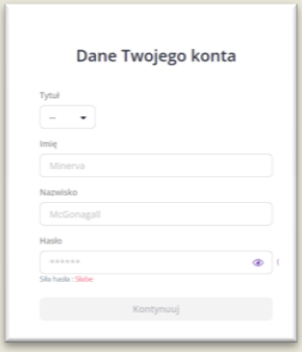

Tworzenie quizu

Po wejściu do aplikacji można skorzystać z wyszukiwarki gotowych quizów. Warto również tworzyć własne kolekcje testów. Poniżej zdjęcie wyglądu strony:

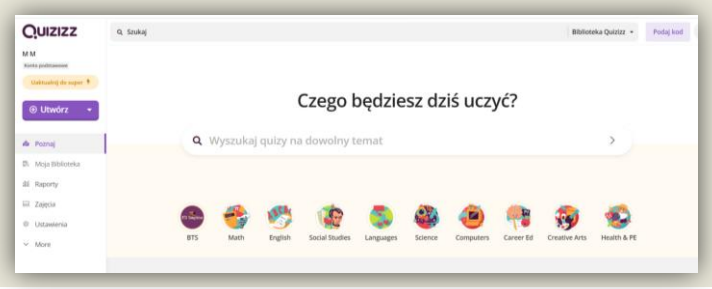

Klikamy w UTWÓRZ NOWY QUIZ. Pojawia się widok jak poniżej na zdjęciu – wpisujemy nazwę quizu, wybieramy temat i przechodzimy dalej.

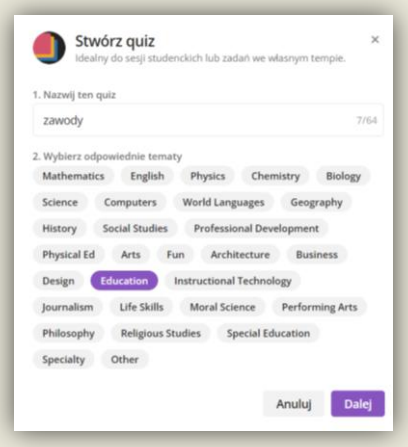

Istnieje możliwość pobrania gotowych pytań z istniejących quizów lub stworzyć własne. Pobranie pytań z istniejących quizów zaczynamy od wpisania tytułu w miejscu „Teleportuj z biblioteki Quizizz" /1/ i klikamy „szukaj".

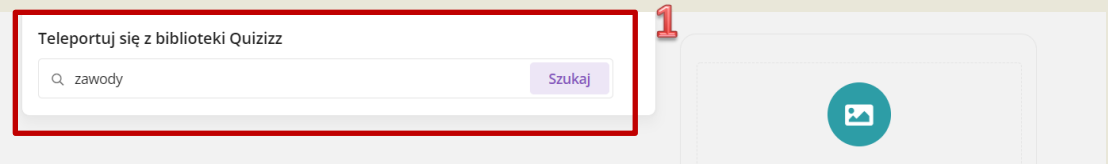

W nowym oknie pokazuje się zawartość Biblioteki, z którą możemy przeglądać. Wybrane, przez nas pytanie wstawiamy przez kliknięcie na przycisk „dodaj pytanie" /2/

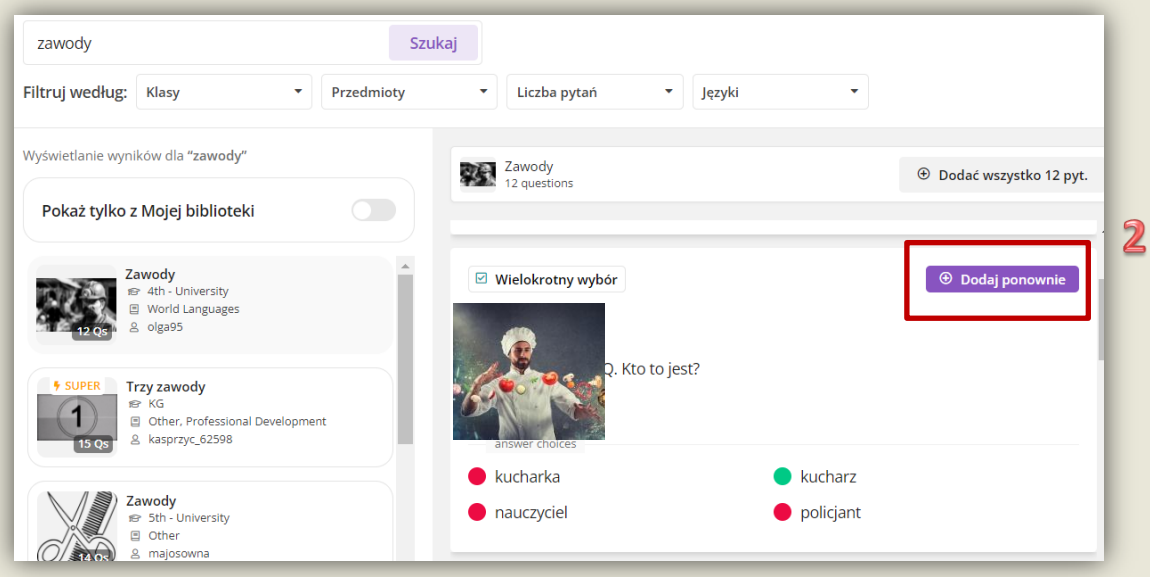

Pytanie zostaje dodane do naszego quizu.
Możemy również dodać nasze pytanie. W tym celu klikamy na jedną z ikon poniżej /1/.

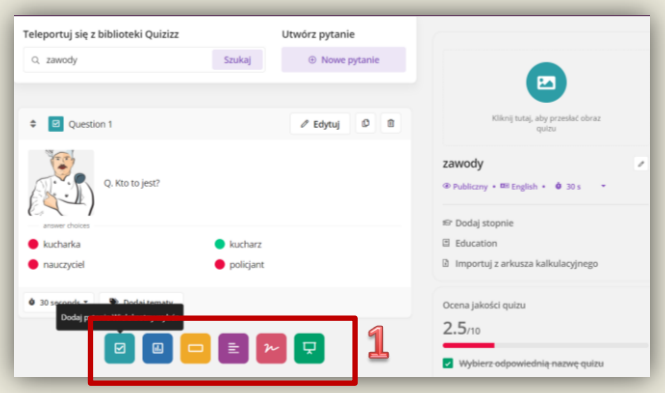

Wpisujemy pytanie /2/ oraz wypełniamy opcje odpowiedzi /3/. Następnie zaznaczamy prawidłową odpowiedź /4/.

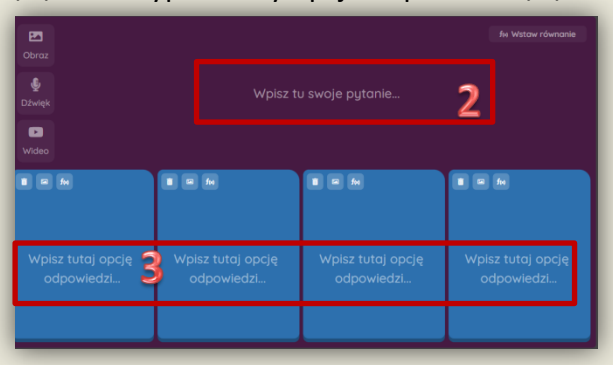

Każde pytanie możemy edytować według swoich potrzeb. W każdym poszczególnym quizie możemy ustawić czas na odpowiedź, jak i wielokrotność odpowiedzi. Możemy zwiększyć lub zmniejszyć ilość pytań, klikając na PLUS „Dodaj opcję" /5/.

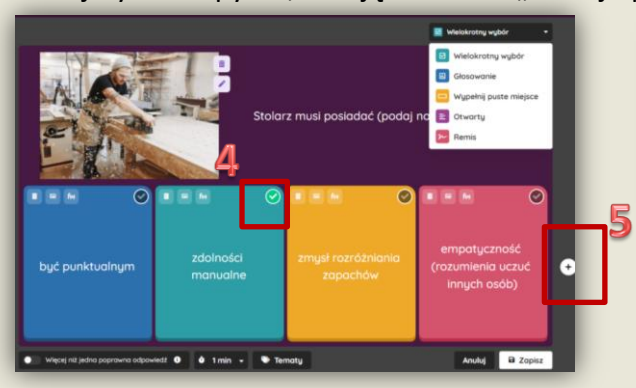

Istnieje także opcja usunięcia i zmniejszenia ilości pytań poprzez kliknięcie na ikonę kosza /6/.

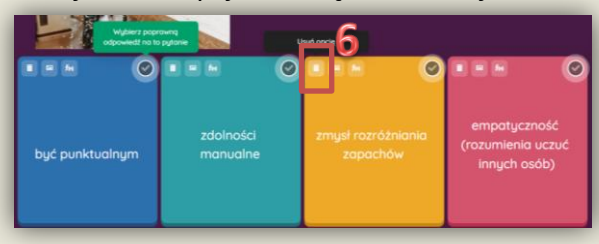

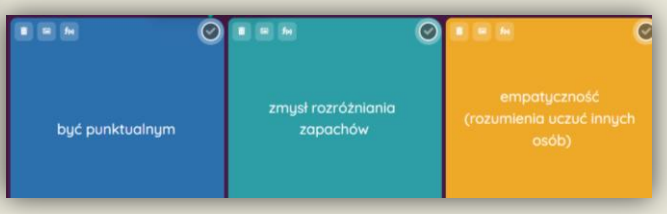

Po wpisaniu pytania i odpowiedzi, możemy dodać zdjęcie. Zdjęcia możemy pobrać z komputera /1/ przeciągając je w okienko /2/ lub z biblioteki GoogleSafeSearch /3/ wpisując wyszukiwane słowo Pokazują się zasoby biblioteki /4/, wybieramy odpowiednie zdjęcie i po kliknięciu wstawia się ono automatycznie. Operację kończymy przyciskami: zapis lub wstawić. /5/

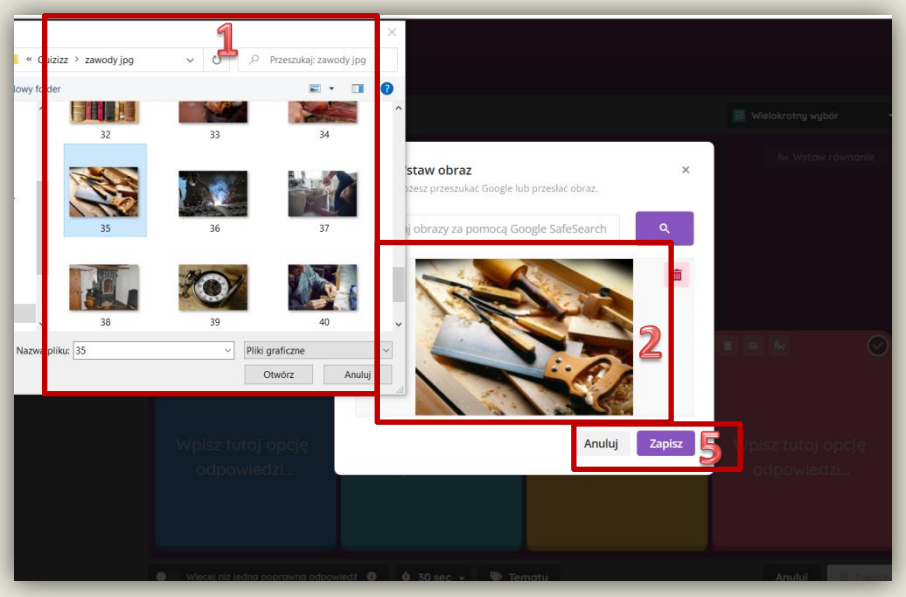

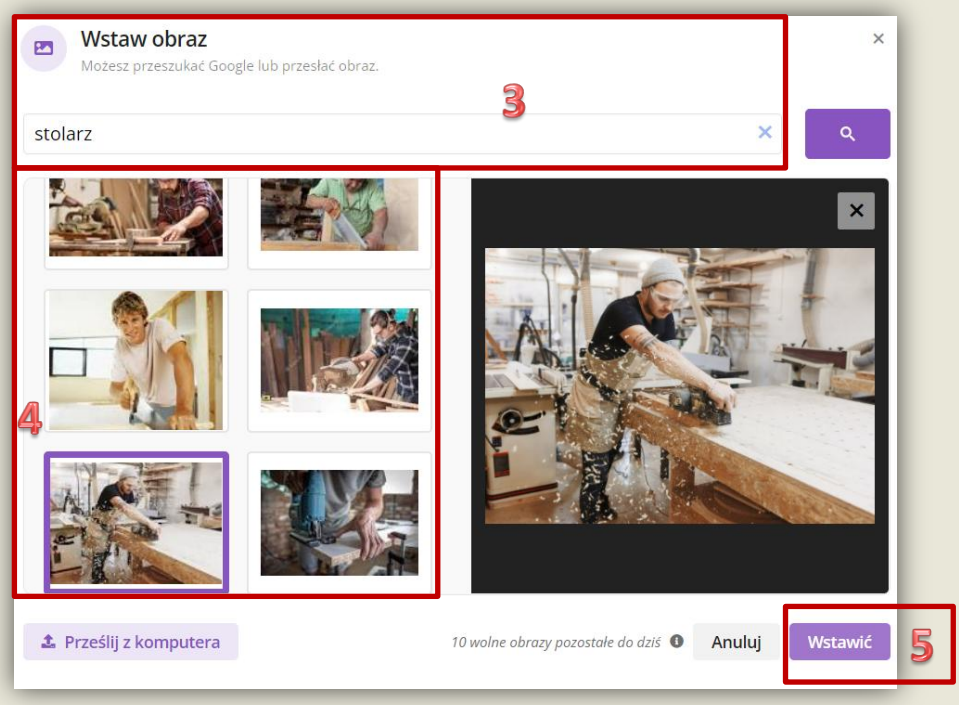

Po wprowadzeniu pytań, ustawiamy nasz quiz klikając w edycję /1/. Wyskakuje nowe okno z opcją ustawiania quizu. Analogicznie, jak przy wstawianiu zdjęć do pytania, wybieramy zdjęcia z naszego komputera /2/, lub z biblioteki GoogleSafeSearch /3/, następnie wybieramy język Polski /4/ i zapisujemy całą operację /5/.

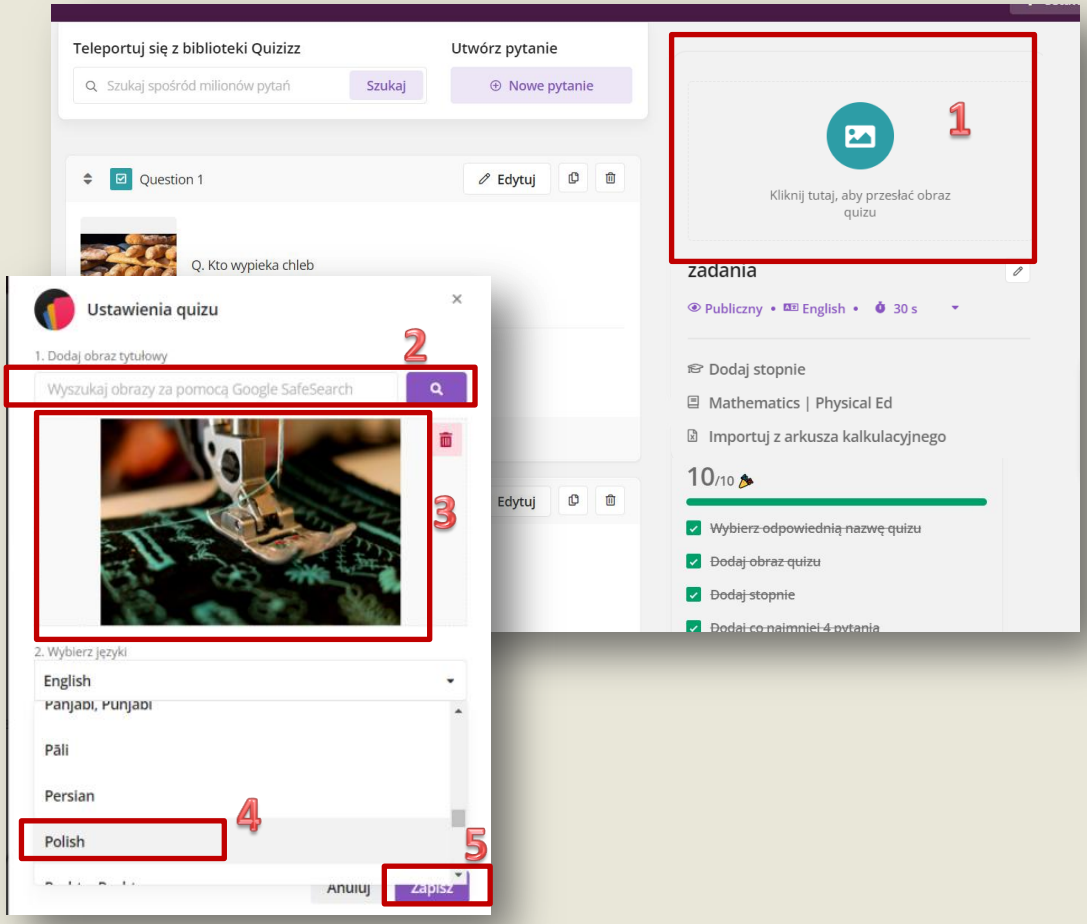

Nasz quiz jest już widoczny na koncie w Bibliotece z ustawieniami.

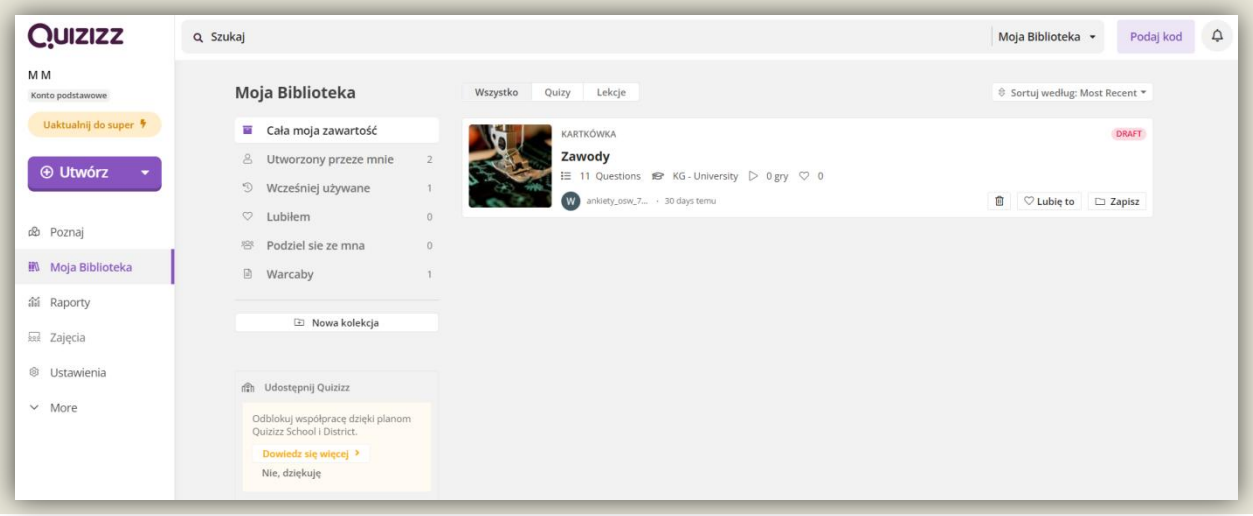

Zaczynamy grę z uczestnikami

Po zalogowaniu, otwieramy nasz quizz w miejscu Moja biblioteka /1/.

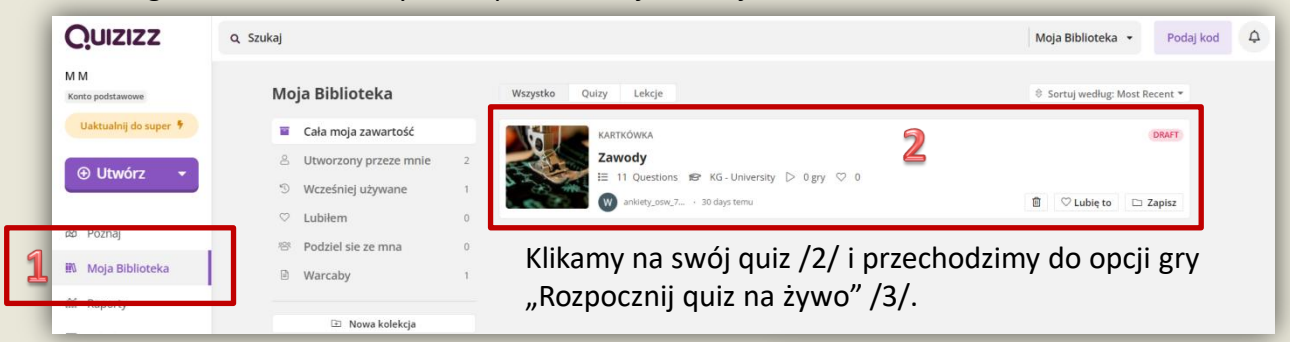

Klikamy na swój quiz /2/ i przechodzimy do opcji gry „Rozpocznij quiz na żywo” /3/.

Wybierając tryb KLASYCZNY wyświetlają się 3 opcje. Wybieramy opcję ZESPÓŁ /4/ i kontynuujemy.

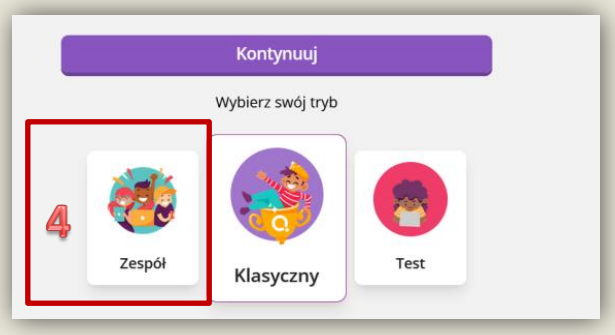

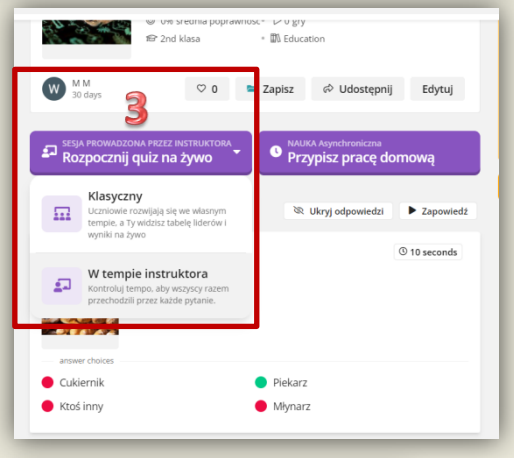

Zostajemy przekierowani na stronę naszego quizu na której generuje się kod dostępu do gry /5/.

Gracz wchodzi na stronę: **joinmyquiz.com** i wpisuje kod dołączenia /5/ – kod można również wysłać i udostępnić na kilka sposobów – widoczne są ikonki do udostępniania.

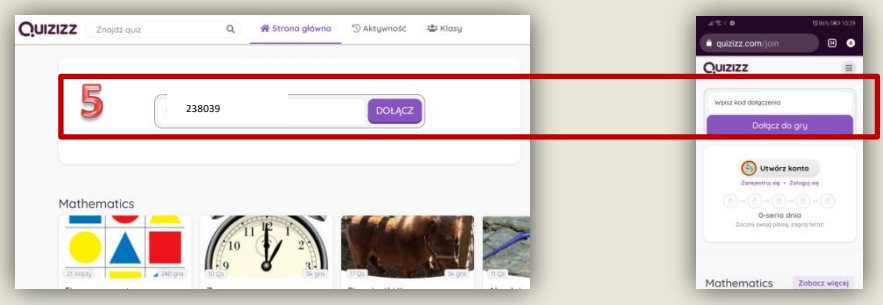

UWAGA!
Po dołączeniu uczestników, administrator (prowadzący grę) MUSI ją uruchomić poprzez wciśnięcie przycisku ROZPOCZNIJ (1), wtedy w czasie rzeczywistym widzi postępy grających /2/. Gracz widzi na swoim ekranie pytanie wraz z odpowiedziami. /3/

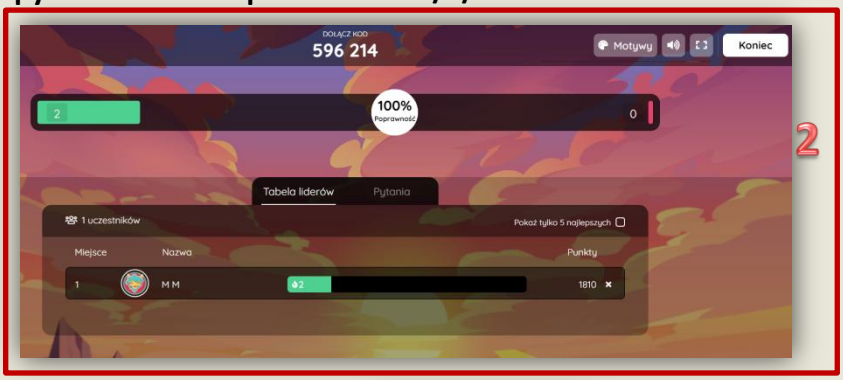

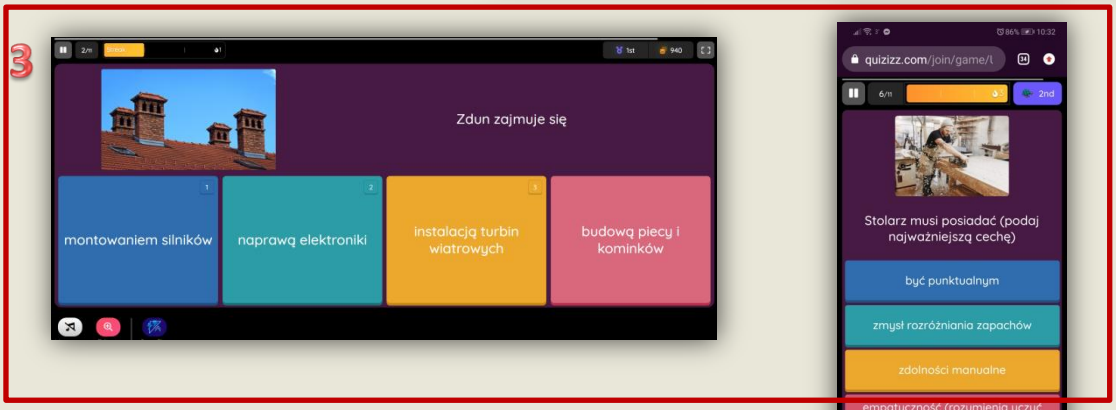

Dodatkowe opcje

Klikając na ikonę drukarki, można wydrukować cały nasz quizz i przeprowadzić go w formie papierowej podczas lekcji. Na ostatniej stronie, drukuje się klucz odpowiedzi, co ułatwia sprawdzenie quizu.

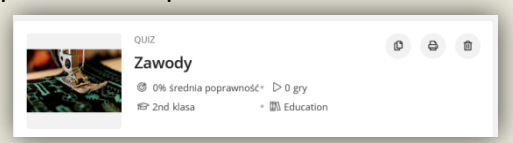

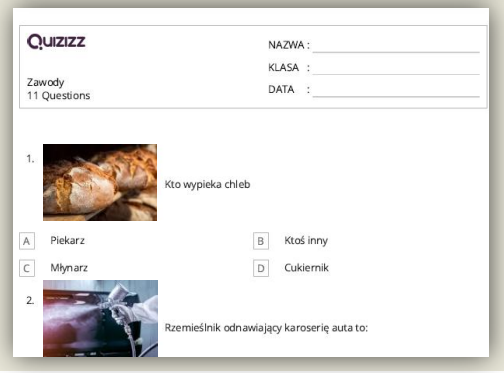

Przykładowe pytania do gry zawodoznawczej o rzemiośle

1.
Kto wypieka chleb

A Piekarz
B Ktoś inny
C Młynarz
D Cukiernik

2.
Rzemieślnik odnawiający karoserię auta to:

A blacharz samochodowy
B elektromechanik pojazdów samochodowych
C mechanik pojazdów samochodowych
D lakiernik samochodowy

3.
Kto w salonie piękności robi makijaż?

A fryzjer
B wizażysta
C krawiec

4.
Naprawia pralkę, lodówkę i inny sprzęt gospodarstwa domowego:

A monter sieci i instalacji sanitarnych
B elektryk
C stolarz
D elektromechanik

5.
Czy rogal jest ciastem

A NIE
B TAK

6.

A policjant
B kucharz
C nauczyciel
D kucharka

7.
Zdun zajmuje się

A budową piecy i kominków
B instalacją turbin wiatrowych
C naprawą elektroniki
D montowaniem silników

Zapraszamy do kontaktu

www.irpoznan.com.pl

www.facebook.com/irpoznan/

tel.: 61 853 78 05

oswiata@irpoznan.com.pl

www.popojutrze2.pl

Załącznik nr 7

PO²JUTRZE 2.0
CENTRUM INKUBOWANIA INNOWACJI SPOŁECZYCH W OBSZARZE KSZTAŁCENIA

WIR
Wielkopolska Izba Rzemieślnicza w Poznaniu

Z PASJĄ W RZEMIOŚLE

(zawody rzemieślnicze nauczane na poziomie szkoły branżowej I stopnia i w systemie pozaszkolnym)

Fundusze Europejskie Wiedza Edukacja Rozwój

Rzeczpospolita Polska

SENSE consulting

Unia Europejska Europejski Fundusz Społeczny

Czym jest rzemiosło?

Rzemiosłem jest wykonywanie pracy polegającej na tworzeniu przedmiotów lub świadczeniu usług przez osoby posiadające kwalifikacje zawodowe.

Zadanie 1:

Znajdź ślady pracy pięciu rzemieślników w sali lekcyjnej.

Pamiętaj - liczy się szybkość i trafność odpowiedzi - POWODZENIA

Znalezione zawody rzemieślnicze

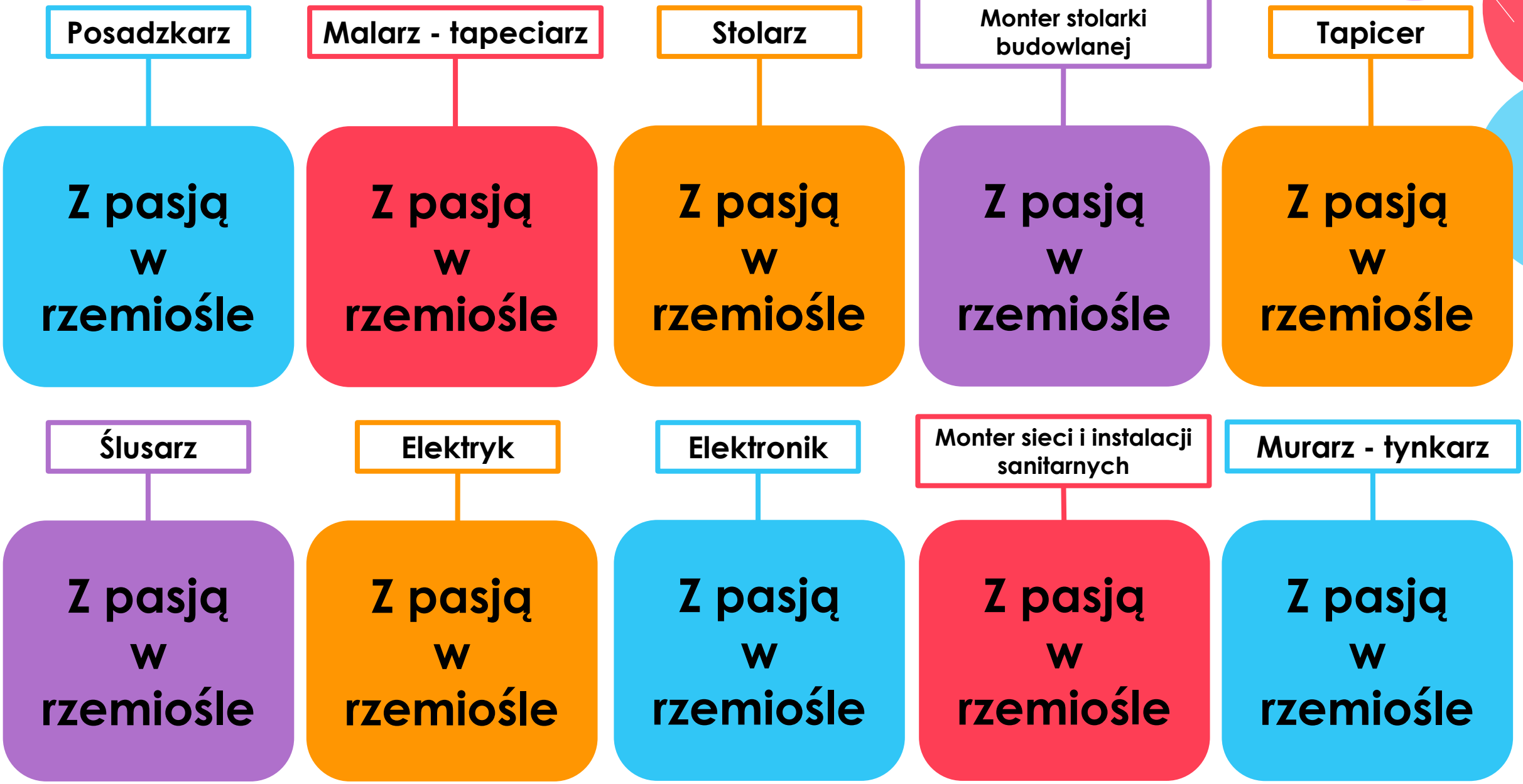

Co wyróżnia naukę zawodów w rzemiośle?

PRACA
praktyczna nauka zawodu
w rzemieślniczej firmie
2 - 3 dni w tygodniu

SZKOŁA
teoretyczna nauka
w branżowej szkole
I stopnia
(3 lata)

ZATRUDNIENIE
w zawodach dobrze
wynagradzanych
i poszukiwanych na rynku
pracy

KSZTAŁCENIE OSÓB MŁODOCIANYCH
- w wieku pomiędzy 15
a 18 rokiem życia

IZBY RZEMIEŚLNICZE I CECHY RZEMIOSŁ
pomagają kształcić się
w zawodzie

UMOWA O PRACĘ
zarabiasz pierwsze
pieniądze

ELASTYCZNA REALIZACJA KSZTAŁCENIA TEORETYCZNEGO
w branżowej szkole
I stopnia lub w formach
pozaszkolnych

DUALNY SYSTEM NAUKI
(łączenie teorii
z praktyką)

EGZAMIN CZELADNICZY
i
ŚWIADECTWO CZELADNICZE

MOŻLIWOŚĆ KONTYNUOWANIA NAUKI
w szkole branżowej
II stopnia, zdania matury
i pójścia na studia

JAK ZDOBYĆ ZAWÓD?

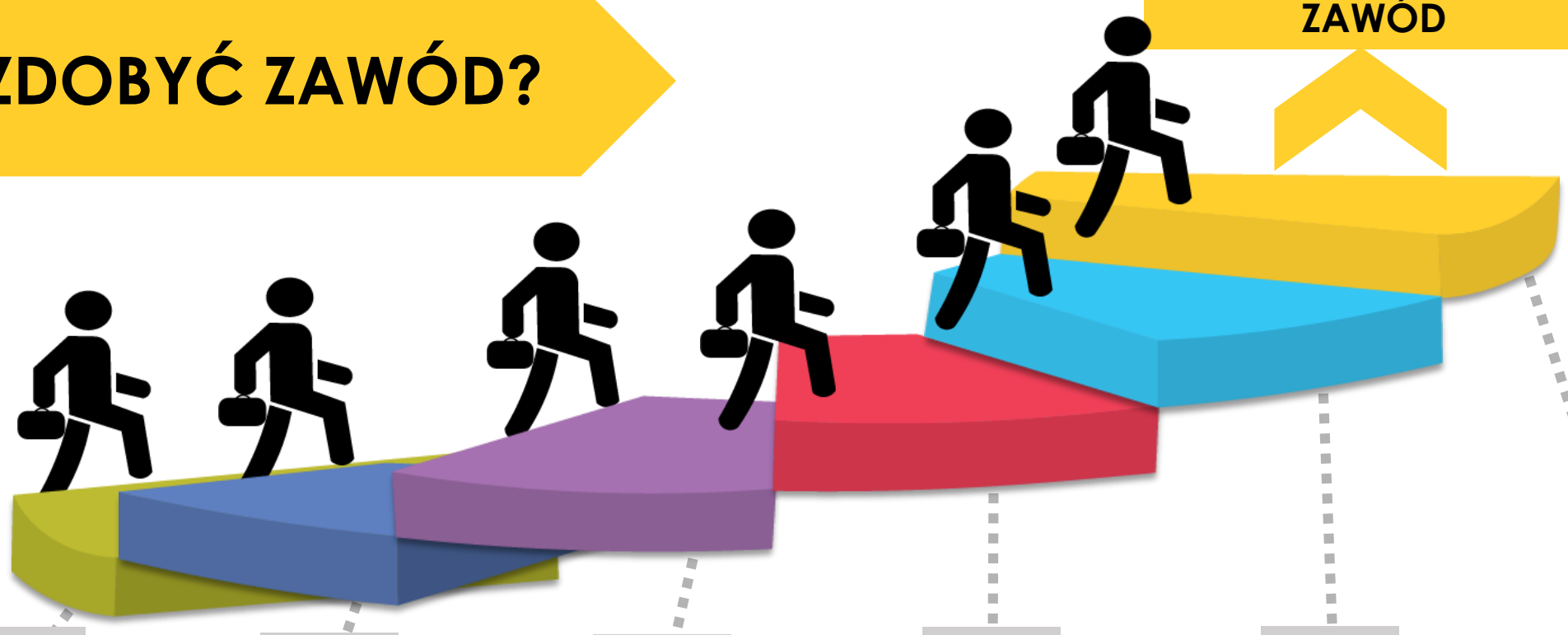

KROK 01

Wybierz zawód, który Cię interesuje

KROK 02

Wybierz szkołę, która uczy Twojego zawodu

KROK 03

Poszukaj pracodawcy – pomogą w tym Cechy lub Izba Rzemieślnicza

KROK 04

Uzyskaj zgodę lekarza do podjęcia nauki i pracy w wybranym zawodzie

KROK 05

Podpisz umowę o pracę w celu przygotowania zawodowego i ucz się zawodu przez 3 lata

KROK 06

Przyjdź na egzamin, uzyskaj świadectwo czeladnicze i zatrudnij się w firmie lub załóż własną

Rozwój kariery zawodowej w rzemiośle

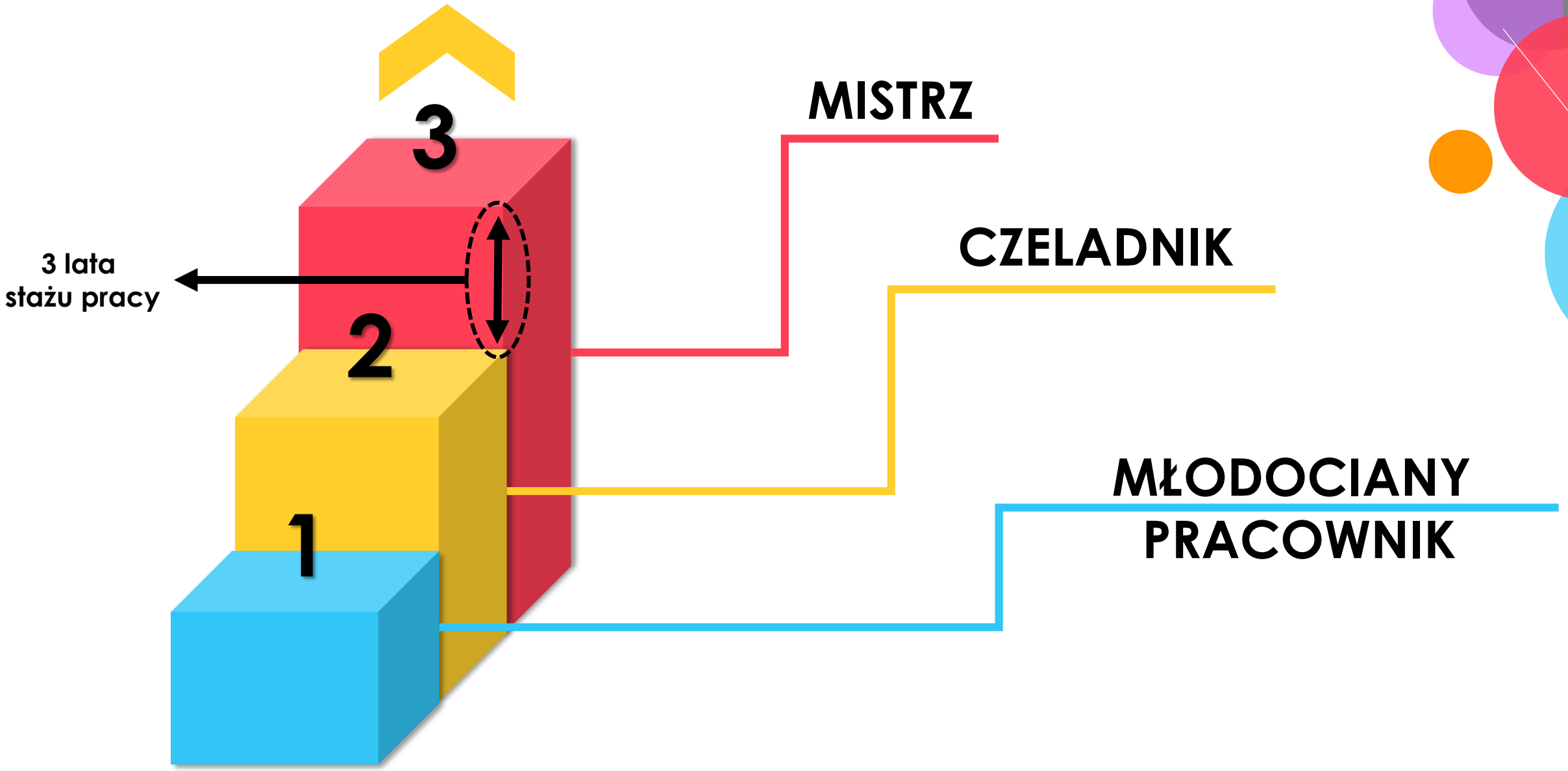

Zapraszamy do kontaktu!

Wielkopolska Izba Rzemieślnicza w Poznaniu i cechy rzemiosł

tel.: 61 853 78 05

oswiata@irpoznan.com.pl

www.irpoznan.com.pl

www.facebook.com/irpoznan/

www.popojutrze2.pl

Załącznik nr 8

Ponad 140 zawodów do wyboru!

Zapraszamy do kontaktu!

Wielkopolska Izba Rzemieślnicza w Poznaniu i cechy rzemiosł

tel.: 61 853 78 05

oswiata@irpoznan.com.pl

www.irpoznan.com.pl

www.facebook.com/irpoznan/

Fundusze Europejskie Wiedza Edukacja Rozwój

Rzeczpospolita Polska

SENSE consulting

Unia Europejska Europejski Fundusz Społeczny

ELEKTRYK
RZEŹNIK-WĘDLINIARZ
BETONIARZ
FLORYSTA
MECHANIK OPERATOR POJAZDÓW I MASZYN ROLNICZYCH
MECHANIK MOTOCYKLOWY
ELEKTROMECHANIK POJAZDÓW SAMOCHODOWYCH
GLAZURNIK
WULKANIZATOR
FRYZJER
ZŁOTNIK - JUBILER
OPERATOR OBRABIAREK SKRAWAJĄCYCH
MALARZ-TAPECIARZ
BETONIARZ-ZBROJARZ
ŚLUSARZ
POSADZKARZ
MURARZ - TYNKARZ
LAKIERNIK SAMOCHODOWY
CUKIERNIK
INTROLIGATOR
DRUKARZ
KRAWIEC
BLACHARZ SAMOCHODOWY
MECHANIK MONTER MASZYN I URZĄDZEŃ

RZEMIOSŁO

CIEŚLA
KAMIENIARZ
WITRAŻOWNIK
KOSMETYCZKA
ZDUN
ORGANOMISTRZ
ELEKTROMECHANIK
PIEKARZ
STOLARZ
KOMINIARZ
BLACHARZ
TAPICER
PARKIECIARZ
FOTOGRAF
MONTER INSTALACJI I URZĄDZEŃ SANITARNYCH
MECHANIK POJAZDÓW SAMOCHODOWYCH
KOWAL
MONTER INSTALACJI GAZOWYCH
DEKARZ
KOSZYKARZ PLECIONKARZ
KUCHARZ
WIZAŻYSTKA/STYLISTKA
WĘDLINIARZ
MONTER ZABUDOWY I ROBÓT WYKOŃCZENIOWYCH W BUDOWNICTWIE
MONTER SIECI, INSTALACJI I URZĄDZEŃ SANITARNYCH

WIR

Wielkopolska Izba Rzemieślnicza w Poznaniu

Możliwości wyboru

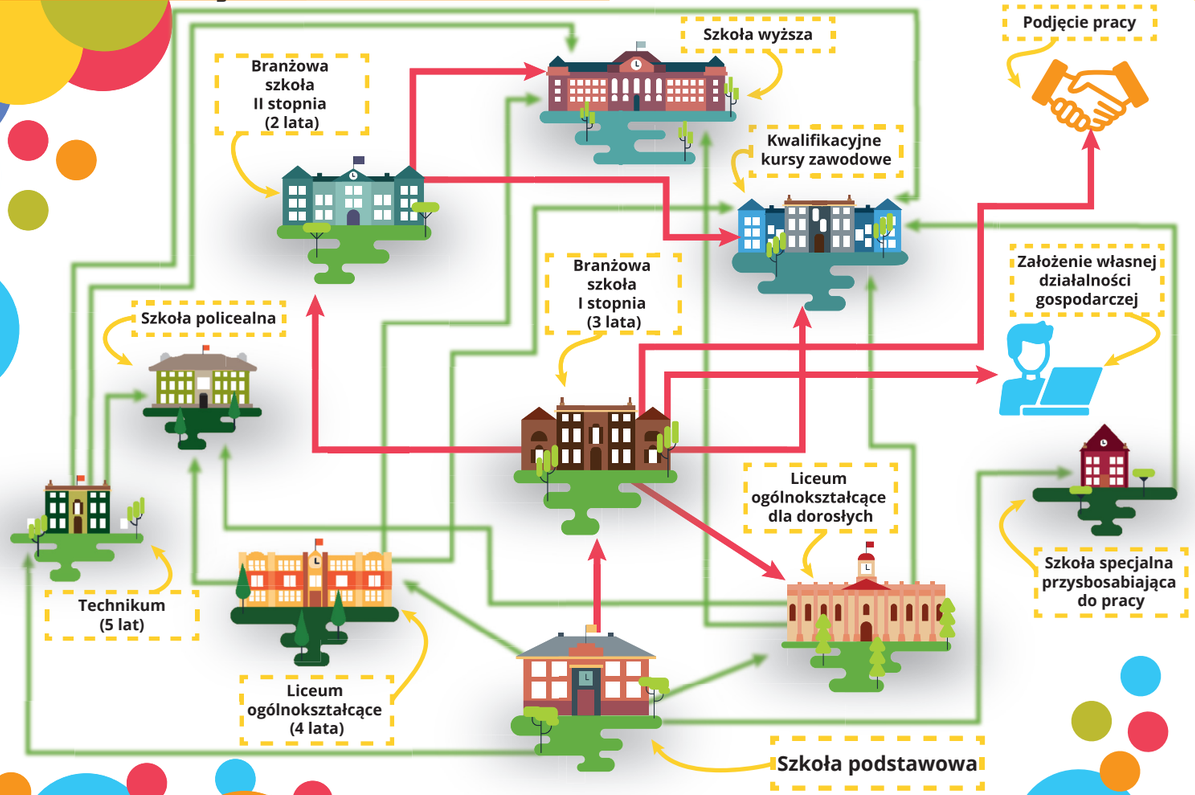

Co różni szkoły ponadpodstawowe?

Liceum ogólnokształcące 4 lata

- brak egzaminów potwierdzających kwalifikacje w zawodzie
- wykształcenie średnie
- brak praktyk zawodowych
- matura
- min. 2 języki obce
- 2-3 przedmioty rozszerzone
- brak zawodu
- kontynuacja nauki: studia wyższe, szkoła policealna, KKZ

Technikum 5 lat

- zawód
- egzaminy potwierdzające kwalifikacje w zawodzie (1-2 kwalifikacje zawodowe)
- wykształcenie średnie branżowe
- praktyki zawodowe – min. 280 godzin/ ok. 8 tygodni w ciągu 5 lat
- matura
- 2 języki obce
- 1-2 przedmioty rozszerzone
- kontynuacja nauki: studia wyższe, szkoła policealna, KKZ

Branżowa szkoła I stopnia 3 lata

- **egzamin potwierdzający kwalifikacje w zawodzie (1 kwalifikacja zawodowa)**
- **brak przedmiotów rozszerzonych**
- **wykształcenie branżowe**
- **brak matury**
- **zawód**
- **zajęcia praktyczne – 2 – 3 dni w tygodniu przez 3 lata**
- **kontynuacja nauki: branżowa szkoła II stopnia, KKZ, LO dla dorosłych**
- **min. 1 język obcy**

Załącznik nr 9

Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

Rzeczpospolita Polska

SENSE consulting

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Z pasją w rzemiośle

Skrypt dla doradców zawodowych do prowadzenia lekcji w zakresie kształcenia branżowego

Wielkopolska Izba Rzemieślnicza
w Poznaniu

Zapraszamy do kontaktu!

Wielkopolska Izba Rzemieślnicza w Poznaniu i cechy rzemiosł

tel.: 61 853 78 05

oswiata@irpoznan.com.pl

www.irpoznan.com.pl

www.facebook.com/irpoznan/

www.popojutrze2.pl

WSTĘP

Stworzony skrypt zawiera szczegółową informację w zakresie nauki zawodów w szkole branżowej I stopnia ze szczególnym uwzględnieniem nauki zawodu w rzemieślniczym modelu kształcenia oraz instruktaż, jak dobrze przeprowadzić lekcje w ramach zaplanowanych scenariuszy. Jest to propozycja sposobu pracy z uczniami na lekcji oraz aktywizowania ich w domu przy równoczesnym kreowaniu pozytywnego wizerunku szkoły branżowej I stopnia i zawodów nauczanych w tej szkole.

Skrypt w pierwszej części zawiera informacje przybliżające rzemieślniczą naukę zawodu i zawody, w których jest ona możliwa. W drugiej części znajdują się wskazówki dla osób prowadzących zajęcia z doradztwa zawodowego w oparciu o zaproponowane scenariusze na temat rzemieślniczej nauki zawodu.

Wprowadzenie

Podczas realizowania doradztwa zawodowego w szkole podstawowej warto zwrócić uwagę na etapy rozwoju zawodowego D. Supera. Według niego człowiek podczas rozwoju zawodowego przechodzi pięć etapów, podczas których realizuje specyficzne zadania rozwojowe przypisane na konkretny okres życia. Na okres przygotowania się młodego człowieka do wyboru szkoły ponadpodstawowej przypadają dwa etapy rozwoju. Etap wzrostu, który trwa od urodzenia do 14 r. ż., podczas którego młody człowiek ma za zadanie wytworzyć obraz siebie w relacji z innymi ludźmi, w tym czasie następuje także początek orientacji w świecie pracy. Drugi etap, jaki przypada na ten okres, to etap poszukiwania i trwa on od 15 do 24 r. ż. W tym okresie młody człowiek ma za zadanie badać świat pracy i ustalić swoje preferencje zawodowe.

Rozwój zawodowy wg D. Supera trwa przez całe życie i jest procesem ciągłym. Każdy z zawodów wymaga określonych cech osobowości, zainteresowań, zdolności.

W planowaniu zajęć osoba odpowiedzialna za zadania doradcy zawodowego powinna zwrócić szczególną uwagę na normy okresu rozwojowego, przede wszystkim dorastanie. Jest to niezbędne do lepszego zrozumienia dylematów, wątpliwości, motywacji i zmienności decyzji nastolatków.

Okres dorastania:

Dorastanie określa się najczęściej mianem **„trudnego wieku”**, pełnego napięć, emocji i zmienności.

W okresie dojrzewania, które faktycznie jest czasem zmian na wielu płaszczyznach, przed dzieckiem stoi wiele ważnych życiowych zadań, które musi wypełnić, by stać się odpowiedzialnym dorosłym.

Są to:

- osiągnięcie nowych i bardziej dojrzałych form współżycia z rówieśnikami obu płci,
- umiejętne „odgrywanie” w swoim środowisku męskich lub kobiecych ról społecznych,
- akceptowanie swojego wyglądu fizycznego i zachowywanie się zgodnie ze swoją budową ciała,
- osiągnięcie emocjonalnej niezależności od rodziców i innych osób dorosłych,
- przygotowanie do kariery zawodowej,
- świadome dążenie do postaw i zachowań społecznie pożądanych,
- przyjęcie pewnego systemu wartości, norm etycznych i kierowanie się nimi w swoim postępowaniu (Havinghurst, za: Brzezińska, 2000).

W tym okresie nastolatek szuka odpowiedzi na pytania: Kim jestem? Kim chciałbym być? Poszukiwanie odpowiedzi wiąże się z badaniem coraz to nowszych obszarów. Cały ten okres jest dość poważnym kryzysem, a jego pozytywne rozwiązanie to osiągnięcie stabilnej tożsamości, dzięki czemu jednostka może samodzielnie i twórczo kształtować swoje życie oraz dawać nowe.

Aby dojść do punktu „odpowiedzialny dorosły", dorastający musi pokonać parę „poziomów" i plansz. Niestety gra nie jest łatwa i trudno przewidzieć wszystkie pułapki. Czynniki ryzyka mogą być biologiczne (np. obciążenia genetyczne, burza hormonalna), psychologiczne (np. stres, depresja), społeczne (np. problemy rodzinne, problemy ekonomiczne, brak wsparcia rówieśniczego), ekologiczne (np. zanieczyszczenie środowiska). Trudne sytuacje, w których tkwi nastolatek, mają swoje źródła nie tylko w otoczeniu, ale i w nim samym. **Często towarzyszy nastolatkom obniżona samoocena, niepewność, krytycyzm, drażliwość.**

Jednym z ważnych obszarów funkcjonowania dorastającego jest grupa rówieśnicza.

Jej wpływ na młodego człowieka jest ogromny. Ważne pytania, jakie stawia sobie nastolatek, domagają się odpowiedzi. Szukają oni odpowiedzi wśród rówieśników, którzy są w podobnej sytuacji. W tym okresie wzrasta znaczenie wyglądu i akceptacji rówieśniczej. Grupa staje się miejscem eksperymentowania i punktem odniesienia.

Kluczem do podjęcia decyzji o wyborze szkoły jest dobre poznanie siebie.

To stwierdzenie może wydawać się oczywiste, jednak poznanie siebie jest dla nastolatka trudne. Musi on bowiem określić swoją dalszą drogę zawodową w wieku14-15 lat, czyli wtedy, gdy jest dopiero na etapie szukania odpowiedzi na jedno istotne pytanie:

KIM JEST?

SPIS TREŚCI

1. Jak wesprzeć ucznia w wyborze szkoły i zawodu?
2. Możliwe drogi kształcenia
3. Rynek pracownika w liczbach
4. Na czym polega przygotowanie zawodowe w rzemiośle i dlaczego warto je wybrać?
5. Jak przeprowadzić lekcje o rzemieślniczej nauce zawodu, aby zbudować pozytywny wizerunek kształcenia zawodowego?

1 Jak wesprzeć ucznia w wyborze szkoły i zawodu?

Decyzja o wyborze szkoły ponadpodstawowej nie jest prosta i często budzi w nastolatkach, a także ich rodzicach wiele wątpliwości, czasem niepokoju. U młodego człowieka dopiero kształtuje się tożsamość, a rozwojowa zmienność utrudnia to zadanie. Dlatego tak duża rola spoczywa na dorosłych, rodzicach, nauczycielach i doradcach zawodowych, aby wybór ten nie był przypadkowy i pochopny, ale świadomy i oparty o znajomość siebie oraz wiedzę o zawodach i możliwych ścieżkach kariery.

Co pomoże uczniowi? Znajomość swoich zainteresowań, mocnych stron, umiejętności, uzdolnień, stanu zdrowia, temperamentu i innych osobistych cech.

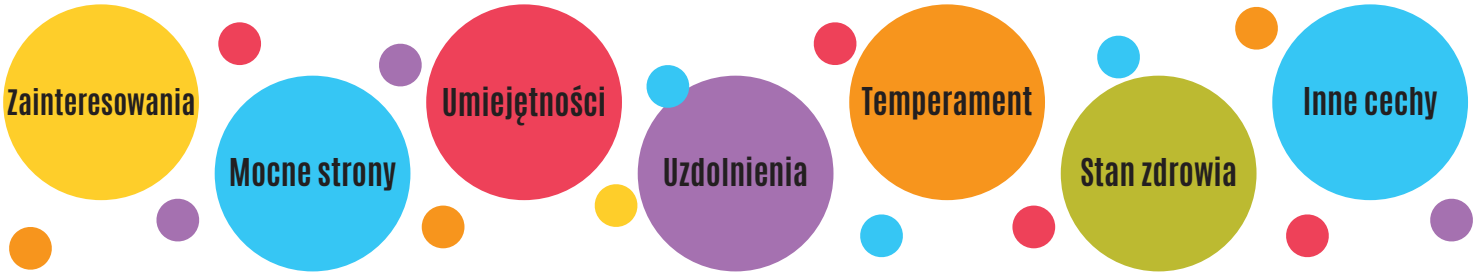

To baza, która pozwoli dobrać odpowiednią i dopasowaną, satysfakcjonującą drogę zawodową i edukacyjną. Ważna jest również wiedza o zawodach i możliwościach kształcenia. Wyobrażenia uczniów na temat profesji i zawodów czasem nie odpowiadają rzeczywistości. Informacje o poszczególnych branżach i zawodach, opis ścieżki kształcenia, czynności zawodowych znaleźć można, np. na stronie Wielkopolskiej Izby Rzemieślniczej w Poznaniu pod nazwą Katalog zawodów rzemieślniczych" (irpoznan.com.pl)

ZAINTERESOWANIA

Uczniowie i uczennice odczuwają trudność w ustaleniu swoich mocnych stron. Wiedza o sobie samym jest im niedostępna. Kluczem do wyszukania tych cech mogą być **zainteresowania,** czy sposób **spędzania wolnego czasu**. O to warto zapytać uczniów – te rzeczy bowiem, które sprawiają nam radość, są zazwyczaj połączone z tym, w czym jesteśmy dobrzy. Warto je rozpoznać, ponieważ jest to kopalnia wiedzy o uzdolnieniach, umiejętnościach, zdolnościach i wiedzy. **W kontekście nauki zawodu warto rozeznać się, czy zainteresowania ucznia w jakimś stopniu wiążą się z czynnościami, które można przypisać do konkretnego zawodu.**

UZDOLNIENIA I UMIEJĘTNOŚCI

Rozmowa o zainteresowaniach pozwoli nam „wykryć" uzdolnienia i umiejętności danego ucznia, czyli te czynności, które uczeń potrafi wykonać. Może okazać się, że umiejętności ucznia świetnie wpisują się w zadania zawodowe realizowane w konkretnych branżach. Uzdolnienia natomiast to pewna sprawność, która umożliwia bardzo dobre wykonanie określonej czynności. Obejmuje wszystko to, czego uczeń uczy się szybko i z czego ma najlepsze wyniki, a także to, co przychodzi mu ze znaczną łatwością.

TEMPERAMENT I OSOBOWOŚĆ

Temperament ma podłoże biologiczne i jest niejako bazą do kształtowania osobowości, na którą wpływają również nasze doświadczenia i środowisko. Ujawnia się bardzo szybko, już we wczesnym dzieciństwie, a osobowość kształtuje się wraz z rozwojem i jest niejako zbiorem pewnych cech, trwałych właściwości, w których wyraża się stosunek człowieka do siebie, do innych, do własnego działania. Tu również przy wyborze zawodu ważne jest sprawdzenie, czy i w jakim stopniu osobowość ucznia ma możliwość realizacji i spełnienia.

STAN ZDROWIA

Jest to bardzo istotna informacja, która powinna być brana pod uwagę przy wyborze zawodu. Nauka w szkole branżowej i technikum wymaga opinii i zgody lekarza medycyny pracy. Stała opieka lekarza specjalisty, przebyte poważne choroby, noszenie okularów, czy aparatu słuchowego, niepełnosprawność, alergia, czy wady postawy to istotne czynniki, które należy wziąć pod uwagę przy wyborze zawodu.

WARTOŚCI

System wartości to swego rodzaju normy, cechy lub zachowania, które są ważne i cenne dla danej osoby. Są źródłem motywacji, działań i dążeń. Wpływają na to, jak postrzegamy rzeczywistość i na to, jak chcemy ją kształtować. Zawód, który wybieramy nie może stać w sprzeczności z naszym systemem wartości – praca będzie wówczas źródłem frustracji i niechęci.

MOCNE I SŁABE STRONY

Zebranie wszystkich informacji o zainteresowaniach, umiejętnościach, uzdolnieniach, temperamencie, cechach charakteru, stanie zdrowia pomoże określić mocne i słabe strony naszego ucznia. Warto oczywiście pracować na jego zasobach i potencjale, a w słabych stronach zwrócić uwagę na te, które koniecznie trzeba poprawiać i rozwijać, ponieważ są kluczowe w wybranym zawodzie (np. znajomość języków obcych).

NAUKA SZKOLNA

Warto zwrócić uwagę na dotychczasowe osiągnięcia ucznia, które są związane z jego możliwościami, zaangażowaniem i motywacją do nauki oraz wpływem szkoły na proces nauczania. Warto sprawdzić, jakie przedmioty nie sprawiają mu trudności, a nad którymi spędza więcej czasu, a także jak radzi sobie z nauką na poszczególnych zajęciach i czy ewentualnie poradzi sobie z zadaniami zawodowymi w przypadku podjęcia kształcenia w zawodzie.

Możliwe drogi kształcenia

2

Aby uczeń szkoły podstawowej miał jasny obraz możliwości dalszego kształcenia, warto podczas zajęć zapoznać go ze schematem kształcenia. Jest to niezwykle istotny element rozpoczynający proces doradczy w zakresie wyboru dalszej ścieżki edukacyjno-zawodowej ucznia. Uczeń zaznajamiając się z poszczególnymi drogami może ocenić, które rozwiązanie jest dla niego najbardziej interesujące i optymalne dla jego dalszych planów i osiągnięcia celu zawodowego.

TYPY SZKÓŁ PONADPODSTAWOWYCH

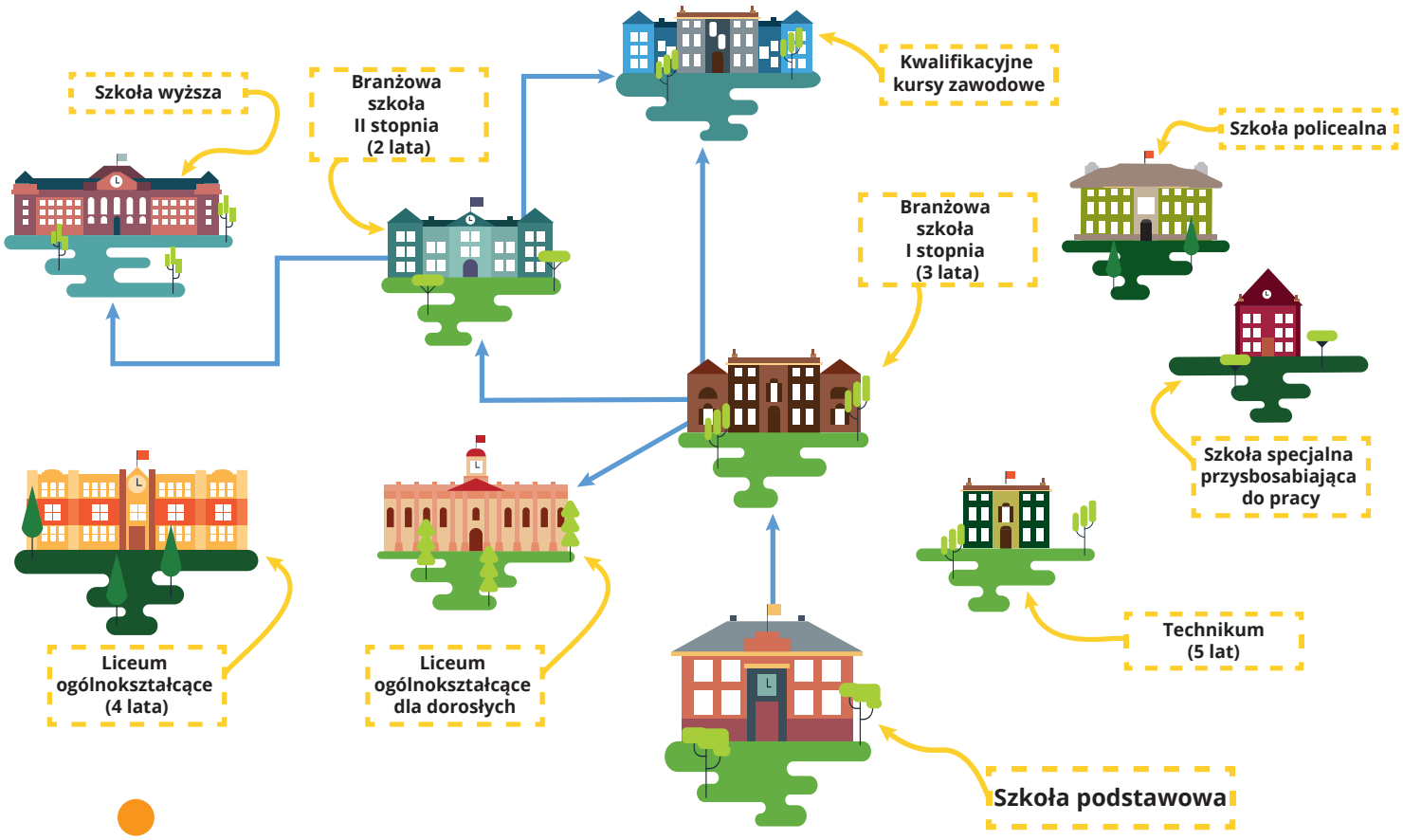

Co warto wiedzieć o liceum ogólnokształcącym?

Nauka w liceum ogólnokształcącym trwa 4 lata, jej ukończenie daje absolwentowi wykształcenie średnie i umożliwia podjęcie nauki w szkołach policealnych. Po zdaniu egzaminu maturalnego absolwent uzyskuje prawo do ubiegania się o przyjęcie na studia wyższe. Kandydaci do liceów muszą już przy wyborze szkoły zdecydować, których przedmiotów będą się uczyć w zakresie rozszerzonym, a których w podstawowym. **Szkoła ta nie daje żadnych kwalifikacji zawodowych.**

Co warto wiedzieć o technikum?

Technikum łączy zalety kształcenia branżowego i ogólnego. W programie nauczania są zarówno przedmioty ogólne, jak i zawodowe. Po ukończeniu 5-letniego technikum absolwent uzyskuje wykształcenie średnie, a jednocześnie kwalifikacje zawodowe (po zdaniu egzaminów potwierdzających kwalifikacje w zawodzie). Możliwe jest również przystąpienie do egzaminu maturalnego, co sprawia, że absolwenci technikum mają otwarte drzwi zarówno do szkół policealnych, na studia wyższe, jak i od razu na rynek pracy.

Co warto wiedzieć o branżowej szkole I stopnia?

Nauka w branżowej szkole I stopnia trwa 3 lata i kończy się egzaminem potwierdzającym kwalifikacje zawodowe (egzaminem czeladniczym przeprowadzanym przez izby rzemieślnicze lub egzaminem zawodowym przeprowadzanym przez Okręgowe Komisje Egzaminacyjne). W programie nauki są zarówno przedmioty zawodowe, jak i ogólne, ale większość zajęć ma charakter praktyczny – zatem uczeń będzie mieć mniej godzin teorii, a więcej praktyki. Uczeń szkoły branżowej ma najczęściej praktyki zawodowe u pracodawcy, co nadaje mu status **młodocianego pracownika** i pozwala zdobyć bardzo dobre przygotowanie zawodowe, praktyczne i fachowe umiejętności. Po trzech latach nauki i zdaniu egzaminu w danym zawodzie uczeń uzyskuje dyplom umożliwiający podjęcie pracy. To bardzo dobra szkoła dla tych osób, które chciałyby się szybko usamodzielnić i podjąć pracę, oraz zainteresowanych zdobyciem konkretnego zawodu. Po ukończeniu branżowej szkoły I stopnia absolwent może kontynuować naukę w 2-letniej branżowej szkole II stopnia, która umożliwia mu zdobycie dalszych kwalifikacji oraz daje możliwość przystąpienia do egzaminu maturalnego. Szkoła ta jest dostępna dla absolwentów szkół branżowych I stopnia, którzy realizowali naukę w zawodach będących składową zawodu technikalnego, dzięki czemu poprzez kształcenie w tym typie szkoły będą oni mieli możliwość zdobycia kolejnej lub kolejnych kwalifikacji i uzyskanie tytułu technika. W przypadku zawodów, które nie występują jako składowa zawodu technikalnego, absolwenci szkoły branżowej I stopnia mogą kontynuować edukację poprzez podjęcie nauki w liceum ogólnokształcącym dla dorosłych. Powyższe rozwiązania systemu edukacji nie zamykają absolwentom szkół branżowych I stopnia drzwi do dalszego kształcenia, nawet na poziomie studiów wyższych.

Porównując trzy typy szkół, można zauważyć, że zarówno technikum, jak i szkoła branżowa I stopnia skupiają się przede wszystkim na przygotowaniu ucznia do zawodu. Warto wskazać, że szkoła branżowa wyróżnia się na tle pozostałych szkół w kwestii przygotowania do wykonywania wybranego zawodu, ponieważ obejmuje aż 60% całego cyklu kształcenia zawodowego. Uczeń ma możliwość praktycznie realizować zadania związane z danym zawodem bezpośrednio pod okiem pracodawcy. Dzięki temu sprawniej zdobywa umiejętności praktyczne, a co za tym idzie, zwiększa swoje szanse na rynku pracy.

Co wyróżnia szkołę branżową?

Nauka zawodu w branżowej szkole I stopnia wyróżnia się na tle pozostałych typów szkół połączeniem nauki zawodu od strony praktycznej, jak i teoretycznej. Jest w dużej mierze szkołą nastawioną na praktykę i zdobywanie umiejętności niezbędnych do wykonywania zawodu. Teoretyczne przygotowanie odbywa się w szkole, w klasach zawodowych lub wielozawodowych, a przygotowanie praktyczne uczniowie mogą zdobywać poprzez naukę u pracodawcy, w pracowniach szkolnych lub w centrach kształcenia zawodowego. Praktyka w pracowniach i warsztatach szkolnych nie wymaga podpisania żadnej umowy, uczeń nie zyskuje statusu młodocianego pracownika i nie otrzymuje wynagrodzenia – ma jedynie status ucznia.

Inaczej jest w przypadku realizacji zajęć praktycznych u pracodawcy – w tym przypadku uczeń i jego rodzic lub opiekun prawny podpisują umowę o pracę w celu przygotowania zawodowego z pracodawcą. Od tego momentu młody człowiek funkcjonuje w dwóch rolach – ucznia i młodocianego pracownika – jest to tzw. **dualny model kształcenia**. W niektórych przypadkach umowę z pracodawcą podpisuje dyrektor placówki, np. centrum kształcenia zawodowego i wówczas jest to **umowa o praktyczną naukę zawodu**. Najczęściej spotykana jest jednak wspomniana wyżej **umowa o pracę w celu przygotowania zawodowego**, która nadaje uczniowi status **młodocianego pracownika**.

Informację, jak znaleźć zakład do realizacji zajęć praktycznych, można uzyskać w szkole branżowej, izbie rzemieślniczej lub cechach rzemiosł.

Uczeń, który wybiera kształcenie w szkole branżowej, będzie funkcjonował najczęściej w dwóch rolach – ucznia i młodocianego pracownika. Taka forma to dualny model kształcenia, w którym zawodowa nauka teoretyczna i przedmioty ogólnokształcące realizowane są na terenie szkoły, a w przypadku klas wielozawodowych na terenie centrów kształcenia zawodowego w ramach turnusów dokształcania teoretycznego młodocianych pracowników, natomiast praktyczna nauka zawodu – u pracodawcy. Daje to uczniowi okazję do szybszego wejścia na rynek pracy (okres ten jest wliczany do stażu pracy), do nawiązania kontaktów zawodowych i do nauki na nowoczesnym sprzęcie pod okiem specjalisty – praktyka.

Podpisanie umowy otwiera przed uczniami i uczennicami możliwość zdobycia niezbędnej wiedzy i umiejętności do wykonywania określonego zawodu. Uczeń zyskuje status młodocianego pracownika i otrzymuje wynagrodzenie za swoją pracę. Wybór tego typu nauki umożliwia uczniom naukę w naturalnym środowisku pracy, gdzie spotkają się z różnymi sytuacjami i zadaniami, a także będą mieli możliwość pracy z użyciem narzędzi stosowanych w realnym życiu zawodowym. Bardzo istotnym jest fakt, iż w ramach tego modelu kształcenia jest najwięcej godzin przeznaczonych na kształcenie praktyczne. W związku z powyższym ta forma nauki stwarza największe możliwości do bardzo dobrego nauczenia się zawodu.

Co różni szkoły ponadpodstawowe?

Liceum ogólnokształcące 4 lata

- brak egzaminów potwierdzających kwalifikacje w zawodzie
- wykształcenie średnie
- brak praktyk zawodowych
- matura
- min. 2 języki obce
- 2-3 przedmioty rozszerzone
- brak zawodu
- kontynuacja nauki: studia wyższe, szkoła policealna, KKZ

Technikum 5 lat

- zawód
- egzaminy potwierdzające kwalifikacje w zawodzie (1-2 kwalifikacje zawodowe)
- wykształcenie średnie branżowe
- praktyki zawodowe – min. 280 godzin/ ok. 8 tygodni w ciągu 5 lat
- kontynuacja nauki: studia wyższe, szkoła policealna, KKZ
- matura
- 2 języki obce
- 1-2 przedmioty rozszerzone

Branżowa szkoła I stopnia 3 lata

- **egzamin potwierdzający kwalifikacje w zawodzie (1 kwalifikacja zawodowa)**
- **brak przedmiotów rozszerzonych**
- **wykształcenie branżowe**
- **brak matury**
- **zawód**
- **zajęcia praktyczne – 2 – 3 dni w tygodniu przez 3 lata**
- **kontynuacja nauki: branżowa szkoła II stopnia, KKZ, LO dla dorosłych**
- **min. 1 język obcy**

Kim jest młodociany pracownik?

Zgodnie z art. 190 Kodeksu Pracy młodocianym pracownikiem jest osoba zatrudniona w zakładzie pracy, która ukończyła 15 lat, a nie przekroczyła 18 lat. Uczeń, który ma mniej niż 15 lat, może podjąć naukę zawodu po uzyskaniu pozytywnej opinii poradni psychologiczno – pedagogicznej. Z pracownikiem młodocianym pracodawca podpisuje umowę o pracę w celu przygotowania zawodowego. W okresie nauki młodociany pracownik podlega obowiązkowemu ubezpieczeniu społecznemu i otrzymuje wynagrodzenie, którego stawki naliczane są w stosunku do przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w gospodarce narodowej i wynoszą:

pierwszy rok nauki nie mniej niż 5%,

drugi rok nauki nie mniej niż 6%,

trzeci rok nauki nie mniej niż 7%.

Faktyczna wysokość wynagrodzenia ustalana jest w momencie podpisywania umowy i może być wyższa, niż stawki minimalne. Czy zatem młodociany pracownik jest traktowany tak, jak inni zatrudnieni? Nie, jest pod specjalną ochroną, którą można zauważyć w wymiarze czasu pracy oraz udzielanych urlopach:

do ukończenia 16 roku życia młodociany pracownik pracuje 6 godzin na dobę,

po ukończeniu 16 roku życia młodociany pracownik pracuje 8 godzin na dobę,

młodocianemu przysługuje prawo do co najmniej 48 godzin nieprzerwanego odpoczynku, który powinien obejmować niedzielę,

młodocianego pracownika nie wolno zatrudniać w godzinach nadliczbowych ani w porze nocnej,

przerwa w pracy młodocianego pracownika powinna trwać nieprzerwanie nie mniej niż 14 godzin.

Młodociany pracownik uzyskuje prawo do urlopu wypoczynkowego z upływem:

- 6 miesięcy od rozpoczęcia pierwszej pracy w wymiarze 12 dni roboczych,
- roku pracy – w wymiarze 26 dni roboczych.

Kwalifikacja w zawodzie w branżowej szkole I stopnia

Uczeń podczas nauki w branżowej szkole I stopnia ma możliwość zdobycia kwalifikacji, które pozwolą mu w przyszłości wykonywać wybrany zawód. Kwalifikacje zawodowe to zestaw efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych, nabytych w edukacji formalnej lub nieformalnej, których osiągnięcie zostało potwierdzone przez upoważnioną instytucję (Ustawa z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji, Dz.U. z 2016 r. poz. 64 z późn. zm.). Kwalifikacja w zawodzie to wyodrębniony zestaw efektów kształcenia, których osiągnięcie **potwierdza świadectwo czeladnicze wydane przez izbę rzemieślniczą po zdaniu egzaminu czeladniczego w przypadku nauki zawodu realizowanej na podstawie umowy o pracę w celu przygotowania zawodowego u pracodawcy - rzemieślnika lub świadectwo wydane przez Okręgową Komisję Egzaminacyjną** po zdaniu **egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie** w przypadku nauki zawodu u pracodawcy nie będącego rzemieślnikiem lub realizowanej w części praktycznej i teoretycznej w szkole lub w centrach kształcenia zawodowego.

Do uzyskania dyplomu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe na poziomie technika, zależnie od zawodu, może być wymagane uzyskanie jednej lub dwóch kwalifikacji w zawodzie. Ta sama kwalifikacja w zawodzie może występować w różnych zawodach (Ustawa o systemie oświaty, Dz. U. 2015, poz. 2156 ze zm.).

Uczeń, który podejmie decyzję o dalszej nauce, może uzupełnić swoje kwalifikacje w zawodzie w szkole branżowej II stopnia lub na kwalifikacyjnych kursach zawodowych. Jeżeli zdecyduje się na uzupełnienie wykształcenia w branżowej szkole II stopnia, uzyska dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe w zawodzie nauczanym na poziomie technika oraz wykształcenie średnie. Po zdaniu matury otrzyma świadectwo dojrzałości i otrzyma możliwość kontynuowania nauki w szkole wyższej.

Jeżeli po szkole branżowej I stopnia zdecyduje się na naukę w liceum dla dorosłych (zazwyczaj w systemie zaocznym), a jednocześnie zda wszystkie egzaminy z wszystkich kwalifikacji tworzących dany zawód, czyli uzupełni swoje wykształcenie o dodatkową wymaganą kwalifikację, uzyska tytuł technika w danym zawodzie, jak również będzie mógł aplikować na studia.

Egzamin zawodowy w branżowej szkole I stopnia

Uczeń podczas nauki w branżowej szkole I stopnia realizuje kształcenie zawodowe w zawodach wpisanych do klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego. Wszystkie zawody przyporządkowane do branżowej szkoły I stopnia są zawodami jednokwalifikacyjnymi. Część z tych zawodów ma kwalifikację wspólną z zawodem nauczanym na poziomie technikum. Uczniowie branżowej szkoły I stopnia przystępują do egzaminu potwierdzającego kwalifikację w zawodzie z jednej kwalifikacji (K1). Pozytywny wynik egzaminu w zależności od instytucji egzaminującej zapewnia im uzyskanie świadectwa czeladniczego lub świadectwa potwierdzającego kwalifikację w zawodzie. Wraz z ukończeniem szkoły uczeń uzyskuje wykształcenie zasadnicze branżowe oraz w przypadku egzaminu przed OKE otrzymuje dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe.

Od 2022 r. uczeń ma obowiązek przystąpić odpowiednio do egzaminu czeladniczego lub egzaminu zawodowego przed ukończeniem szkoły. Przystąpienie do tego egzaminu uprawnia do uzyskania świadectwa ukończenia szkoły branżowej I stopnia. W przypadku nieprzystąpienia do egzaminu uczeń powtarza ostatnią klasę szkoły.

Jak wygląda egzamin zawodowy?

Egzamin zawodowy składa się z części pisemnej i części praktycznej. Część pisemna jest przeprowadzana w formie testu pisemnego (najczęściej testu wyboru) z wykorzystaniem elektronicznego systemu przeprowadzania egzaminu zawodowego (czyli na komputerach). Część praktyczna egzaminu zawodowego polega na wykonaniu zadania lub zadań egzaminacyjnych, których rezultatem jest wyrób, usługa lub dokumentacja. Szczegóły dotyczące egzaminów uczeń znajdzie na stronie Centralnej Komisji Egzaminacyjnej www.cke.gov.pl

Uczeń, który odbywa naukę w **rzemieślniczym modelu kształcenia** i podpisał umowę o pracę w celu przygotowania zawodowego z rzemieślnikiem, będzie zdawał **egzamin czeladniczy** i po uzyskaniu pozytywnego wyniku, otrzyma świadectwo czeladnicze.

Egzamin czeladniczy jest formą sprawdzenia opanowanych wiadomości i umiejętności w zakresie danego zawodu i składa się z etapu praktycznego i etapu teoretycznego, który dzieli się na część ustną i pisemną.

Szkoła branżowa:

- **to ścisła współpraca szkół z pracodawcami,**
- **dostęp do praktyk w nowoczesnych zakładach pracy,**
- **nadąża za wymaganiami rynku pracy, dlatego po jej ukończeniu łatwiej można znaleźć zatrudnienie,**
- **daje konkretny i poszukiwany zawód,**
- **zdobyte praktyczne umiejętności i znajomość rynku pracy pozwalają na założenie swojej działalności gospodarczej,**
- **ukończenie szkoły branżowej pozwala szybciej się usamodzielnić,**
- **nie zamyka ścieżki edukacyjnej – jest możliwość kontynuowania nauki w szkole branżowej II stopnia lub liceum ogólnokształcącym dla dorosłych, zdania matury i pójścia na studia.**

Rynek pracownika w liczbach 3

Od pewnego czasu w Polsce trwa era pracownika, to pracodawcy zabiegają o osoby z konkretnymi kompetencjami, doceniają ich potencjał i zaangażowanie, tworząc tym samym miejsca pracy, które mają zmotywować pracowników do rozwoju właśnie w ich firmach.

Mimo atrakcyjnych form zatrudnienia pracodawcy cały czas zgłaszają brak specjalistów na rynku pracy. Wielu z nich, by zdobyć i utrzymać pracowników, proponuje podwyżki i inne profity oraz coraz częściej sięga po pracowników z zagranicy.

Potrzeby i oczekiwania pracodawców mają odzwierciedlenie, m.in. w barometrze zawodów, który jest badaniem kierowanym przez rząd i pokazującym zapotrzebowanie na zawody w każdym z powiatów w Polsce oraz na poziomie województw i kraju.

Najbardziej poszukiwane zawody w województwie wielkopolskim (zgodnie z barometrem zawodów - dane z 2021r.)

- Betoniarze i zbrojarze
- Blacharze i lakiernicy samochodowi
- Brukarze
- Cieśle i stolarze budowlani
- Cukiernicy
- Dekarze i blacharze budowlani
- Elektrycy, elektromechanicy i elektromonterzy
- Fryzjerzy
- Graficy komputerowi
- Kierowcy autobusów
- Kierowcy samochodów ciężarowych i ciągników siodłowych
- Kosmetyczki
- Krawcy i pracownicy produkcji odzieży
- Kucharze
- Lekarze
- Magazynierzy
- Maszyniści
- Mechanicy pojazdów samochodowych
- Monterzy instalacji budowlanych
- Monterzy konstrukcji metalowych
- Murarze i tynkarze
- Nauczyciele praktycznej nauki zawodu
- Nauczyciele przedmiotów zawodowych
- Operatorzy i mechanicy sprzętu do robót ziemnych
- Operatorzy obrabiarek skrawających
- Opiekunowie osoby starszej lub niepełnosprawnej
- Piekarze
- Pielęgniarki i położne
- Pomoce kuchenne
- Pracownicy ds. rachunkowości i księgowości
- Pracownicy fizyczni w produkcji i pracach prostych
- Pracownicy robót wykończeniowych w budownictwie
- Pracownicy służb mundurowych
- Projektanci i administratorzy baz danych, programiści
- Przetwórcy mięsa i ryb
- Psycholodzy i psychoterapeuci
- Ratownicy medyczni
- Robotnicy budowlani
- Robotnicy obróbki drewna i stolarze
- Samodzielni księgowi
- Spawacze
- Specjaliści elektroniki, automatyki i robotyki
- Spedytorzy i logistycy
- Ślusarze
- Tapicerzy
- Zaopatrzeniowcy i dostawcy

Zapotrzebowanie na pracowników potwierdza również prognoza zapotrzebowania na pracowników w zawodach szkolnictwa branżowego na krajowym i wojewódzkim rynku pracy, ogłaszana każdego roku przez Ministra Edukacji i Nauki.

Wykaz zawodów szkolnictwa branżowego, dla których jest prognozowane istotne zapotrzebowanie na pracowników w województwie wielkopolskim

1	Automatyk
2	Betoniarz-zbrojarz
3	Blacharz
4	Blacharz samochodowy
5	Cieśla
6	Cukiernik
7	Dekarz
8	Drukarz fleksograficzny
9	Elektromechanik
10	Elektromechanik pojazdów samochodowych
11	Elektronik
12	Elektryk
13	Kierowca mechanik
14	Krawiec
15	Kucharz
16	Lakiernik samochodowy
17	Magazynier-logistyk
18	Mechanik motocyklowy
19	Mechanik pojazdów kolejowych
20	Mechanik pojazdów samochodowych
21	Mechanik precyzyjny
22	Mechanik-monter maszyn i urządzeń
23	Mechanik-operator maszyn do produkcji drzewnej
24	Mechanik-operator pojazdów i maszyn rolniczych
25	Mechatronik
26	Monter izolacji budowlanych
27	Monter izolacji przemysłowych
28	Monter konstrukcji budowlanych
29	Monter nawierzchni kolejowej
30	Monter sieci i instalacji sanitarnych
31	Monter sieci i urządzeń telekomunikacyjnych
32	Monter stolarki budowlanej
33	Monter zabudowy i robót wykończeniowych w budownictwie
34	Murarz-tynkarz
35	Operator maszyn i urządzeń do przetwórstwa tworzyw sztucznych
36	Operator maszyn i urządzeń do robót ziemnych i drogowych
37	Operator obrabiarek skrawających
38	Opiekun medyczny
39	Opiekun osoby starszej
40	Opiekun w domu pomocy społecznej
41	Opiekunka dziecięca
42	Piekarz
43	Przetwórca mięsa
44	Stolarz
45	Ślusarz
46	Tapicer

Źródło: Obwieszczenie Ministra edukacji i nauki z dnia 27 stycznia 2021 r. w sprawie prognozy zapotrzebowania na pracowników w zawodach szkolnictwa branżowego na krajowym i wojewódzkim rynku pracy

Na czym polega przygotowanie zawodowe w rzemiośle i dlaczego warto je wybrać?

4

Czym jest rzemiosło? Kim jest rzemieślnik?

Rzemiosłem jest zawodowe wykonywanie działalności gospodarczej przez osobę fizyczną, z wykorzystaniem zawodowych kwalifikacji tej osoby i jej pracy własnej, w imieniu własnym i na rachunek tej osoby - jeżeli jest ona mikroprzedsiębiorcą, małym przedsiębiorcą albo średnim przedsiębiorcą. Rzemiosłem jest także zawodowe wykonywanie działalności gospodarczej przez różne rodzaje spółek z wykorzystaniem zawodowych kwalifikacji wspólników i ich pracy własnej - Ustawa z dnia 22 marca 1989 r. o rzemiośle (Dz. U. z 2020 r. poz. 2159 z późn. zm.).
Rzemieślnikiem jest osoba posiadająca kwalifikacje zawodowe i wykonująca pracę polegającą na tworzeniu produktów lub świadczeniu usług w zawodach odpowiadających danym rodzajom rzemiosła. Dowodami kwalifikacji zawodowych rzemieślnika są:

1. dyplom lub świadectwo ukończenia wyższej, ponadgimnazjalnej lub ponadpodstawowej szkoły o profilu technicznym bądź artystycznym w zawodzie (kierunku) odpowiadającym dziedzinie wykonywanego rzemiosła,
2. dyplom mistrza w zawodzie odpowiadającym danemu rodzajowi rzemiosła,
3. świadectwo czeladnicze albo tytuł robotnika wykwalifikowanego w zawodzie odpowiadającym danemu rodzajowi rzemiosła,
4. zaświadczenie potwierdzające posiadanie wybranych kwalifikacji zawodowych w zakresie zawodu odpowiadającego danemu rodzajowi rzemiosła.

Nauka zawodu w rzemieślniczym modelu kształcenia

Nauka w szkołach branżowych to najczęściej nauka w zawodach rzemieślniczych. Rzemieślniczy model dualnego kształcenia opiera się na zdobywaniu wiedzy, umiejętności i kompetencji poprzez łączenie praktyki i teorii. Nauka ta odbywa się na podstawie umowy o pracę w celu przygotowania zawodowego, a młody człowiek, który zdecyduje się na ten typ kształcenia, staje się nie tylko uczniem, ale otrzymuje też status młodocianego pracownika. Teoretyczną wiedzę uzyskuje w szkole lub na kursie dokształcającym, praktyczne umiejętności zdobywa w rzeczywistych warunkach pracy bezpośrednio pod nadzorem instruktorów praktycznej nauki zawodu w firmach rzemieślniczych. Wyróżniającymi cechami tego typu kształcenia jest to, że uczeń realizuje zajęcia praktyczne w naturalnym środowisku pracy, gdzie spotyka i rozwiązuje zadania zawodowe na stanowisku, na którym po ukończeniu nauki będzie mógł pracować w pełni samodzielnie. Pracuje na nowoczesnym sprzęcie, wykonuje różnorodne zadania zawodowe pod okiem instruktora praktycznej nauki zawodu, który jest wysokiej klasy specjalistą z doświadczeniem zawodowym i przygotowaniem pedagogicznym. Pracując w grupie, na różnych stanowiskach, ma również okazję rozwijać kompetencje miękkie, związane ze współpracą, komunikacją, pracą z klientem, odpowiedzialnością, czy radzeniem sobie ze stresem. Takie doświadczenia pozwolą uczniowi przygotować się do wykonywania obowiązków w przyszłości na podobnych stanowiskach w różnych firmach. W okresie trzech lat nauki zdobywa konkretny zawód oraz wszechstronną wiedzę i przygotowanie praktyczne.

Co wyróżnia naukę zawodów w rzemiośle?

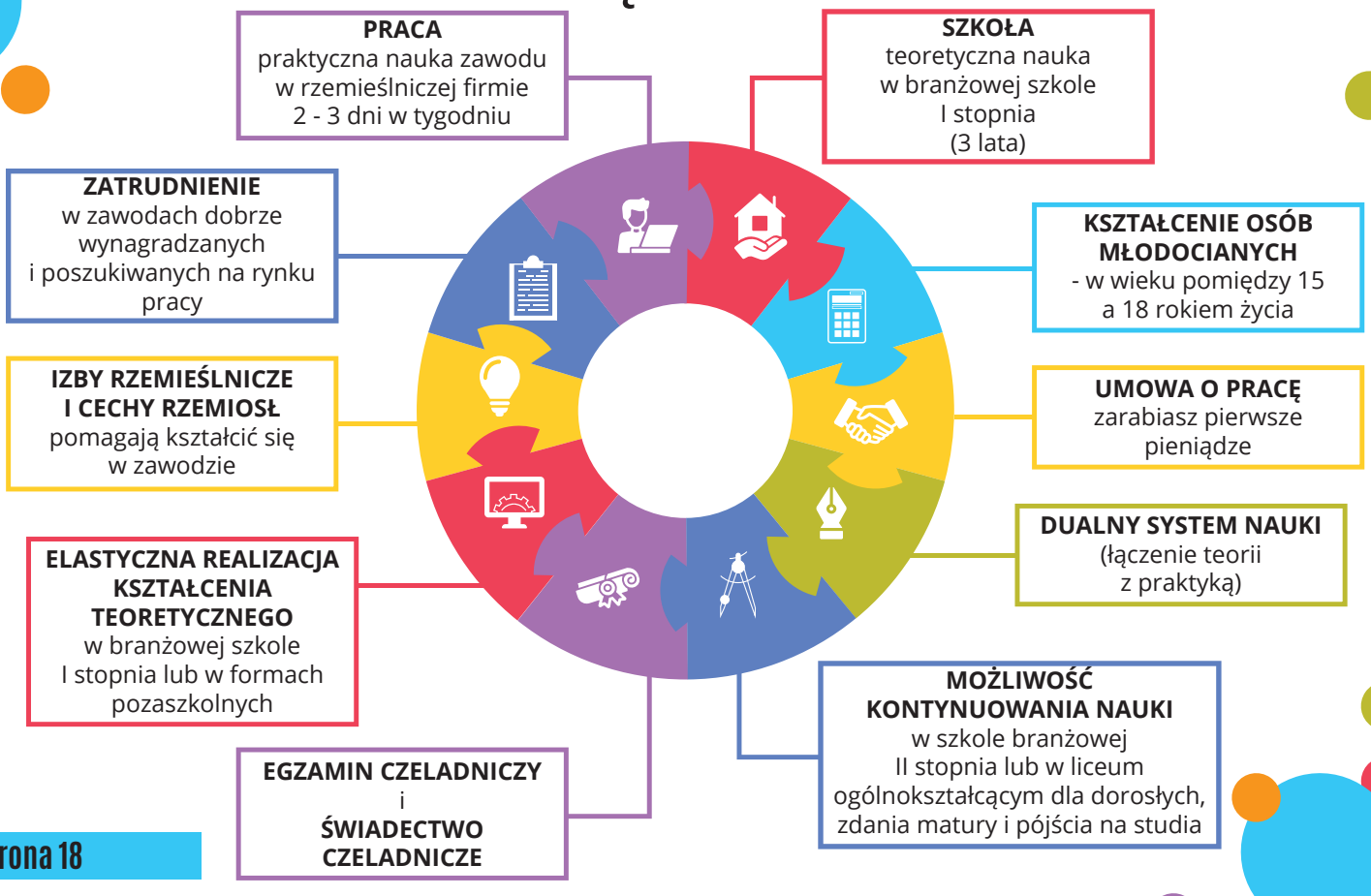

Kształcenie dualne w rzemieślniczym modelu kształcenia

Kształcenie dualne w zawodzie polega na bliskiej współpracy dwóch instytucji: branżowej szkoły I stopnia oraz firmy rzemieślniczej. W szkole przekazywana jest wiedza teoretyczna, a pracodawca - rzemieślnik przejmuje odpowiedzialność za kształcenie praktyczne. Uczeń, który zdecyduje się na rozpoczęcie nauki w tym modelu, spędza 2-3 dni w tygodniu w szkole i 2-3 dni w firmie, ucząc się i wykonując zadania w naturalnym środowisku pracy. Jest częścią zespołu, a z czasem zakres jego obowiązków się zwiększa – w miarę nabywania umiejętności i biegłości w wykonywaniu czynności zawodowych. Podobnie jak pracownicy, młodociany otrzymuje za wykonaną przez siebie pracę wynagrodzenie, które proporcjonalnie zwiększa się wraz z upływem kolejnych lat nauki i rosnącym doświadczeniem. Uczeń na co dzień przebywając i funkcjonując w realiach firmy, nie tylko zdobywa niezbędne doświadczenie, ale i powoli utożsamia się z celami firmy, dzięki czemu pracuje na jej rozwój.

Schemat dualnego kształcenia zawodowego

Etapy zdobycia zawodu poprzez naukę w rzemiośle

Pierwszym krokiem, jaki stoi przed uczniem, który zdecyduje się na naukę zawodu w rzemieślniczym modelu kształcenia, jest **wybór zawodu**, który jest dla niego najbardziej atrakcyjny i interesujący, a także zgodny z jego zainteresowaniami i preferencjami zawodowymi. Kolejnym krokiem jest **wybór szkoły**, która kształci w danym zawodzie. Następnym etapem jest **poszukiwanie pracodawcy**, w czym pomocne są regionalne cechy rzemiosł lub izba rzemieślnicza. Z wybraną firmą uczeń podpisuje za pośrednictwem cechu **umowę o pracę w celu przygotowania zawodowego**. Do zawarcia umowy niezbędne jest uzyskanie zgody lekarza medycyny pracy do podjęcia nauki i pracy w wybranym zawodzie.

Cykl kształcenia trwa 3 lata. Praktyczna nauka zawodu zazwyczaj realizowana jest u jednego pracodawcy, ale jeśli wystąpi taka potrzeba, można zmienić pracodawcę. Należy jednak zadbać, aby nie było przerw między umowami.

Potwierdzeniem nabytej wiedzy i umiejętności jest egzamin czeladniczy. Egzaminy czeladnicze przeprowadzają komisje egzaminacyjne izb rzemieślniczych. Egzamin składa się z dwóch etapów: praktycznego i teoretycznego. Osoba, która zdała egzamin, otrzymuje świadectwo czeladnicze. Potwierdza ono posiadanie kwalifikacji zawodowych i daje prawo do wykonywania zawodu w kraju i za granicą. Dodatkowo do świadectwa czeladniczego można uzyskać Suplement Europass, który zawiera szczegółowy opis umiejętności i kompetencji przypisanych do zawodu. Dokument wydawany jest w języku polskim i angielskim.

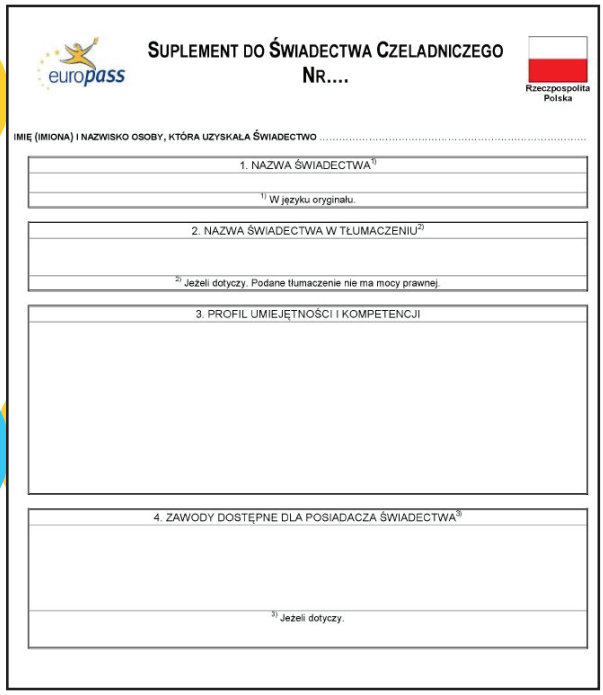
europass

SUPLEMENT DO ŚWIADECTWA CZELADNICZEGO NR....

Rzeczpospolita Polska

IMIĘ (IMIONA) I NAZWISKO OSOBY, KTÓRA UZYSKAŁA ŚWIADECTWO .....

1. NAZWA ŚWIADECTWA[1]

[1] W języku oryginału.

2. NAZWA ŚWIADECTWA W TŁUMACZENIU[2]

[2] Jeżeli dotyczy. Podane tłumaczenie nie ma mocy prawnej.

3. PROFIL UMIEJĘTNOŚCI I KOMPETENCJI

4. ZAWODY DOSTĘPNE DLA POSIADACZA ŚWIADECTWA[3]

[3] Jeżeli dotyczy.

ŚWIADECTWO CZELADNICZE

Pani/Pan .....

imię (imiona) i nazwisko

urodzon ... dnia ..... r.

w .....

woj. ..... zdał ....

(fotografia 35x45 mm)

egzamin czeladniczy przed Komisją Egzaminacyjną

.....

mp. .....

(nazwa izby rzemieślniczej)

otrzymał ... ocenę ..... i uzyskał ... tytuł

CZELADNIKA

w zawodzie

.....

.....

Świadectwo czeladnicze jest dokumentem potwierdzającym kwalifikacje zawodowe zgodnie z art. 3 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 22 marca 1989 r. o rzemiośle.

Nr .....

PRZEWODNICZĄCY KOMISJI EGZAMINACYJNEJ

PREZES IZBY RZEMIEŚLNICZEJ

mp.

.....

(pieczęć, podpis)

.....

(siedziba izby rzemieślniczej, data)

Nauka zawodu może odbywać się w systemie szkolnym i pozaszkolnym w zawodach obejmujących klasyfikację zawodów szkolnictwa branżowego oraz klasyfikację rynku pracy. W zawodach szkolnych teoretyczne przygotowanie do zawodu odbywa się w szkole branżowej I stopnia, natomiast w systemie pozaszkolnym dokształcanie teoretyczne odbywa się na kursach lub realizowane jest przez pracodawcę we własnym zakresie.

Jak zdobyć zawód?

KROK 1

Wybierz zawód, który Cię interesuje

KROK 2

Wybierz szkołę, która uczy Twojego zawodu

KROK 3

Poszukaj pracodawcy - pomogą w tym cechy lub izba rzemieślnicza

KROK 4

Uzyskaj zgodę lekarza do podjęcia nauki i pracy w wybranym zawodzie

KROK 5

Podpisz umowę o pracę w celu przygotowania zawodowego i ucz się zawodu przez 3 lata

KROK 6

Przyjdź na egzamin, uzyskaj świadectwo czeladnicze, podejmij pracę lub załóż własną firmę

Korzyści z nauki zawodu w rzemiośle

Dla młodocianego	Dla firm
Zdobycie stażu pracy i doświadczenia bezpośrednio u pracodawcy	Wykształcenie pracownika dostosowane do oczekiwań i potrzeb firmy
Płynne przejście od procesu nauki do zatrudnienia	Zmniejszenie kosztów pozyskiwania nowych pracowników
Wynagrodzenie za pracę	Możliwość wyboru przyszłego pracownika i tym samym zmniejszenie ryzyka nietrafionego zatrudnienia
Kształcenie praktyczne na stanowiskach z zastosowaniem nowoczesnych narzędzi, sprzętu i technologii	Bezpośredni wpływ na program kształcenia
Uczestniczenie w cyklu wytwórczym przedsiębiorstwa	Silniejsza identyfikacja pracowników z przedsiębiorstwem
Formalna możliwość podjęcia nauki tylko w zawodach, na które jest zapotrzebowanie na rynku pracy	Wpływ na zmniejszenie bezrobocia wśród młodych ludzi
Nabywanie kompetencji, czyli wiedzy, umiejętności i postaw wysoko cenionych przez pracodawców	Prestiż i uznanie w środowisku lokalnym
Możliwość poszerzania umiejętności zawodowych poprzez udział w szkoleniach organizowanych przez firmę	Poprawa wizerunku firmy
Świadectwo czeladnicze jako dokument jest cenione i uznawane w całej Europie	Możliwość uzyskania wypłaty dofinansowania kosztów kształcenia po zdanym egzaminie czeladniczym

Zawody rzemieślnicze

Zawodów rzemieślniczych jest 140 w różnych branżach. Nie wszystkie są możliwe do realizacji w szkole branżowej, jednak te najpopularniejsze i najbardziej potrzebne są zawodami szkolnymi.

Najpopularniejsze zawody, w których jest możliwa nauka i potwierdzenie kwalifikacji zawodowych w rzemiośle, to według branż:

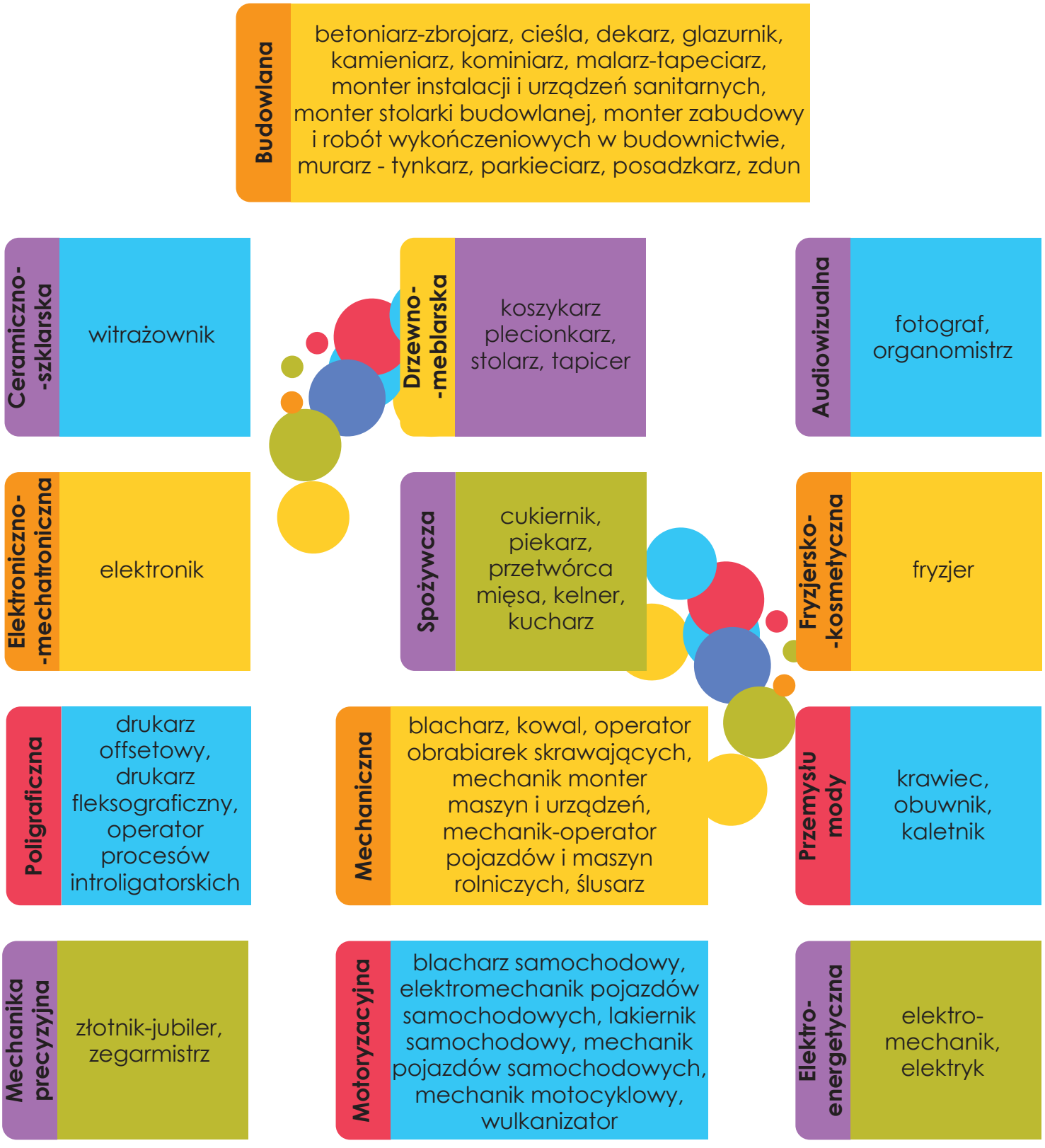

Jak przeprowadzić lekcje o rzemieślniczej nauce zawodu, aby zbudować pozytywny wizerunek kształcenia zawodowego?

5

Instruktaż jak przeprowadzić lekcje w ramach zaplanowanych scenariuszy

W tej części znajdą Państwo wskazówki dotyczące tego, na co należy szczególnie zwrócić uwagę podczas prowadzonych lekcji z zakresu doradztwa zawodowego pt. „Nauka zawodu w rzemiośle" oraz „Zawody rzemieślnicze nauczane w branżowej szkole I stopnia oraz w systemie pozaszkolnym".

Osoba prowadząca zajęcia z doradztwa zawodowego w powyższych tematach powinna posiadać niezbędną wiedzę w zakresie tej tematyki. Ważne jest, aby uczniowie po przebytej lekcji potrafili odtworzyć zaprezentowane im informacje lub zastosowali zdobytą wiedzę do trafnego wyboru szkoły ponadpodstawowej, z uwzględnieniem kształcenia w zawodzie. Istotne jest, aby uczniowie po uczestnictwie w zajęciach wyposażeni byli w informacje o kształceniu zawodowym i świadomie weszli na ścieżkę edukacyjną, związaną z kształceniem zawodowym.

Celem przeprowadzanych zajęć jest zapoznanie uczniów z informacjami na temat modelu nauki zawodu w rzemiośle oraz zachęcenie uczniów klasy siódmej i ósmej do wyboru nauki w rzemieślniczym modelu kształcenia, poszerzenie ich wiedzy o zawodach rzemieślniczych oraz kształtowanie potrzeb, preferencji edukacyjnych i zawodowych.

Pierwszy scenariusz daje uczniom informacje dotyczące możliwości nauki w zawodzie, zaś drugi przybliża informacje odnośnie konkretnych zawodów, w szczególności czynności, jakie są z nimi związane.

Do przeprowadzenia pierwszych zajęć niezbędne są materiały przygotowane przez Wielkopolską Izbę Rzemieślniczą w Poznaniu w ramach projektu. Warto pamiętać, aby uczniowie mieli dostęp do wszystkich narzędzi niezbędnych do przeprowadzenia zajęć. Podczas lekcji uczeń powinien mieć możliwość skorzystania ze smartfona, tabletu lub komputera (jeżeli nie każde dziecko ma możliwość dostępu do urządzenia, można uczniów podzielić na pary). Ważne jest, żeby poinformować uczestników lekcji o takiej potrzebie z wyprzedzeniem, przed planowanym dniem spotkania. Sala lekcyjna musi być wyposażona w komputer, rzutnik multimedialny lub tablicę multimedialną z dostępem do Internetu.

Uczeń podczas zajęć powinien otrzymać dostęp do dodatkowych materiałów w formie papierowej lub online. Materiały te stanowią uzupełnienie omawianych tematów zajęć, dzięki którym będzie mógł powrócić do najistotniejszych informacji w przyszłości. Do takich materiałów należą, m. in.: broszura informacyjna nr 1 i nr 2:

https://www.irpoznan.com.pl/wiadomosc,scenariusze-lekcji-o-nauce-zawodu.html

oraz informator o zawodach szkolnictwa branżowego:

https://www.ore.edu.pl/2021/05/informator-o-zawodach-szkolnictwa-branzowego-2/

Powrót do omawianych podczas lekcji tematów pozwoli uczniowi utrwalić wiedzę zdobytą podczas zajęć oraz wraz z opiekunami wspólnie zastanowić się nad rozważanymi ścieżkami wyboru dalszej drogi edukacyjno-zawodowej.

Ważne jest, aby prowadzący podczas zajęć nawiązał relację i interakcję z uczniami. Niezbędne do tego będzie skorzystanie z krótkich pytań. Pytania poprzez odwołanie się do doświadczeń osobistych, mają za zadanie zainteresować uczniów tematyką zajęć, a także pozwolić na wstępną orientację, co uczniowie wiedzą o rzemiośle. Idąc tym tokiem, po uzyskaniu odpowiedzi, prowadzący może wskazać, że wszystkie wymieniane przez uczniów osoby to rzemieślnicy i podkreślić, że rzemieślnicy są potrzebni w życiu codziennym. Pytania jasno wskażą uczniom, że zawody rzemieślnicze są obecne na każdym kroku życia codziennego, cieszą się coraz większym zainteresowaniem i uznaniem.

Aby zaciekawić uczniów tematem, prowadzący włącza przygotowaną grę Kahoot, dostępną na stronie **https://kahoot.it/.** Ważne jest, aby przed rozpoczęciem zabawy przedstawić zasady gry. Gra trwa około 5 minut. Na ekranie w klasie lub tablicy multimedialnej uczestnicy zabawy widzą pytanie wraz z grafiką, co pomaga uruchomić różne kanały odbioru informacji. Pojawia się element rywalizacji, co zwiększa atrakcyjność zabawy i chęć poznania tematu w szerszej perspektywie. Zabawa ta ma nie tylko za zadanie pobudzić ciekawość wśród uczniów, ale i utrwalić przekonanie, że zawody rzemieślnicze są obecne i niezbędne w życiu codziennym każdego z nich.

Po ukończeniu gry przez uczniów prowadzący wskazuje uczniom istotę rzemiosła w życiu codziennym i zadaje krótkie pytania, nawiązując do wykonanego przed chwilą quizu.

Pytania te mają za zadanie utrzymanie zainteresowania uczniów dalszą tematyką zajęć, a także zorientowanie się, jakie są opinie uczniów na temat nauki w rzemiośle i które pojawiają się najczęściej. Warto zapytać, czy uczniowie w życiu codziennym mają kontakt z usługami rzemieślniczymi oraz konkretnie z jakimi, a także czy uczniowie wiedzą, jak można zostać rzemieślnikiem. Po wykonaniu przez uczniów quizu prowadzący przechodzi do dalszej części zajęć i wyjaśnia, czym jest rzemiosło oraz zaznacza istotę kwalifikacji zawodowych.

W następnym kroku pokazuje uczniom schemat szkolnictwa po szkole ponadpodstawowej oraz możliwości wyboru spośród różnych typów szkół. Schemat szkolnictwa przedstawiony na rysunku ma przejrzystą formę, dzięki czemu uczeń w późniejszym czasie będzie mógł do niego powrócić i zastanowić się nad różnymi możliwościami dalszego wyboru. Opowiadając uczniom o różnych typach szkół po ukończeniu nauki w szkole ponadpodstawowej prowadzący zaznacza, że po zakończeniu każdej z nich uczeń może podjąć pracę zawodową. Podkreśla jednak zasadniczą różnicę w przygotowaniu do podjęcia pracy po ukończeniu konkretnych typów szkół, wyróżniając przy tym szkołę branżową I stopnia.

Jest to niezwykle istotne, aby prowadzący wskazał korzyści wynikające z podjęcia nauki w branżowej szkole I stopnia i podkreślił ważność praktycznego podejścia oraz zdobytego doświadczenia zawodowego w tym typie szkoły.

Ważną częścią zajęć jest zachęcenie uczniów do wykonania ćwiczenia na karcie pracy:

„Moja dalsza ścieżka edukacyjno-zawodowa”.

Prowadzący prosi uczniów o zapisanie swoich zainteresowań i oczekiwań co do dalszej ścieżki edukacyjnej na karcie pracy zapowiadając, że będzie to potrzebne na dalszym etapie zajęć. Do tego zadania prowadzący wróci po opowiedzeniu uczniom o tym, co wyróżnia naukę zawodu w rzemiośle. Ta część zajęć ma za zadanie wskazać prowadzącemu, jakie są obecne wybory dalszej ścieżki edukacyjnej uczniów. W drugiej części tego zadania będzie mógł on sprawdzić, czy po przeprowadzonych zajęciach uczniowie rozważają wybór kształcenia w zawodzie.

Kontynuując zajęcia, prowadzący wskazuje na różnice pomiędzy typami szkół. Informacje te zawarte są w dodatkowych materiałach wydrukowanych lub można wskazać możliwość ich elektronicznego pobrania ze strony internetowej Izby:

https://www.irpoznan.com.pl/wiadomosc,scenariusze-lekcji-o-nauce-zawodu.html

Prowadzący wskazuje różnice w dalszym kształceniu po ukończeniu szkoły ponadpodstawowej i podkreśla, że w szkole branżowej I stopnia uczeń ma najwięcej zajęć praktycznych, które w odróżnieniu od pozostałych typów szkół, w znacznym stopniu przygotują go do wykonywania wybranego przez siebie zawodu.

W następnym kroku prowadzący wyjaśnia, na czym polega nauka zawodu w branżowej szkole I stopnia. Informuje uczniów, jak wygląda nauka w zawodzie i co wyróżnia branżową szkołę I stopnia. Przy bliższym zapoznaniu uczniów z procesem nauki zawodu omawia istotę połączenia praktycznej i teoretycznej nauki zawodu. Wyjaśnia, że teoretyczne przygotowanie wiąże się z nauką w klasach zawodowych lub wielozawodowych. Wskazuje, że dzięki przygotowaniu praktycznemu uczniowie nabywają umiejętności u pracodawcy, w pracowniach szkolnych lub w centrach kształcenia zawodowego. Podkreśla, że informacje, jak można znaleźć zakład do odbycia praktyk zawodowych, uczniowie mogą uzyskać w izbie rzemieślniczej i cechach rzemiosł. Wyjaśnia także, że uczeń, który podpisuje umowę o pracę w celu przygotowania zawodowego, ma możliwość zdobycia niezbędnej wiedzy i umiejętności do wykonywania pracy i staje się młodocianym pracownikiem, dzięki czemu może zarabiać swoje pierwsze pieniądze. Podkreśla, że wybór tego typu nauki umożliwia naukę w naturalnym środowisku pracy. Wskazuje także przykładowy plan zajęć w szkole branżowej I stopnia. Dogłębne wyjaśnienie, na czym polega nauka w branżowej szkole I stopnia ma za zadanie zachęcić uczniów do wyboru tego typu kształcenia.

Po omówieniu na czym polega nauka zawodu w branżowej szkole I stopnia prowadzący informuje, jak wygląda nauka zawodu w rzemiośle, wskazując, co jest charakterystyczne w tym typie kształcenia. Podkreśla, że naukę zawodu w rzemiośle uczeń rozpoczyna od zdobycia doświadczenia i praktycznych umiejętności w zakładzie rzemieślniczym, a wykształcenie teoretyczne może uzupełnić w branżowej szkole I stopnia.

Następnie prowadzący wyjaśnia, na czym polega dualny system kształcenia w rzemiośle i jakie są jego atrybuty. Podkreśla, iż nauka w rzemiośle jako jedyna daje możliwość zdobycia zawodu w elastycznych formach i wielu zawodach, także poza-szkolnych. Wskazuje, że praktyczna nauka zawodu poprzez firmę rzemieślniczą może być realizowana w ponad 140 zawodach, również takich, które nie są przewidziane do nauczania teoretycznego w szkole branżowej.

Aby zachować dynamikę zajęć w kolejnym kroku prowadzący włącza film **„Fach w ręku - dzień z życia ucznia branżowej szkoły I stopnia”,** który przedstawia życie prawdziwych uczniów w 2 i 3 klasie szkoły branżowej I stopnia, którzy są zadowoleni z wybranego zawodu, firmy i szkoły. Przedstawione w filmie sylwetki uczniów, którzy już podjęli naukę w zawodzie, mają za zadanie pokazać uczniom, że ich starsi koledzy chętnie decydują się na ten typ szkoły i są zadowoleni z wyboru. Uczniowie z filmu pokazują swoje zawody i opowiadają o zajęciach, podkreślając atuty kształcenia w zawodzie i zdobywania doświadczenia pożądanego na rynku pracy. Dzięki takiemu przekazowi uczniowie oglądający film mogą utożsamiać się ze swoimi starszymi kolegami i szukać porównań co do swoich własnych dalszych wyborów edukacyjnych.

Po wspólnym obejrzeniu filmu prowadzący objaśnia uczniom, co wyróżnia naukę w rzemiośle od pozostałych ścieżek kształcenia. Ważne jest, aby podkreślać, że nauka zawodu w rzemiośle pozwala na zdobycie konkretnego zawodu i niezbędnego doświadczenia, a także daje możliwości na szybsze usamodzielnienie poprzez wynagrodzenie za pracę. Wyjaśnia także, że nauka zawodu w rzemiośle kończy się egzaminem i tytułem czeladnika oraz podkreśla, że uczniowie w przyszłości mają możliwość kontynuowania nauki w szkole branżowej II stopnia lub w liceum ogólnokształcącym dla dorosłych, zdania matury i pójścia na studia, bądź podjęcia pracy w firmie lub założenie własnej działalności gospodarczej. Ważne jest, aby prowadzący podkreślił fakt dużego zapotrzebowania na pracowników w tych zawodach.

W tym momencie prowadzący może wrócić do kart pracy „Moja dalsza ścieżka edukacyjno-zawodowa”, gdzie uczniowie zapisywali swoje zainteresowania i oczekiwania co do dalszej ścieżki edukacyjnej. Istotne jest, aby uczniowie sprawdzili, czy zapisane przez nich pomysły można dopasować do oferty, z którą zapoznali się podczas zajęć. Warto w tym momencie zachęcić uczniów do dalszych rozmów na ten temat w domu wraz z opiekunami.

Po otrzymaniu informacji od uczniów prowadzący przedstawia zawody, w których prowadzona jest nauka w rzemiośle, wskazując na ich różnorodność i podkreślając, że obecnie na rynku pracy jest ogromne zapotrzebowanie na fachowców w przedstawionych branżach.

Dalej opisuje etapy rozwoju kariery zawodowej w rzemiośle. Prowadzący wymieniając najważniejsze kroki do rozpoczęcia nauki zawodu w rzemiośle podkreśla, iż istotą rozpoczęcia tej drogi

jest poznanie przez uczniów ich predyspozycji i talentów, aby następnie mogli na ich podstawie wybrać zawód i szkołę branżową I stopnia. Ważne jest, aby wyjaśnić uczniom, że w poszukiwaniu firmy, która posiada warunki do realizacji nauki zawodu, pomoże im kontakt z cechem rzemiosła lub izbą rzemieślniczą. Istotne jest, aby prowadzący podkreślił, że wszelkie informacje na ten temat uczniowie mogą znaleźć na stronie internetowej izby rzemieślniczej www.irpoznan.com.pl. W tym momencie warto dodać konieczność uzyskania zaświadczenia od lekarza medycyny o zdolności do wykonywania zawodu w celu podpisania umowy o pracę w celu przygotowania zawodowego za pośrednictwem cechu.

Zbliżając się do końca zajęć, podczas podsumowania, prowadzący zachęca uczniów do zastanowienia się, jakie korzyści przynosi nauka w zawodzie. Prosi, aby każdy uczeń wymienił jedną zaletę nauki w rzemiośle. To ćwiczenie ma za zadanie kreować wśród uczniów pozytywny wizerunek szkoły branżowej I stopnia i zawodów nauczanych w tym typie szkoły. Ważną rolą prowadzącego jest uwypuklenie najważniejszych zalet kształcenia w zawodzie tak, aby uczniowie mieli pozytywne odczucia.

Tematyka drugich zajęć poszerza zdobytą wcześniej wiedzę uczniów o nauce dualnej i ścieżkach nauki zawodu oraz zawodach rzemieślniczych.

W tej części zajęć uczniowie w aktywny sposób poprzez zabawę w escape room (w wersji online lub na żywo) poznają świat zawodów rzemieślniczych. Uczniowie pracują w małych zespołach, dzięki czemu podczas zabawy mogą wymieniać się i wzajemnie uzupełniać przy wykonywanych czynnościach. Prowadzący podczas zajęć może przywołać informacje, z którymi uczniowie już wcześniej się spotkali podczas poprzednich lekcji. Po raz kolejny może wyjaśnić, na czym polega praca rzemieślnika oraz jakie są etapy w edukacji na tej ścieżce.

Pierwsze zadania mają na celu zapoznać ucznia z różnorodnymi zawodami rzemieślniczymi, których naukę może rozpocząć po szkole podstawowej. Zaszyfrowane nazwy zawodów rzemieślniczych są świetną zabawą dla uczniów, pozwoli to na ich poznanie, a w następnym kroku zapamiętanie.

Aby uczniowie zapoznali się z niektórymi czynnościami wykonywanymi przez fachowców

rzemieślników, uczestnicy przechodzą przez następny krok we wspólnej grze. Istotne jest, aby na tym etapie prowadzący zachęcał młodzież do doświadczania różnych zadań i konfrontowania uczniów z wrażeniami, jakie im towarzyszą przy wykonywaniu konkretnych czynności.

Prowadzący powinien zwrócić szczególną uwagę, jak pracują poszczególni uczniowie oraz, czy widzą oni w sobie wspólne czynniki łączące ich z danym zawodem. Można również zachęcić uczniów, aby po zajęciach zrobili rekonesans wśród swoich rówieśników oraz rodziny, które predyspozycje według nich najbardziej do nich pasują.

Na zakończenie uczniowie, poprzez przygotowany film o rzemieślnikach sukcesu i zabawę w grę Quizizz dostępną na stronie https://quizizz.com/, będą mogli w interesujący dla nich sposób przypomnieć sobie wszystkie zdobyte informacje, a także wzmocnić pozytywne wrażenie dotyczące kształcenia w zawodzie.

Podczas całego procesu prowadzenia zajęć ważne jest, aby prowadzący poprzez zabawę, odwołując się do doświadczeń uczniów, a także ich emocji, podkreślał atuty kształcenia w zawodzie. Oba zajęcia stanowią wstęp do dalszych rozważań dla uczniów w domu wraz z opiekunami.

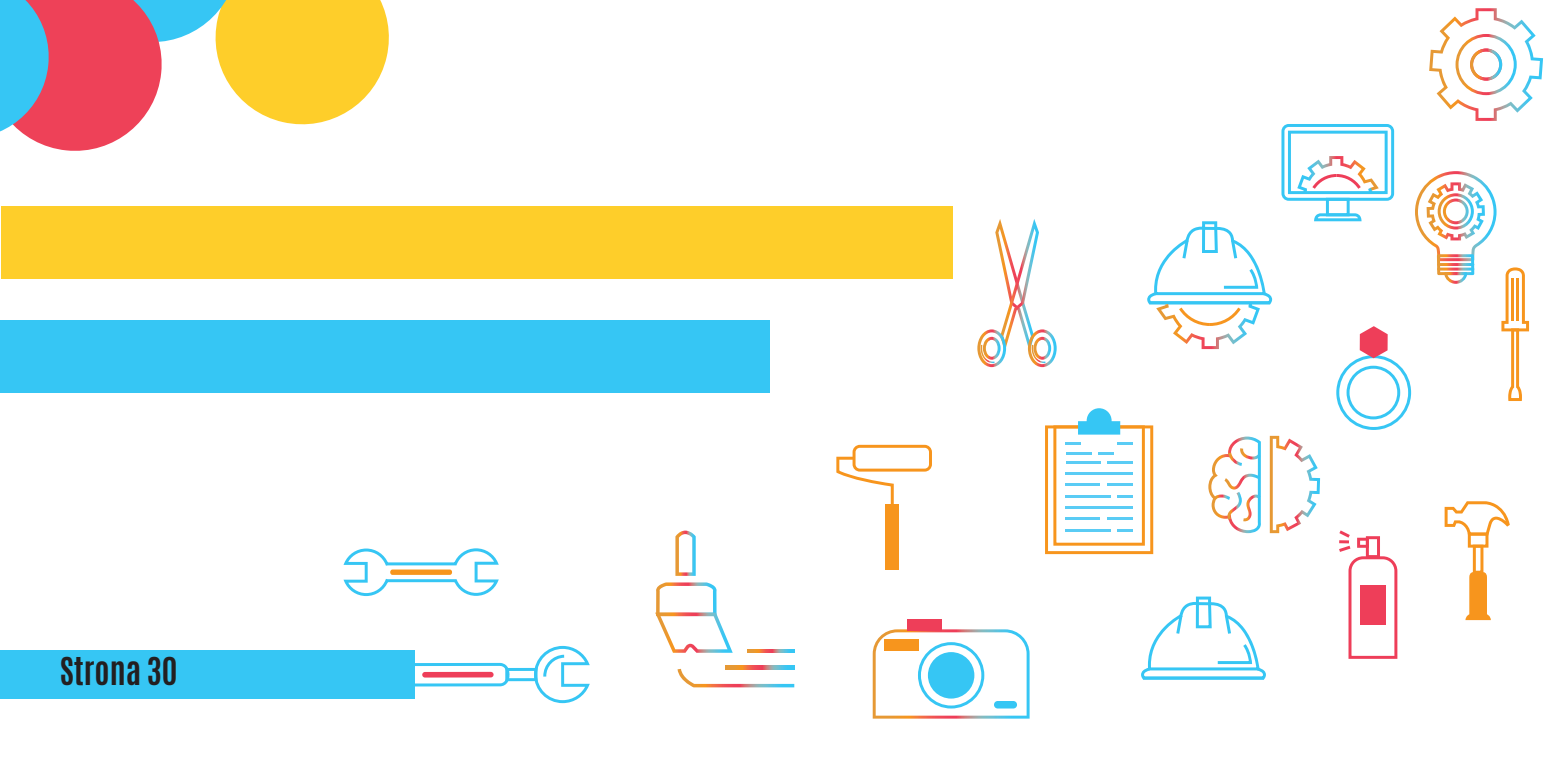

Joanna Królak

Psycholog, doradca zawodowy. Od prawie 20 lat jest psychologiem szkolnym. Pracuje z dziećmi i młodzieżą na wszystkich poziomach edukacji szkolnej, obecnie w Zespole Szkół Gastronomicznych w Poznaniu. Posiada bogate doświadczenie w zakresie realizacji projektów edukacyjnych, tworzenia indywidualnych planów kariery z uczniami oraz prowadzenia zajęć indywidualnych i grupowych z młodzieżą. Określa siebie jako psychologa z zainteresowania, zamiłowania i wykształcenia. Lubi ludzi, taniec, książki, góry i las.

Nota o autorkach

Weronika Wiśniewska

Doradca zawodowy, psycholog, arteterapeuta. Na co dzień zajmuje się doradztwem zawodowym w szkołach ponadpodstawowych i podstawowych. Prowadzi konsultacje indywidualne, warsztaty i seminaria informacyjne dla uczniów oraz spotkania metodyczne dla doradców zawodowych. Jest współautorką dokumentów strategicznych z zakresu doradztwa zawodowego m.in. *„Poznański Ramowy Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego dla Szkół Podstawowych”*, a także *„Standardy doradztwa zawodowego dla szkół podstawowych”*. Aktywnie bierze udział w wydarzeniach z zakresu doradztwa zawodowego, m.in. *Arena zawodów, Poznańskie Targi Edukacyjne, Noc Zawodowców, Szkolne Dni Kariery*. Uwielbia prowadzić zajęcia ze studentami. Jej pasją jest muzyka, sztuka, podróżowanie i informatyka.

Wielkopolska Izba Rzemieślnicza
w Poznaniu

Załącznik nr 10

Ćwiczenie: Ograniczenia
Cele: kształtowanie analizy i refleksji nad zmianą jako zjawiskiem potrzebnym, poszerzenie wiedzy o związku pomiędzy odczuwaniem – myśleniem – działaniem, stworzenie sytuacji służącej kształtowaniu gotowości do zmiany, wytrwałości

Materiały do pracy: arkusze do pracy, przybory do pisania, taśma, chusta, zatyczki do uszu.
Sposób zorganizowania przestrzeni: miejsce do pracy dla każdego ucznia, w taki sposób, by uczestnicy sobie nawzajem nie przeszkadzali; miejsce do dyskusji w grupie, w kręgu.
Przebieg zajęć:

- Nauczyciel proponuje uczniom ćwiczenie.

Reczy zanim staną się łatwe są trudne. Niechęć do zmiany często łączy się z niechęcią do wysiłku. Tymczasem, badania naukowe wykazały, że motywacja do działania pojawia się w trakcie jego wykonywania, a nie musi być duża przed rozpoczęciem działania. Zatem, kiedy zaczniecie coś robić, odczujecie po chwili jak wasze chęci i zaangażowanie rosną.

Oto zabawne ćwiczenie, które pozwoli wam doświadczyć przełamywanie trudności.

Zadanie	Ograniczenie
Zawiąż buta	Twoja jedna ręka w ogóle nie działa (przywiąż ją bandażem lub taśmą do tułowia).
Przejdź z jednej strony sali na drugą	Z zamkniętymi oczami (oczy zawiąż chustą).
Przejdź z jednej strony sali na drugą	Z związanymi nogami (nogi połącz ze sobą na wysokości kostki sznurkiem, zostaw mały zakres ruchu).
Przejdź z jednej strony sali na drugą	Idź w rytmie: 2 kroki lewą nogą, 2 kroki prawą nogą.
Przejdź z jednej strony sali na drugą (znajdź parę)	Idziecie w parze, jedna z nóg każdego z was jest połączona z nogą drugiej osoby w parze (związcie nogi sznurkiem, albo taśmą). Jeden z was ma za zadanie iść szybko, druga osoba ma iść bardzo wolno.
Porozmawiaj z inna osobą (znajdź parę)	Mając zatyczki w uszach (włóż stopery do uszu).
Porozmawiaj z inna osobą (znajdź parę)	Możesz mówić tylko słowa zaczynające się na literę „a” i „t”.
Narysuj kota i dom	Rysuj jednocześnie jedną i drugą ręką. Jedną ręką kota, drugą ręką dom.

Narysuj kota i dom (znajdź parę)	Rysujcie obydwoje jednocześnie trzymając jeden pisak, każdy z was, jedną ręką trzyma ten sam pisak. Jedna osoba rysuje dom, druga osoba rysuje kota.
Policz zapałki w pudełku	Masz sztywne stawy (obwiąż palce dłoni i stawy łokciowe taśmą, bandażem, możesz je usztywnić listewką i bandażem).
Opowiedz co się teraz dzieje w klasie	Możesz patrzeć tylko przez lunetę (zwiń kartkę w rulon).

Omówienie

- Jak się czuliście podczas tego ćwiczenia?
- Jakie myśli przychodziły wam do głowy?
- W jaki sposób ta wiedza, doświadczenia i/lub przeżycia mogą się wam przydać w codziennym życiu?

Ćwiczenie: Skojarzenia 1

Cele: poszerzenie świadomości uczniów dotyczącej swoich potrzeb oraz uczuć, w szczególności wyobrażenia szczęścia, stworzenie sytuacji sprzyjającej uzyskaniu pozytywnych informacji zwrotnych, stworzenie okazji do doświadczenia różnorodnych reakcji i sposobów odbierania tych samych wydarzeń, kształtowanie spostrzegania i różnicowania zachowań, budowanie sieci wsparcia

Materiały do pracy: arkusze do pracy, przybory do pisania.
Sposób zorganizowania przestrzeni: miejsce do pracy dla każdego ucznia, w taki sposób, by uczestnicy sobie nawzajem nie przeszkadzali; miejsce do dyskusji w grupie, w kręgu.

Przebieg zajęć:

- Nauczyciel przynosi zbiór przypadkowych przedmiotów o różnej wielkości, ciężarze, fakturze, kształcie. Mogą to być też fotografie przedmiotów, krajobrazów.
- Nauczyciel prosi, by każdy uczeń wziął jeden przedmiot/fotografię. By przez chwilę oglądał przedmiot i spróbował odpowiedzieć na poniższe pytania.
  - Jaki zapach kojarzy się tobie z tym przedmiotem/widokiem?
  - Jaki dźwięk kojarzy się tobie z tym przedmiotem/widokiem?
  - Jaki może być w dotyku ten przedmiot/widok?
  - Jaki smak kojarzy się tobie z tym przedmiotem/widokiem?
  - Jaki tytuł miałaby książka, na której okładce byłby ten przedmiot/widok?
- Nauczyciel zaprasza chętnych do podzielenia się swoimi wrażeniami w kręgu.
- Nauczyciel proponuje kolejne ćwiczenie.
  Jak w waszych wyobrażeniach smakuje, pachnie, jaki dźwięk wydaje, wygląda, jaka jest w dotyku?
  - satysfakcja z wykonanej pracy
  - bezpieczeństwo
  - wysiłek
  - szczęście
  - zawód
  - wytrwałość
  - samodzielność
  - możliwość pokazania swoich umiejętności praktycznych
  - wolność

  Omówienie
- Jak się czuliście podczas tego ćwiczenia?
- Jakie myśli przychodziły wam do głowy?
- Co wam pomogło, a co wam przeszkadzało w realizacji zadania?
- Czy coś was zaskoczyło, zdziwiło, zaciekawiło, zaniepokoiło w tym ćwiczeniu?
- W jaki sposób ta wiedza, doświadczenia i/lub przeżycia mogą się wam przydać w codziennym życiu?

Ćwiczenie: Skojarzenia 2

Cele: poszerzenie świadomości uczniów dotyczącej swoich potrzeb, uczuć oraz preferencji, stworzenie sytuacji sprzyjającej uzyskaniu pozytywnych informacji zwrotnych, stworzenie okazji do doświadczenia różnorodnych reakcji i sposobów odbierania tych samych wydarzeń, kształtowanie spostrzegania i różnicowania zachowań, budowanie sieci wsparcia

Materiały do pracy: arkusze do pracy, przybory do pisania, lista zawodów.

Sposób zorganizowania przestrzeni: miejsce do pracy dla każdego ucznia, w taki sposób, by uczestnicy sobie nawzajem nie przeszkadzali; miejsce do dyskusji w grupie, w kręgu.

Przebieg zajęć:

- Nauczyciel proponuje ćwiczenie w małych grupach (4-5 osób).
  Przekazuje każdej grupie listę z pytaniami. Zachęca do rozmowy w grupach.

Gdybym był/była…
Dokończ jedno wybrane zdanie zgodnie z własnymi odczuciami:
Gdybym był/była filmem lub serialem, byłbym/byłabym ……, bo ……
Gdybym był/była książką, byłbym/byłabym ……., bo ……
Gdybym był/była znaną postacią historyczną, byłbym/byłabym ……, bo ……
Gdybym był/była pojazdem, byłbym/byłabym ……, bo ……
Gdybym był/była narzędziem potrzebnym w pracy, byłbym/byłabym ……., bo ……
Gdybym był/była przedmiotem używanym w kuchni, byłbym/byłabym ……, bo ……
Gdybym był/była składnikiem klimatu, byłbym/byłabym ……, bo ……
Gdybym był/była instrumentem, byłbym/byłabym ……, bo ……
Gdybym był/była kolorem, byłbym/byłabym ……, bo ……
Gdybym był/była tańcem, byłbym/byłabym ……, bo ……

- Nauczyciel proponuje kolejne ćwiczenie w małych grupach (4-5 osób): *Przyjrzyjcie się waszej codzienności – ile razy korzystacie z wytworów pracy rzemieślników? Znajdźcie ślady pracy pięciu rzemieślników wokół was, np. meble – stolarz, tynki – murarz-tynkarz, itd.*
- Nauczyciel zachęca do rozmowy w grupach.

(Uczniowie korzystają z własnej wiedzy, z wiedzy z zajęć, a także korzystają z listy zawodów, z której mogą zawód wybrać)

- Nauczyciel proponuje kolejne ćwiczenie całej grupie. Nauczyciel prosi o ochotnika. Następnie zadaje pytanie: *Jak myślicie, w jakim zawodzie ona/on czułaby/czułby się najlepiej?*
  Po wyczerpaniu propozycji od uczniów, nauczyciel pyta ochotnika, która była najbliższa jego odczuciu, co sama/sam by wybrał?
  Nauczyciel prowadzi kilka rund, tak długo jak entuzjazm uczniów będzie duży. Nauczyciel kończy to ćwiczenie, kiedy uczniowie stają się coraz mniej skoncentrowani.

Omówienie

- Jak się czuliście podczas tego ćwiczenia?
- Jakie myśli przychodziły wam do głowy?

- Co wam pomogło, a co wam przeszkadzało w realizacji zadania?
- Czy coś was zaskoczyło, zdziwiło, zaciekawiło, zaniepokoiło w tym ćwiczeniu?

Ćwiczenie: Skojarzenia 3
Cele: stworzenie sytuacji, w której można doświadczyć różnic w percepcji i interpretacji spostrzeganych przedmiotów.
Materiały do pracy: karty do gry Dixit.
Sposób zorganizowania przestrzeni: miejsce do dyskusji w grupie, w kręgu.
Przebieg zajęć:

- Nauczyciel rozkłada przed uczniami karty z gry Dixit. Kart jest tyle ilu jest uczniów w klasie.
- Nauczyciel podaje instrukcje: *Wybierzecie po jednej karcie. Każdy/każda z was niech chwilę pomyśli z jakim zawodem kojarzy się ta karta. Podzielcie się waszym skojarzeniem w kręgu*
- Po czym uczniowie odkładają karty i losują ponownie. Nauczyciel przeprowadza trzy rundy tego ćwiczenia.

Omówienie:

- Jak się czuliście podczas tego ćwiczenia?
- Jakie myśli przychodziły wam do głowy, kiedy inne osoby opowiadały o tej samej karcie?
- Czy coś was zaskoczyło, zdziwiło, zaciekawiło, zaniepokoiło w tym ćwiczeniu?
- W jaki sposób ta wiedza, doświadczenia i/lub przeżycia mogą się wam przydać w codziennym życiu?

Ćwiczenie: Tak/Nie
Cele: kształtowanie spostrzegania służącego trafniejszemu rozróżnianiu kompetencji potrzebnych do wykonywania poszczególnych zawodów oraz czynności podejmowanych we wskazanym zawodzie, utrwalanie wiedzy.
Materiały do pracy: opisy zawodów.
Sposób zorganizowania przestrzeni: dużo miejsca, by uczniowie mogli się ustawić w rzędzie, jeden za drugim.
Przebieg zajęć:

- Nauczyciel przekazuje uczniom instrukcję do ćwiczenia.
  Ustawcie się w rzędzie, jeden za drugim. Nauczyciel motywuje uczniów, by stworzyli równy rząd.
- Nauczyciel informuje, że odczyta teraz nazwę zawodu i fragment jego opisu. Każdy uczeń podejmie decyzję, czy pasują do siebie. Głosuje wykonując krok w bok. Nauczyciel wskazuje, że po jego lewej stronie będzie odpowiedź „tak", a po prawej „nie".
- Warto dbać o synchronizację kroków uczniów, wtedy powstaje lepsze wrażenie. Po wykonaniu kroku uczniowie chwilę stoją i sprawdzają, jaki krok wykonały inne osoby w klasie. Po czym wracają do rzędu i czekają na kolejne zdanie.
- Nauczyciel może rozszerzyć listę o dowolne inne opisy, być może aktualne dla sytuacji w klasie.
- Nauczyciel dba o dużą dynamikę zadania, przyspiesza swoje kwestie, by wzbudzić entuzjazm uczniów.

Ćwiczenie: Roboty

Cele: stworzenie sytuacji do przełożenia wiedzy na praktykę, porządkowanie i utrwalanie wiedzy, kształtowanie odpowiedzialności za drugą osobę i za efekty swoich działań, stwarzanie sytuacji pozwalającej pozytywnie kształtować poczucie wpływu i poczucie własnej wartości, motywowanie i wzmacnianie zaangażowania do współpracy.

Materiały: kartki (duże arkusze i małe) i przybory dopisania

Sposób organizacji przestrzeni: uczniowie wykorzystują normalne warunki panujące w sali.

Przebieg zajęć:

- Nauczyciel losuje pary uczniów i głośno informuje o losowym doborze.
- Nauczyciel podaje instrukcję:
  Dobierzcie się w pary. W parze jedna osoba będzie robotem, druga programistą. Później zamienicie się rolami.
- Programista wynajduje sobie jakiś punkt w sali, do którego ma dotrzeć robot, planuje też ścieżkę jaką robot będzie się poruszał. Programista ma do dyspozycji 7 karteczek, na których zapisze 7 komend i zaznaczy w jakiej kolejności robot ma je wykonać.
- Robot wykonuje instrukcję programisty.
- Po jej wykonaniu zamieniają się rolami.
- Nauczyciel ponownie losuje pary uczniów.
- Tym razem programista wybiera sobie jeden z zawodów i programuje robota do jego wykonania.
- Robot wykonuje instrukcję programisty.
- Po jej wykonaniu zamieniają się rolami.
- Nauczyciel proponuje, by kilka par zaprezentowało swoje programy. Zadaniem pozostałych jest odgadnięcie jaki zawód pokazuje zaprogramowany robot. **Większa liczba prezentacji może zająć więcej czasu niż przeznaczono na zajęcia, a także prowadzić do utraty koncentracji uwagi przez uczniów.**

Omówienie

- Jak się czuliście podczas tego ćwiczenia w roli programisty, w roli robota?
- Jakie myśli przychodziły wam do głowy, w obu rolach?
- Co wam pomogło, a co wam przeszkadzało w realizacji zadania?
- Czy coś was zaskoczyło, zdziwiło, zaciekawiło, zaniepokoiło w tym ćwiczeniu?
- W jaki sposób ta wiedza, doświadczenia i/lub przeżycia mogą się wam przydać w codziennym życiu?
- Jeśli mogłabyś / mógłbyś zrobić coś inaczej, co by to było, jakbyś postąpiła/postąpił?
- Czego jeszcze chciałbym się nauczyć? Czego jeszcze mi potrzeba?

Ćwiczenie: Warsztat rzemieślniczy

Cele: kształtowanie umiejętności współpracy, refleksja nad warunkami konstruktywnych relacji we wspólnym działaniu, utrwalanie wiadomości dotyczącej kompetencji i działań rzemieślników.

Materiały: kartki (duże arkusze i małe) i przybory do pisania, opisy zawodów rzemieślniczych (trzy wybrane).

Sposób organizacji przestrzeni: uczniowie dysponują całą przestrzenią sali do pracy.

Przebieg zajęć:

- Nauczyciel informuje uczniów: *Podczas tego zadania będziecie działać wszyscy razem, nie podzielę was na mniejsze zespoły. Wybierzcie jeden z proponowanych opisów. Waszym zadaniem jest stworzyć warsztat rzemieślniczy, taki który jest dobrze wyposażony i działa – wykonuje pracę. Każdy z was ma być elementem tego warsztatu, jakimś narzędziem, wyposażeniem, umiejętnością. Kiedy robot będzie już gotowy i będzie działał – zaprezentujecie mi jak on działa.*
- Po zakończeniu konstruowania warsztatu uczniowie prezentują jego organizację i działanie.

Omówienie

- Jak wam się pracowało razem?
- Jak się czuliście podczas tego ćwiczenia?
- Jakie myśli przychodziły wam do głowy, w obu rolach?
- Co wam pomogło, a co wam przeszkadzało w realizacji zadania?
- Czy coś was zaskoczyło, zdziwiło, zaciekawiło, zaniepokoiło w tym ćwiczeniu?
- W jaki sposób ta wiedza, doświadczenia i/lub przeżycia mogą się wam przydać w codziennym życiu?
- Jeśli mogłabyś / mógłbyś zrobić coś inaczej, co by to było, jakbyś postąpiła/postąpił?
- Czego jeszcze chciałbym się nauczyć? Czego jeszcze mi potrzeba?

Ćwiczenie: Komiks

Cele: stworzenie sytuacji, w której można doświadczyć różnic w percepcji i interpretacji spostrzeganych zawodów, porządkowanie wiedzy, stworzenie sytuacji do satysfakcjonującej współpracy i zabawy.

Materiały do pracy: kartki papieru, przybory do pisania.

Sposób zorganizowania przestrzeni: miejsce do pracy indywidualnej, w taki sposób, by uczestnicy sobie nawzajem nie przeszkadzali; miejsce do dyskusji w grupie, w kręgu.

Przebieg zajęć:

- Nauczyciel prosi uczniów, by kolejne zadanie wykonali indywidualnie.
- Nauczyciel podaje instrukcję: *Zabierzcie materiały do rysowania. Podzielcie kartkę na dwanaście kratek. Waszym zadaniem jest stworzyć komiks – opowieść o wybranym przez was rzemieślniku. Nie możecie używać dymków ze słowami, ani nawet pojedynczych liter. Tylko rysunki.*
- *Kiedy wszyscy skończycie, powróćmy do kręgu. Połóżcie wasze komiksy na środku. Wybierzcie jeden, taki, który stworzył ktoś inny. Opowiedzcie głośno jak wy rozumiecie ten komiks.*
- Każdy uczeń zabiera głos.

Omówienie:

- Jak się czuliście podczas tego ćwiczenia?
- Jakie myśli przychodziły wam do głowy, kiedy inne osoby opowiadały o waszym komiksie?
- Czy coś was zaskoczyło, zdziwiło, zaciekawiło, zaniepokoiło w tym ćwiczeniu?
- W jaki sposób ta wiedza, doświadczenia i/lub przeżycia mogą się wam przydać w codziennym życiu?

Ćwiczenie: Możliwe ryzyko

Cele: zwrócenie uwagi uczniów i kształtowanie planowania rozwoju i edukacji oraz analizy i refleksji nad możliwymi przeszkodami.

Materiały: kartki i przybory dopisania

Sposób organizacji przestrzeni: uczniowie siedzą w kręgu, w taki sposób, by mogli zwracać na siebie nawzajem uwagę.

Przebieg zajęć:
Nauczyciel prosi uczniów, by każdy sam zastanowił się jakie plany ma na: najbliższy miesiąc / rok / 10 lat? Zapiszcie w skrócie wasze plany.
Kiedy już zapiszecie plany dopiszcie do każdego z nich czego będziecie potrzebować, by go osiągnąć. Jakie wasze cechy, umiejętności mogą wam pomóc?

Twoje plany	Czego będziesz potrzebował od siebie, by je osiągnąć: cechy, umiejętności, wiedza, kondycja?	Zaznacz, skąd może pochodzić ryzyko, że twoje plany się nie powiodą?
na najbliższy miesiąc		
na rok		
na 10 lat		

Ćwiczenie: Wywiad i propozycje

Cele: kształtowanie umiejętności rozpoznawania swoich uczuć potrzeb, refleksja nad możliwościami realizacji potrzeb, kształtowanie umiejętności podejmowania decyzji i doświadczenie odpowiedzialności za efekty swojego działania.

Materiały: kartki (duże arkusze i małe) i przybory do pisania, opisy zawodów.

Sposób organizacji przestrzeni: uczniowie znajdują sobie miejsce do spokojnej rozmowy w parach.

Przebieg zajęć:

I część zadania

- Nauczyciel podaje instrukcje:
- *Dobierzcie się w pary. Przeprowadźcie ze sobą nawzajem wywiad. Dowiedzcie się jak przebiegał dzień drugiej osoby: przede wszystkim co robiła rano, w szkole, po południu, wieczorem, ale także jak się czuła, o czym myślała.*
- Uczniowie przeprowadzają wywiady w parach. Tak, by każdy mógł opowiedzieć o sobie.
- Nauczyciel podaje kolejne instrukcje:
- *Macie teraz wiedzę o sposobie spędzania dnia przez każdego z was. Stwórzcie na jej podstawie ofertę nauki dla tej osoby, dobierzcie zawód dla tej osoby odpowiadający waszym zdaniem jej potrzebom. Co waszym zdaniem mogłaby zrobić inaczej, czego nie robić, co zrobić, by się rozwinąć? Zapiszcie wasz program i przekażcie drugiej osobie z pary.*
- *Pamiętajcie o odpowiedzialności za inną osobę i o tym, że ktoś przygotuje też propozycję dla was.*

II część zadania (nauczyciel podejmuje decyzję, czy ją zaproponować)
Uczniowie pracują indywidualnie lub w wybranych przez siebie parach.

- Nauczyciel podaje instrukcje: *Wykonajcie podobny wywiad poza szkołą. Spróbujcie zapytać kogoś w waszym najbliższym otoczeniu o jej preferencje, zainteresowania i spróbujcie dobrać do nich zawód. Jeśli jesteście gotowi, opowiedzcie o swoich potrzebach i preferencjach. Zapytajcie, w jakim zawodzie według waszego rozmówcy sprawdzilibyście się. Robiliście już prostsze instrukcje. Tak jest trudniejsza. Sprawdźcie jak sobie poradzicie.*

Warto tak zaplanować realizację tego zadania, by pomiędzy kolejnymi ćwiczeniem i omówieniem upłynęło jak najmniej czasu. Na kolejnym spotkaniu, nauczyciel losowo wybiera dwie, trzy pary, by zaprezentowały swoje doświadczenia. (Większa liczba prezentacji może zająć więcej czasu niż przeznaczono na zajęcia, a także prowadzić do utraty koncentracji uwagi przez uczniów.)
Omówienie

- Co myślicie o propozycjach dla was?
- Jak się czuliście podczas tego ćwiczenia w roli osoby, która doradza i tej, która przyjmuje ofertę?
- Jakie myśli przychodziły wam do głowy, w obu rolach?
- Co wam pomogło, a co wam przeszkadzało w realizacji zadania?
- Czy coś was zaskoczyło, zdziwiło, zaciekawiło, zaniepokoiło w tym ćwiczeniu?

- W jaki sposób ta wiedza, doświadczenia i/lub przeżycia mogą się wam przydać w codziennym życiu?
- Jeśli mogłabyś / mógłbyś zrobić coś inaczej, co by to było, jakbyś postąpiła/postąpił?
- Czego jeszcze chciałbym się nauczyć? Czego jeszcze mi potrzeba?

Zapraszamy do kontaktu!

Wielkopolska Izba Rzemieślnicza w Poznaniu i cechy rzemiosł

tel.: 61 853 78 05

oswiata@irpoznan.com.pl

www.irpoznan.com.pl

www.facebook.com/irpoznan/

www.popojutrze2.pl